

18.09.2023

Kokousaika 18.09.2023 16:00 - 17:01

Kokouspaikka Kaupunginhallituksen istuntosali/sähköinen kokous

Läsnä

Jäsenet

Vartiainen, Juhana	pormestari
Sinnemäki, Anni	apulaispormestari
	kaupunginhallituksen 1. varapuheenjohtaja
Laisaari, Johanna	apulaispormestari
	kaupunginhallituksen 2. varapuheenjohtaja
Arhinmäki, Paavo	apulaispormestari
Gebhard, Elisa	
Huff, Shawn	
Iskanius, Anniina (etänä)	
Raatikainen, Mika	
Rantala, Marcus	
Rantanen, Tuomas	
Sarkomaa, Sari (etänä)	
Vierunen, Maarit	
Hiltunen, Titta	varajäsen
Kivistö, Kasper	varajäsen
Pajunen, Jenni	varajäsen

Muut

Vanhanen, Reetta (etänä)	kaupunginvaltuuston puheenjohtaja
Bogomoloff, Harry	kaupunginvaltuuston 1. varapuheenjohtaja
Jalovaara, Ville (etänä)	kaupunginvaltuuston 2. varapuheenjohtaja
Månsson, Björn (etänä)	kansalliskielilautakunnan puheenjohtaja
	läsnä 550 - 554 §, poistui 16:50
Sarvilinna, Sami	kansliapäällikkö
	poissa: 563 § (esteellinen)
Jolkkonen, Juha	sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan toimialajohtaja
Laine-Hendolin, Kirsti	vs. kulttuurin ja vapaa-ajan toimialajohtaja

18.09.2023

	Takanen, Kati	vs. kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
	Manninen, Rikhard	vs. kaupunkiympäristön toimialajohtaja
	Kivelä, Liisa (etänä)	viestintäjohtaja
	Kühn, Markus	strategiajohtaja
	Rope, Jenni	kaupunginlakimies
	Sorjonen, Annukka	vs. elinkeinojohtaja
	Peltonen, Antti	hallintopäällikkö
	Remes, Kirsi	hallintojohtaja
	Saxholm, Tuula	rahoitusjohtaja
	Näkki, Tarja	vs. henkilöstöjohtaja
	Nelskylä, Maria	kaupunginsihteerin johtava asiantuntija
	Menna, Lauri (etänä)	läsnä 550 - 558 §, poistui 16:58
	Hopeakunnas, Maisa	viestintäasiantuntija
	Lawrence, Sanna	hallintoasiantuntija
	Ainola, Pilvi	hallintoasiantuntija
Puheenjohtaja		
	Juhana Vartiainen	pormestari 550 - 563 §
Esittelijät		
	Juhana Vartiainen	pormestari 550 §, 556 §, 563 §
	Sami Sarvilinna	kansliapäällikkö 551 - 555 §, 558 - 562 §
	Kirsi Remes	hallintojohtaja 557 §
Pöytäkirjanpitäjä		
	Sanna Lawrence	hallintoasiantuntija 550 - 563 §

18.09.2023

§	Asia	
550	Asia/1	Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen sekä pöytäkirjan tarkastajien valinta
551	Asia/2	V 11.10.2023, Sosialidemokraattisen valtuustoryhmän aloite nuorten hyvinvointipalvelujen turvaamisesta
552	Asia/3	Lausunto sosiaali- ja terveysministeriölle vanhuspalvelulain muuttamisesta annetun lain voimaantulosäännöksen muuttamisesta
553	Asia/4	Lausunto sosiaali- ja terveysministeriölle valmiuslain toimivaltuus-säännöksistä
554	Asia/5	Lausunto sosiaali- ja terveysministeriölle hallituksen esityksestä koskien yleisestä asumistuesta annetun lain muuttamista
555	Asia/6	V 11.10.2023, Julkisten työvoimapalveluiden järjestäminen
556	Asia/7	Henkilöstöjohtajan virkaan ottaminen
557	Asia/8	V 27.9.2023, Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan jäsenen valinta
558	Asia/9	V 27.9.2023, Pihlajiston ala-asteen ja päiväkodin perusparannuksen ja toiminnallisen muutoksen hankesuunnitelman hyväksyminen
559	Asia/10	Helsingin Velvoitepysäköinti Oy:n perustaminen
560	Asia/11	Alueen varaaminen Helsingin seudun opiskelija-asuntosäätiö sr:lle opiskelija-asuntojen suunnittelua varten (Vartiokylä, tontti 45137/3)
561	Asia/12	Kaupunginvaltuuston 13.9.2023 tekemien päätösten täytäntöönpano
562	Asia/13	Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen
563	Asia/14	Kaupunginvaltuuston 13.9.2023 §:n 215 kohdalla tekemän päätöksen täytäntöönpano

18.09.2023

Asia/1

§ 550

Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen sekä pöytäkirjan tarkastajien valinta

Päätös

Kaupunginhallitus totesi kokouksen laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Samalla kaupunginhallitus valitsi pöytäkirjantarkastajiksi Maarit Vierusen ja Shawn Huffin sekä varatarkastajiksi Elisa Gebhardin ja Mika Raatikaisen.

Esittelijä

pormestari
Juhana Vartiainen

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

pormestari
Juhana Vartiainen

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

18.09.2023

Asia/2

§ 551

V 11.10.2023, Sosialidemokraattisen valtuustoryhmän aloite nuorten hyvinvointipalvelujen turvaamisesta

HEL 2023-003754 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Elisa Gebhardin ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Jan Ihatsu, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36276
jan.ihatsu(a)hel.fi

Liitteet

1 Sosiaalidemokraattisen valtuustoryhmän ryhmäaloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijän perustelut

Sosialidemokraattinen valtuustoryhmä esittää aloitteessaan, että kaupunki vahvistaa lasten ja nuorten hyvinvointia seuraavin keinoin:

- Suomen harrastamisen mallin yhdenvertaista toteutumista vahvistetaan etsivän harrastustoiminnan laajentamisella.
- Vahvistetaan ja lisätään resursseja opiskeluhooltoon sekä kouluterveydenhooltoon ja varmistetaan laajojen terveystarkastusten toteutuminen.
- Lisätään ja vahvistetaan Mieppi-palveluita sekä opiskeluterveydenhuollon palveluiden saavutettavuutta.

- Päihteillä oireilevien lasten ja nuorten palveluiden, kuten nuorisosaamien saavutettavuus ja vaikuttavuus varmistetaan yhdessä.
- Kaikilla lapsia ja nuoria työssään kohtaavilla ammattilaisilla tulee olla osaamista ottaa päihteiden käyttö ja mielenterveys puheeksi lapsen, nuoren ja läheisten kanssa.
- Palvelujen tulee jalkautua paremmin sinne missä lapsen ja nuoret viettävät aikaa, kuten esimerkiksi koululle tai kadulle.
- Toimialojen rajoja ylittäviä moniammatillisia työpareja vahvistetaan ja prosesseja tehostetaan vastuita ja tietoja jakamalla.
- Nuorten mielenterveys- ja päihdehäiriöiden hoidosta vastaavien soite-palvelujen, kunnan järjestämien ja kolmannen sektorin tuottamien nuoria tukevien palvelujen tulee muodostaa yhtenäinen toimintakokonaisuus, jossa yhteistyö on mahdollista lasten ja nuorten edun mukaisesti. Jonot mielenterveyspalveluihin on purettava.
- Kehitetään ja vahvistetaan Helsingin Toivo-tiimin työtä, jossa keskiössä on auttaa niitä lapsia ja nuoria, jotka oireilevat rikoksilla, väkivallalla tai päihteillä. Näin ehkäistään lasten ja nuorten tilanteen heikkenemistä entisestään. Niin ikään rikoksilla oireileville nuorille tarjottavaan Ankkuri-toimintaan tulee osoittaa lisää resursseja.

Aloitteessa esitettyihin toimenpiteisiin on koottu vastaukset otsikoittain. Toimenpiteiden yksityiskohtaisempi kuvaus käy ilmi päätöshistoriasta.

Harrastustoiminnan vahvistaminen ja laajentaminen

Helsingissä on käytössä nuorisolain (1285/2016) mukainen harrastamisen Suomen malli. Harrastamisen Suomen mallissa Helsingissä ovat mukana kaikki Helsingin kaupungin alueella olevat ala-, ylä- ja yhteinäiskoulut, niin kaupungin omat kuin valtion koulut ja yksityiset sopi-muskoulutkin. Mallia käytetään myös Helsingissä sijaitsevilla erityis-kouluissa, jotka palvelevat laajemminkin pääkaupunkiseutua. Helsingissä panostetaan vahvasti harrastusten saavutettavuuteen ja yhdenvertaisuuteen. Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala tekee tiivistä yhteistyötä harrastamisen Suomen mallista vastaavan kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan kanssa.

Kohderyhmänä Helsingissä ovat kaikki 3.–9.-luokkalaiset oppilaat. Kohderyhmä on suuri, lähes 44 000 oppilasta. Kohderyhmän oppilasmäärä on kasvanut viime kaudesta 304 oppilaalla. Suurin kasvu on yläkouluikäisissä, muun kielisissä ja erityisen tuen tarpeen oppilaissa. Säännöllisissä viikoittaisissa harrastuksissa on mukana 6 225 oppilasta ja viikoittain on harrastuksia 652 tuntia. Tärkeä saavutettavuuden ja yhdenvertaisuuden edistämisen menetelmä on Helsingin kolmen korin malli, jossa jokaiselle koululle tarjotaan kolmen harrastuskorin harrastuksia, kulttuurisia, liikunnallisia sekä digitaalisia ja muita harrastuksia.

Näin varmistetaan, että lasten ja nuorten toiveisiin pystytään vastaamaan laajalla kirjolla harrastuksia.

Etsivän harrastustoiminnan hanke aloitti Helsingissä elokuussa 2022. Hanke kestää vuoden 2023 loppuun asti. Hankkeen tavoitteena on ohjata harrastamattomia nuoria harrastuksiin, kuulla nuorten omia ajatuksia harrastamattomuudesta sekä mallintaa ja levittää hyviä käytäntöjä olemassa olevien toimijoiden hyödynnettäväksi. Hankkeen kolme nuorisohjaajaa ovat jalkautuneet 22 koululle löytämään ja ohjaamaan nuoria niin harrastamisen Suomen mallin, nuorisopalveluiden kuin kolmannen sektorinkin järjestämiin harrastuksiin. Harrastamattomia nuoria on tavoitettu lisäksi mm. koulujen, vanhempien, sosiaalityön ja maahanmuuttoyksikön kautta. Harrastusohjausta hankkeessa on annettu huhtikuun loppuun mennessä noin 250 kertaa

Opiskelu- ja kouluterveydenhuollon vahvistaminen ja saavutettavuuden lisääminen

Helsinki panostaa koulu- ja opiskeluterveydenhuollon palvelujen turvaamiseen ja terveystarkastusten peittävyden parantamiseen. Vuosien 2022–2023 aikana kouluterveydenhoitajien resursseja on vahvistettu yhteensä 21 uudella vakanssilla. Kouluterveydenhoitajien työn tueksi on rekrytoitu vuoden 2024 loppuun saakka lähiohittajia tekemään välillisiä työtehtäviä. Tämä vapauttaa terveydenhoitajien työaikaa lakisääteisiin tehtäviin. Lisäksi kouluterveydenhoitajien sijaistustarpeisiin kokeillaan varahenkilöjärjestelmää korvaamaan lyhyitäkin poissaoloja. Toimenpiteillä tavoitellaan entistä sujuvampaa pääsyä terveydenhoitajan vastaanotolle, avoimien vastaanottoaikojen lisäämistä ja aikaa lasten ja nuorten kohtaamiseen.

Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan palvelut järjestetään valtion myöntämällä rahoituksella. Opiskeluterveydenhuollon resursointia vahvistettiin vuonna 2022 yhteensä 19 vakanssilla. Psykologien lisävakansseja tulee perusopetukseen viisi ja toiselle asteelle kahdeksan 1.8.2023 alkaen. Koulu- ja opiskeluterveydenhuollon lääkäripalvelujen saatavuuden parantamiseksi käynnissä on useita kehittämistoimenpiteitä. Palvelujen turvaamisen tukena käytetään ostopalveluja ja palveluseleitä.

Opiskeluterveydenhuollossa erityistä huomiota kiinnitetään opiskelijoiden psyykkisen terveyden edistämiseen, erityisen tuen tarpeen tunnistamiseen sekä opiskelu- ja toimintakyvyn ylläpitämiseen. Yhteisöllisen hyvinvoinnin edistämiseksi toisen asteen oppilaitoksissa järjestetään Hyvinvointikahvila-toimintaa osana opiskeluhoitoa. Opiskelijoita tavoitetaan myös sosiaalisen median kautta. Opiskeluterveydenhuollon palveluja tarjotaan kesällä keskitettynä vastaanottotoimintana sekä jalkautuvassa Kesäterkkäri-toiminnassa.

Toisella asteella on toiminut reilun vuoden ajan pilotti, jossa liikunta-alan ammattilaiset, liikuntacoachit, ovat jalkautuneet osaksi toisen asteen oppilaitosten yhteisöllistä opiskeluhuoltoa. Samalla on kehitetty yksilökohtaisen opiskeluhuollon työskentelymallia, jossa opiskeluhuollon ammattilaisen palveluiden tueksi opiskelijalle rakennetaan liikuntacoachin tukiprosessi. Erityisesti maahanmuuttajataustaisten opiskelijoiden tukemista liikkumiseen on korostettu. Liikuntacoach-toiminnan tavoitteena on tukea opiskelijoiden ja koko oppilaitosyhteisön hyvinvointia liikkumisen keinoin.

Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialalla on vuosina 2021–2023 lisätty resursseja lasten, nuorten ja perheiden palveluihin ja kehitetty uusia palvelumuotoja tarpeisiin vastaamiseksi. Moni kehitetyistä palveluista toteutuu moniammatillisesti ja monialaisesti. Nuorten hyvinvointipalvelujen kokonaisuus sisältää sekä yleisiä että kohdennettuja perustason palveluja sekä korjaavia erityistason palveluja.

Päihde- ja mielenterveyspalvelujen saavutettavuus ja vaikuttavuus, jonojen purku

Helsingin kaupunki on selkiyttänyt lasten ja nuorten mielenterveystyötä sekä kaupungin sisäisesti että HUS-yhtymän kanssa. Järjestötoimijat muodostavat kaupungin palveluja täydentävän toimintakokonaisuuden.

Lasten ja nuorten mielenterveyden palveluketjun toimenpiteiden tavoitteina ovat muun muassa vahvistaa koulujen ja oppilaitosten roolia mielenterveystarpeiden tunnistamisessa ja matalan kynnyksen hoidossa, lisätä näyttöön ja tutkimukseen perustuvien interventioiden käyttöä, jatkaa nepsy-palvelupolun kehittämistä, vahvistaa Helsingin omia perustason mielenterveys- ja päihdepalveluja lapsille ja nuorille sekä varmistaa erikoissairaanhoidon jalkautuva intensiivituki ja -hoito lastensuojelun ja lasten- ja nuorisopsykiatrian yhteisille 10–18-vuotiaille asiakkaille.

Nuorten päihdepalvelujen saavutettavuutta vahvistetaan perustamalla uusi yksikkö nuorten päihdepalvelu Pysäkki Herttoniemeen vaikeasti päihteillä oireilevien nuorten auttamiseksi. Yksikössä tarjotaan vastaanottoa ilman ajanvarausta päivittäin laajoilla aukioloilla mahdollistaen myös anonyymin asiointin.

Digitaalisilla kanavilla ja palveluilla voidaan tavoittaa nuoria yhä laajemmin. Kehitteillä olevan sähköisen perhekeskuksen nuorten asiointikokonaisuus Helpperin avulla nuori voi etsiä omaan elämäntilanteeseensa sopivaa tietoa ja apua eri teemakokonaisuuksien alta. Mielenterveystalo.fi -sivustolla on nuorille suunnattua tietoa ja omahoito-ohjelmia. Myös järjestöt tuottavat nuorille kohdennettuja verkossa toteutuvia palveluja. Terapiat etulinjaan -hankkeessa on kehitetty ja otettu käyttöön ohjattua omahoitoa sekä erilaisia lyhytinterventioita lapsille

ja nuorille. Tavoitteena on kehittää perustasolla tarjottavia palveluja siten, että oikein kohdennettuja psykososiaalisia hoitoja on kaikkien saatavilla.

Matalan kynnyksen mielenterveyspalveluja tarjoava Mieppi palvelee neljässä toimipisteessä yli 13-vuotiaita nuoria, joilla on esimerkiksi elämäntilanteeseen tai mielenterveyteen liittyviä huolia. Mieppiin ei tarvitse lähetettä, ja keskustelemaan voi hakeutua myös ilman ajanvarausta. Mieppi toimii näin matalan kynnyksen palveluna, jolla on myös ennaltaehkäisevä funktio. Mieppi-palvelu laajeni Pasilan yksikön avautuessa keväällä 2023. Pasilassa toimii myös maaliskuussa toimintansa aloittanut lyhytterapiayksikkö, joka palvelee yli 13-vuotiaita.

Vuodesta 2022 lähtien yli 13-vuotiaiden on ollut mahdollista saada palveluseteli lyhytpsykoterapiaan. Nuorisoasemalle voi ohjata helsinkiläisen 13–23-vuotiaan nuoren, jolla on keskivaikeita ongelmia mielenterveyden kanssa. Syksyllä 2023 avataan nuorille uusi päihde- ja riippuvuusongelmiin erikoistunut yksikkö nuorten päihdepalvelu Pysäkki.

Palvelujen jalkautuminen

Nuorisotyö jalkautuu Helsingissä niin kouluille, tapahtumiin, kadulle kuin muihinkin julkisiin tiloihin, joissa nuoret eri puolilla Helsinkiä viettävät aikaa. Jalkautuvan työn tavoitteena on saada luottamuksellinen kontakti kaupunkitilassa aikaansa viettäviin nuoriin ja nuoriin aikuisiin, olla läsnä nuorten keskuudessa, tukea, neuvoa ja palveluohjata nuoria heidän elämäänsä liittyvien haasteiden kanssa sekä kartoittaa erilaisia nuorten elämään liittyviä ilmiöitä. Työssä ammattilaisten tukea viedään sinne, missä sitä ei muuten välttämättä ole tarjolla. Jalkautumista tehdään niin paikallisesti asuinalueilla kuin keskitetysti koko Helsingissä ja PK-seudulla. Työtä tehdään ja kehitetään yhdessä eri toimijoiden, kuten järjestöjen ja seurakuntien jalkautuvan työn, muiden kuntien nuorisotoimien, poliisin ja sosiaali- ja terveystoimen jalkautuvan työn kanssa.

Etsivä nuorisotyö on tiivis osa nuorten ja nuorten aikuisten palveluverkostoa. Nuorisopalveluihin on myös lisätty henkilöstöresursseja toisen asteen opiskelijoiden tueksi. Ohjaamossa aloitti vuonna 2022 neljä oppivelvollisuusohjaajaa, jotka tukevat oppivelvollisuusiässä olevia nuoria, joilla on haasteita pysyä opinnoissa.

Osana lapsiperheiden palvelutarpeen arvioinnin tiimejä tehdään lasten etsivää työtä, jonka kohderyhmänä ovat erityisesti tuen tarpeessa olevat varhaisnuoret. Syksyllä 2023 käynnistyy maahanmuuttajataustaisille lastensuojelun asiakkaana oleville 10–17-vuotiaille nuorille kohdennettua jalkautuvaa tukea Itä- ja Pohjois-Helsingissä. Työryhmään kuuluu lastensuojelun, aikuissosiaalityön ja Nuorisoaseman ammattilaisia.

18.09.2023

Asia/2

Kouluvalmentajatoiminta on vakinaistettu Helsingin kaupungilla. 25 kouluvalmentajaa aloitti 1.8.2023 alkaen vakinaisessa tehtävässä. Tällä toimenpiteellä halutaan vahvistaa lasten ja nuorten hyvinvointia ja palveluiden jalkautumista sinne, missä lapset ja nuoret viettävät aikaa.

Kaupunkiyhteinen toiminta

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan ja sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan yhteistyössä mietitään keinoja psykologien saatavuuden parantamiseen. Helsingissä toimialojen yhteiseksi malliksi lasten ja nuorten hyvinvoinnin kartoittamiseen on valittu Common Approach (CA) -toimintamalli. Mallin avulla voidaan ennakoivasti tunnistaa lasten ja nuorten voimavaroja ja mahdollista tuen tarvetta hyvinvoinnin eri osalualueilta. Henkilöstön osaamista CA-mallin käyttöön vahvistetaan säännöllisillä koulutuksilla.

Kaupunkiyhteisessä Lapsiystävällinen kunta -työssä edistetään lasten ja nuorten osallisuutta arjessa ja vahvistetaan lapsivaikutusten ennakkoarviointia päätösvalmistelussa.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan ja sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan yhteistyössä on luotu lasten, nuorten ja perheiden matalan kynnyksen palvelumalli. Kyseessä on toimintamalli ja työväline tukemaan varhaisen vaiheen palvelutarpeiden tunnistamista peruskouluissa sekä tukemaan koulun sisällä tehtävää moniammatillista työtä ja verkostotyötä yli toimialarajojen. Yhteistyöllä on vahvistettu koulun roolia mielenterveyden edistämisen asioissa sekä huomioitu miten hyvin tehty opettajan työ on myös mielenterveyttä edistävää.

Toivo-tiimi ja Ankkuri-toiminta

Sosiaali- ja kriisipäivystyksen alla toimivan nuorten rikosasiat ja oikeusneuvottelusekustukset -tiimin sekä poliisilaitoksella toimivan moniammatillisen Ankkuri-tiimin toimintaa tarkastellaan parhaillaan kokonaisuutena muun muassa yhteistyön, toimintatapojen ja resurssien osalta. Ankkuri-tiimissä työskentelee poliisien lisäksi sosiaalityöntekijöitä ja psykiatrinen sairaanhoitaja. Ankkuriryhmän tavoitteena on esimerkiksi lapsen tai nuoren rikoskierteen katkaisu, lähisuhdeväkivallan ennaltaehkäisy sekä asiakkaiden ohjaaminen tarvittavan tuen piiriin.

Lastensuojelun Toivo-palvelut on suunnattu vakavasti päihteillä tai rikoksilla oireileville nuorille. Toivo-tiimin työskentely on jalkautuvaa ja pitkäjänteistä työtä nuoren ja hänen lähiverkostonsa kanssa. Toivo-toimintaa ollaan laajentamassa portaittain kahdella sosiaalityön tiimillä vuodesta 2023 lähtien.

18.09.2023

Asia/2

Nuorisopalveluissa aloitettiin vuonna 2022 valtionavustuksella kaksi-vuotinen Nuorten väkivallan ehkäisyhanke. Hankkeessa on tarkoituksena kokeilla ja jatkokehittää toimintamalleja ja työtapoja nuorten väkivaltaisen käytöksen ennalta ehkäisemiseksi sekä oireilevien nuorten auttamiseksi nuorisotyön ja Ankkuritoiminnan keinoin.

Toimivalta

Asiasta on saatu sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunnan, kasvatus- ja koulutuslautakunnan sekä kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan lausunnot. Esitetty vastaus on lausuntojen mukainen.

Hallintosäännön 30 luvun 12 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut enemmän kuin puolet valtuustoryhmän jäsenistä ja joka on otsikoitu ryhmäaloitteeksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Jan Ihatsu, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36276
jan.ihatsu(a)hel.fi

Liitteet

1 Sosiaalidemokraattisen valtuustoryhmän ryhmäaloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta 15.08.2023 § 131

HEL 2023-003754 T 00 00 03

Lausunto

Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta antoi kaupunginhallitukselle sosiaalidemokraattisen valtuustoryhmän ryhmäaloitteesta seuraavan lausunnon:

”Ryhmäaloitteessa sosiaalidemokraattinen valtuustoryhmä esittää useita toimenpiteitä lasten ja nuorten hyvinvoinnin vahvistamiseksi ja nostamiseksi keskiöön, muun muassa Mieppi palveluiden ja opiskeluterveydenhuollon palveluiden saavutettavuuden lisäämistä ja vahvistamis-

ta sekä päihteillä oireilevien lasten ja nuorten palveluiden, kuten nuori-soasemien, saavutettavuuden ja vaikuttavuuden varmistamista. Esitetyt toimenpiteet löytyvät liitteenä olevasta aloitteesta.

Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta toteaa, että nuorten hyvinvointipalvelujen kokonaisuus sisältää sekä universaaleja että kohdennettuja perustason palveluja sekä korjaavia erityistason palveluja. Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta katsoo, että lasten ja nuorten hyvinvoinnin edistämiseksi ja raskaampien palvelutarpeiden vähentämiseksi tulee pitkäjänteisesti panostaa ennaltaehkäiseviin ja perustason palveluihin.

Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta katsoo, että aloitteessa esitettyihin toimenpiteisiin pyritään vastaamaan jo nykyisillä kehittämistoimenpiteillä. Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialalla on vuosina 2021–2023 lisätty resursseja lasten, nuorten ja perheiden palveluihin ja kehitetty uusia palvelumuotoja tarpeisiin vastaamiseksi. Moni kehitetyistä palveluista toteutuu moniammatillisesti ja monialaisesti. Lasten ja nuorten mielenterveyden palveluketjuehittämissä tavoitteena on varmistaa, että lapset ja nuoret saavat tarpeidensa mukaiset ja laadukkaat mielenterveyden palvelut oikea-aikaisesti, sujuvina ja yhteen sovitettuina kokonaisuuksina.

Lasten ja nuorten hyvinvointia edistetään myös kaupunkitasoisesti. Toimialayhteisessä Lapsiystävällinen kunta -työssä edistetään lasten ja nuorten osallisuutta arjessa ja vahvistetaan lapsivaikutusten ennakkoarviointia päätösvalmistelussa. Henkilöstön osaamista vahvistetaan lapsen oikeuksiin liittyvällä koulutuksella. Bloomberg-Harvard City Collaboration -ohjelmassa kehittämistavoitteena on lasten ja nuorten turvallisuuden kokemuksen parantaminen. Hankkeessa pyritään löytämään toimintamalleja ennaltaehkäisevään työhön sekä ratkaisuja ongelmiin puuttumiseksi eri toimijoiden kesken.

Järjestötoimijat muodostavat kaupungin palveluja täydentävän toimintakokonaisuuden. Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialalla aie- ja yhteistyösopimuksia solmitaan järjestöjen kanssa vuosittain, ja yhteistyötä edistetään molemminpuolisen palveluohjauksen lisäksi erilaisissa verkostoissa. Järjestöjen tukeminen jatkossakin järjestöavustuksilla on tärkeää ennaltaehkäisevän ja varhaisen vaiheen tuen toteuttamiseksi. Keskeisiä yhteistyökumppaneita nuorten hyvinvoinnin tukemiseksi ovat muun muassa HelsinkiMissio, Aseman Lapset ry, SPR:n Nuorten turvatalo, Loisto Settlementti, Icehearts sekä Helsingin Diakonissalaitoksen Vamos.

Koulu- ja opiskeluterveydenhuollon palvelujen vahvistaminen

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

18.09.2023

Asia/2

Helsinki panostaa koulu- ja opiskeluterveydenhuollon palvelujen turvaamiseen ja terveystarkastusten peittävyuden parantamiseen. Tavoitteena on varmistaa entistä sujuvampi pääsy terveydenhoitajien vastaanotoille lisäämällä avoimia vastaanottoaikoja ja aikaa lasten ja nuorten kohtaamiseen.

Vuosien 2022–2023 aikana kouluterveydenhoitajien resursseja on vahvistettu yhteensä 21 uudella vakanssilla. Kouluterveydenhoitajien työn tueksi on rekrytoitu vuoden 2024 loppuun saakka lähihoitajia tekemään välillisiä työtehtäviä. Tämä vapauttaa terveydenhoitajien työaikaa lakisääteisiin tehtäviin. Lisäksi kouluterveydenhoitajien sijaistustarpeisiin kokeillaan varahenkilöjärjestelmää korvaamaan lyhyitäkin poissaoloja. Opiskeluterveydenhuollon resursointia vahvistettiin vuonna 2022 yhteensä 19 vakanssilla. Koulu- ja opiskeluterveydenhuollon lääkäripalvelujen saatavuuden parantamiseksi käynnissä on useita kehittämistoimenpiteitä. Palvelujen turvaamisen tukena käytetään ostopalveluja ja palveluseteleitä.

Syksystä 2023 alkaen kouluterveydenhuollon ehkäisevässä työssä painotetaan Mieli ry:n mielenterveyden käden mukaisia sisältöjä. Opiskeluterveydenhuollossa erityistä huomiota kiinnitetään opiskelijoiden psyykkisen terveyden edistämiseen, erityisen tuen tarpeen tunnistamiseen sekä opiskelu- ja toimintakyvyn ylläpitämiseen. Yhteisöllisen hyvinvoinnin edistämiseksi toisen asteen oppilaitoksissa järjestetään Hyvinvointikahvila-toimintaa osana opiskeluhuoltoa. Opiskelijoita tavoitetaan myös sosiaalisen median kautta. Opiskeluterveydenhuollon palveluja tarjotaan kesällä keskitettynä vastaanotto toimintana sekä jalkautuvassa Kesäterkkäri-toiminnassa.

Lapsia ja lapsiperheitä tukevia palveluja

Lapsiperheiden sosiaalineuvonta tarjoaa matalan kynnyksen neuvontaa ja palveluohjausta 0–16-vuotiaiden lasten vanhemmille ja perheille ja vastaa keskitetysti palvelutarpeen arvioinnista lapsiperheiden sosiaalipalveluihin silloin, kun ei ole syytä arvioida lapsen erityisen tuen tai lastensuojelun tarvetta.

Lapsiperheiden sosiaaliohjaus tarjoaa vanhemmuuden tukea ja varhaisen tuen sosiaaliohjausta kouluikäisten lasten perheille. Palveluun ohjautumista on vahvistettu kehittämällä yhteistyötä koulun toimijoiden kanssa sekä tiedottamalla vanhempia. Vuoden 2021 alusta lapsiperheiden sosiaaliohjaus on toteuttanut neuropsykiatrista valmennusta lasten erityisvastaanotoilta ja perhekeskusten neuropsykologeilta ohjautuville asiakkaille. Toimintaa vahvistetaan, ja syksyn 2023 aikana rekrytoidaan viisi uutta sosiaaliohjaajaa toteuttamaan palvelua.

Maahan muuttaneiden erityispalveluissa edistetään yksilö- ja perhekoh- taista kotoutumista traumatietoisella työllä. Vanhempana Suo- messa -ryhmätoiminnassa tarjotaan ulkomailla syntyneille vanhemmille psykoedukatiivista vanhemmuuden tukea esimerkiksi lasten kasvatuk- seen ja päihteiden käyttöön liittyen. Maahan muuttaneiden parissa teh- tävässä työssä keskeinen kolmannen sektorin yhteistyötoimija on esi- merkiksi Yhteiset lapsemme ry:n Lähialueet tutuksi -hanke. Alaikäisenä Suomeen yksin tulleille tarjotaan moniammatilliset palvelut, jotka jatku- vat aikuistumisen tuen palveluina 18–25-vuotiaana.

Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialalla on kehitetty erilaisia jalkautuvia ja monialaisia palveluja eri asiakasryhmien tavoittamiseksi. Osana lap- siperheiden palvelutarpeen arvioinnin tiimejä tehdään lasten etsivää työtä, jonka kohderyhmänä ovat erityisesti tuen tarpeessa olevat var- haisnuoret. Syksyllä 2023 käynnistyy maahanmuuttajataustaisille las- tensuojelun asiakkaana oleville 10–17-vuotiaille nuorille kohdennettua jalkautuvaa tukea Itä- ja Pohjois-Helsingissä. Työryhmään kuuluu las- tensuojelun, aikuissosiaalityön ja Nuorisosoaseman ammattilaisia.

Lasten ja nuorten hyvän mielenterveyden tukeminen sosiaali- ja terveystoimialalla

Lasten ja nuorten mielenterveyden palveluketjun toimenpiteiden tavoit- teina on muun muassa vahvistaa koulujen ja oppilaitosten roolia mie- lenterveystarpeiden tunnistamisessa ja matalan kynnyksen hoidossa, lisätä näyttöön ja tutkimukseen perustuvien interventioiden käyttöä, jat- kaa nepsy-palvelupolun kehittämistä, vahvistaa Helsingin omia perustason mielenterveys- ja päihdepalveluja lapsille ja nuorille sekä varmistaa erikoissairaanhoidon jalkautuva intensiivituiki ja -hoito lastensuojelun ja lasten- ja nuorisopsykiatrian yhteisille 10–18- vuotiaille asiakkaille.

Lasten ja nuorten varhaisten palvelutarpeiden tunnistamiseksi on yh- dessä kasvatuksen ja koulutuksen toimialan kanssa kehitetty lasten, nuorten ja perheiden matalan kynnyksen palvelumalli. Kyseessä on toimintamalli ja työväline tukemaan varhaisen vaiheen palvelutarpeiden tunnistamista peruskouluissa sekä tukemaan koulun sisällä tehtävää moniammatillista työtä ja verkostotyötä yli toimialarajojen.

Hyvinvointia yhdessä -malli (engl. Common approach) on voimavara- keskeinen malli lasten ja nuorten kohtaamiseen sekä vahvuuksien ja tarpeiden kartoittamiseen hyvinvoinnin eri osa-alueilta. Malliin on koulu- tettu useita eri ammattiryhmiä eri toimialoilla. Sosiaali-, terveys- ja pe- lastustoimialan tavoitteena on kouluttaa 70 prosenttia lasten ja nuorten peruspalvelujen ja varhaisen tuen palvelujen henkilöstöstä mallin käyt- töön. Mallin käyttö tukee ammattilaisia myös mielenterveyteen ja päih- teiden käyttöön liittyvien asioiden puheeksi ottamisessa.

Digitaalisilla kanavilla ja palveluilla voidaan tavoittaa nuoria yhä laajemmin. Kehitteillä olevan sähköisen perhekeskuksen nuorten asiointikokonaisuus Helpperin avulla nuori voi etsiä omaan elämäntilanteeseensa sopivaa tietoa ja apua eri teemakokonaisuuksien alta. Mielen-terveystalo.fi -sivustolla on nuorille suunnattua tietoa ja omahoito-ohjelmia. Myös järjestöt tuottavat nuorille kohdennettuja verkossa toteutuvia palveluja. Nuorille kohdennettua chat-palvelua tarjoaa esimerkiksi Mieli ry.

Terapiat etulinjaan -hankkeessa on kehitetty ja otettu käyttöön ohjattua omahoitoa sekä erilaisia lyhytinterventioita lapsille ja nuorille. Tavoitteena on kehittää perustasolla tarjottavia palveluja siten, että oikein kohdennettuja psykososiaalisia hoitoja on kaikkien saatavilla.

Matalan kynnyksen mielenterveyspalveluja tarjoava Mieppi palvelee neljässä toimipisteessä yli 13-vuotiaita nuoria, joilla on esimerkiksi elämäntilanteeseen tai mielenterveyteen liittyviä huolia. Mieppiin ei tarvitse lähetettä, ja keskustelemaan voi hakeutua myös ilman ajanvarausta. Mieppi toimii näin matalan kynnyksen palveluna, jolla on myös ennaltaehkäisevä funktio. Mieppi-palvelu laajeni Pasilan yksikön avautuessa keväällä 2023. Pasilassa toimii myös maaliskuussa toimintansa aloittanut lyhytterapiayksikkö, joka palvelee yli 13-vuotiaita. Vuodesta 2022 lähtien yli 13-vuotiaiden on ollut mahdollista saada palveluseteli lyhytpsykoterapiaan. Nuorisosemalle voi ohjata helsinkiläisen 13–23-vuotiaan nuoren, jolla on keskivaikeita ongelmia mielenterveyden kanssa. Syksyllä 2023 avataan nuorille uusi päihde- ja riippuvuuson- gelmiin erikoistunut yksikkö nuorten päihdepalvelu Pysäkki.

Vuonna 2021 toimintansa aloittanut lasten erityisvastaanotto on helpottanut alle 13-vuotiaiden lasten ja varhaisnuorten hoitoon pääsyä. Lasten erityisvastaanotolla tarjotaan lastenpsykiatrista ja lastenneurologista konsultaatiotukea, diagnostiikkaa, hoidollisia interventioita ja kuntoutuksen suunnittelua yhteistyössä varhaisen tuen sosiaali- ja terveyspalvelujen kanssa. Palvelu on suunnattu lapsille, joilla on neuropsykiatrisia haasteita, tunne-elämän oireita tai kehityksen poikkeavuutta, eivätkä perustason interventiot ole riittäviä. Vuonna 2022 toimintansa aloittanut lastentautien vastaanotto puolestaan tarjoaa diagnostiikkaa ja hoitoa alle 16-vuotiaiden somaattisissa asioissa tukien perusterveydenhuollon toimijoita.

HEHKU on lastensuojelun tehostetun perhetyön tai sosiaalihuoltolain mukaisen perhetyön sekä erikoissairaanhoidon palvelut integroiva toimintamalli. HEHKUn kohderyhmänä ovat lastensuojelun tai perhesosi- aalityön sekä lasten- tai nuorisopsykiatrian yhteisasiakkaina olevat 10–17-vuotiaat, jotka ovat vaarassa pudota tai pudonneet tarvitsemastaan

18.09.2023

Asia/2

erikoissairaanhoidosta ja joille lastensuojelun tai perhesosiaalityön palvelut yksinomaan ovat riittämättömiä.

Päihdeillä ja rikoksilla oireilevien nuorten palvelujen vahvistaminen

Nuorten päihdepalvelujen saavutettavuutta vahvistetaan perustamalla uusi yksikkö nuorten päihdepalvelu Pysäkki Herttoniemeeseen vaikeasti päihdeillä oireilevien nuorten auttamiseksi. Yksikössä tarjotaan vastanottoa ilman ajanvarausta päivittäin laajoilla aukioloilla mahdollistaen myös anonyymin asiointin. Ammatillisilla on mahdollisuus jalkautua nuorten elinympäristöihin. Pysäkissä on osaamista käsitellä mielenterveyden kysymyksiä ja tarvittaessa konsultoidaan psykiatriapalveluja. Ohjauskäytänteitä kehitetään poliisin, kolmannen sektorin, lastensuojelun ja jälkihuollon kanssa, jotka tavoittavat omissa palveluissaan päihdeillä käyttäviä nuoria. Tukikohta ry:n kanssa on solmittu yhteistyösopimus vuosille 2023–2025 Stea-rahoitteisessa hankkeessa, jossa päihdeillä käyttävien helsinkiläisten nuorten arjen hyvinvointia vahvistetaan kohtaamispaikkatoiminnalla.

Sosiaali- ja kriisipäivystys auttaa sosiaalihuollon kriisitilanteissa lähinnä iltaisin ja viikonloppuisin. Sosiaali- ja kriisipäivystyksen alla toimivien nuorten rikos- ja oikeusedustus -yksikön sekä poliisilaitoksella toimivan moniammatillisen Ankkuri-tiimin toimintaa tarkastellaan parhaillaan kokonaisuutena muun muassa yhteistyön, toimintatapojen ja resurssien osalta. Ankkuri-tiimissä työskentelee poliisien lisäksi sosiaalityöntekijöitä ja psykiatrinen sairaanhoitaja. Ankkuriryhmän tavoitteena on esimerkiksi lapsen tai nuoren rikoskierteen katkaisu, lähisuhdeväkivallan ennaltaehkäisy sekä asiakkaiden ohjaaminen tarvittavan tuen piiriin.

Lastensuojelun Toivo-palvelut on suunnattu vakavasti päihdeillä tai rikoksilla oireileville nuorille. Toivo-tiimin työskentely on jalkautuvaa ja kiinnipitävää työtä nuoren ja hänen lähiverkostonsa kanssa. Työryhmässä käytetään näyttöön ja tietoon perustuvia hoitomenetelmiä, ja tehdään tiivistä yhteistyötä poliisin, Nuorisoaseman ja nuorten päihdepalvelu Pysäkin kanssa yhteisten asiakasnuorten auttamiseksi ja uusien yhteistyökäytänteiden kehittämiseksi. Myös Toivo-toimintaa ollaan laajentamassa portaittain kahdella sosiaalityön tiimillä vuodesta 2023 lähtien.

Aikuistuvien nuorten palvelut ja niiden kehittäminen

16–29-vuotiaiden aikuissosiaalityössä tavoitteena on lieventää asiakkaan elämäntilanteen vaikeuksia ja vahvistaa tämän omia toimintaedellytyksiä ja osallisuutta. Vuosaaren 16–29-vuotiaiden tiimiin kuuluva Ohjaamo tarjoaa alle 30-vuotiaille maksutonta apua ja tukea muun muassa asumisen järjestämisessä sekä koulutukseen ja työelämään kiinnit-

tymisessä. Ohjaamossa toimii sosiaalityöntekijä, joka on erikoistunut oppivelvollisuuden laajentumisen perusteella ohjattaviin nuoriin.

Työllistymistä edistävän monialaisen yhteispalvelun (TYP) kohderyhmänä ovat 18–29-vuotiaat työttömät helsinkiläiset, jotka tarvitsevat monien eri palvelujen yhteensovittamista edetäkseen koulutukseen tai työhön. Asiakkaiksi tulevilla nuorilla usein on mielenterveys- tai päihdeongelmia sekä erilaista kuntouksen tarvetta. Monialaisella työskentelyllä varmistetaan, että nuori saa samasta pisteestä sosiaalialan palvelut, työllisyyspalvelut ja Kelan työkykyneuvojan palvelut kiinnittyäkseen työhön tai opiskeluun. Nuoren asiakkuus TYP:n nuorten tiimissä säilyy toisen lukukauden helmikuuhun asti, vaikka nuori ei enää olekaan työtön vaan opiskelija.

Lastensuojelun jälkihuoltoon siirtyville asiakkaille järjestetään terveystarkastukset. Jälkihuollon tukitoimina tarjotaan myös esimerkiksi tuettua asumista, tehostettua sosiaaliohjausta, terveydenhoitajan palvelua ja ryhmätoimintaa. Jälkihuollon päättyessä varmistetaan tarpeenmukainen palvelujen jatko ja siirtyminen muissa palveluissa. Jälkihuollon järjestämisstrategiaa ja sen yhteyksiä nuorten sosiaalityön järjestämiseen ollaan tarkastelemassa.

Vuonna 2022 aloitettiin kehittämistyö nuorten sosiaalityön, jälkihuollon ja opiskeluhuollon yhteistyönä kohdistuen haavoittuvassa asemassa oleviin nuoriin. Kehittämällä tavoitellaan toimivimpia palveluketjuja, jotta nuorten palvelujen saaminen ja ammattilaisten moniammatillinen yhteistyö paranee. Tavoitteena on, että myös nuoret saavat tietoa palveluista ja ovat mukana kehittämisessä. Kehittämistyötä tehdään yhteistyössä myös nuorisoneuvoston kanssa.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Ennaltaehkäisevät ja hyvinvointia ylläpitävät toimet vahvistavat ja tukevat lasten ja nuorten mielenterveyttä sekä hyvinvointia. Kun lapsia, nuoria ja perheitä tuetaan oikea-aikaisesti ja matalalla kynnyksellä, voidaan ennaltaehkäistä ongelmien kasaantumista ja kriisiytymistä sekä vähentää korjaavien palvelujen tarvetta. Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimiala tarjoaa ja kehittää palveluja, jotka tukevat lasten ja nuorten turvallista kasvua ja kehitystä.”

Esittelijä

sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Monica Lindberg, vs. perhepalvelujen johtaja, puhelin: 310 58352
monica.lindberg(a)hel.fi

Leena Luhtasela, nuorten palvelujen ja aikuissosiaalityön johtaja, puhelin: 310 64489

18.09.2023

leena.luhtasela(a)hel.fi
Saila Nummikoski, lastensuojelun johtaja, puhelin: 310 43439
saila.nummikoski(a)hel.fi
Pia Mäkeläinen, sosiaali- ja kriisipäivystyksen päällikkö, puhelin: 310 43816
pia.makelainen(a)hel.fi
Anna Nikula, johtava ylilääkäri, puhelin
anna.nikula(a)hel.fi
Aila Ronkanen, psykososiaalisen työn päällikkö, puhelin: 310 42970
aila.ronkanen(a)hel.fi
Laura Simoila, vs. ensilinjan palvelujen päällikkö, puhelin: 310 49931
laura.simoila(a)hel.fi
Marianne Neijonen, järjestökoordinaattori, puhelin: 310 29263
marianne.neijonen(a)hel.fi
Terja Hannola, toiminnansuunnittelija, puhelin: 310 39043
terja.hannola(a)hel.fi

Kasvatus- ja koulutuslautakunta 13.06.2023 § 119

HEL 2023-003754 T 00 00 03

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon SDP:n ryhmäaloitteeseen nuorten hyvinvointipalveluiden saatavuuden turvaamisesta.

Valtaosa suomalaisista lapsista ja nuorista voi hyvin, mutta osalla on hyvinvoinnin haasteita. Helsingissä lasten ja nuorten hyvinvoinnin vahvistaminen koetaan tärkeäksi ja tavoitteena on parantaa erityisesti mielen hyvinvoinnin varhaista tukea lasten ja nuorten arjessa. Tätä työtä edistetään kaupungin Hyte-tavoitteiden mukaisesti. Helsingin kaupunki on selkiyttänyt lasten ja nuorten mielenterveystyötä sekä kaupungin sisäisesti että HUS:in kanssa. Kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla pääpaino on ennaltaehkäisevässä työssä.

Seuraavassa tuodaan esiin toimia, joita Kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla edistetään ryhmäaloitteessa esitettyihin toimenpiteisiin:

Harrastamisen Suomen mallissa Helsingissä on mukana kaikki Helsingin kaupungin alueella olevat ala-, ylä- ja yhtenäiskoulut, sekä kaupungin omat, että valtion sopimuskoulut ja yksityiset oppilaitokset. Helsingissä panostetaan vahvasti harrastusten saavutettavuuteen ja yhdenvertaisuuteen. Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala tekee tiivistä yhteistyötä harrastamisen Suomen mallista vastaavan Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan kanssa.

Hyvinvointipalveluiden saatavuutta ja palveluiden jalkautumista sinne, missä nuoret viettävät aikaa on kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla edistetty esimerkiksi liikuntacoach ja kouluPT -toiminnalla. Toisella as-

teella on toiminut reilun vuoden ajan pilotti, jossa liikunta-alan ammattilaiset, liikuntacoachit, ovat jalkautuneet osaksi toisen asteen oppilaitosten yhteisöllistä opiskeluhoitoa. Samalla on kehitetty yksilökohtaiseen opiskeluhoitoon työskentelymallia, jossa opiskeluhoitoon ammattilaisen palveluiden tueksi opiskelijalle rakennetaan liikuntacoachin tukiprosessi. Erityisesti maahanmuuttajataustaisten opiskelijoiden tukemiseen liikkumiseen on korostettu. Liikuntacoach-toiminnan tavoitteena on tukea opiskelijoiden ja koko oppilaitosyhteisön hyvinvointia liikkumisen keinoin. Liikuntacoachien ja nuorisotyöntekijöiden toimesta panostetaan yksinäisyyden ehkäisemiseen ja psykologisen turvallisuuden vahvistamiseen tavoitteellisena yhteisenä työnä.

Helsingin kaupungin koulujen yläkouluikäisille on maksuton matalan kynnyksen liikuntaneuvontapalvelu kouluPT. Toiminta on tarkoitettu nuorille, jotka liikkuvat terveytensä kannalta liian vähän esim. opetussuunnitelmaan kuuluvien Move! -mittausten perusteella. KouluPT toiminnan tavoitteena on vaikuttaa liikkumista selittäviin taustatekijöihin, kuten nuorten kokemaan liikunnalliseen pätevyyteen, vertaistukeen ja yhteisöllisyyden tunteeseen. Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala vastaa toiminnasta ja sen rahoituksesta. Hankkeen rahoitus päättyy vuoden 2023 lopussa.

Kouluvalmentajatoiminta on vakinaistettu Helsingin kaupungilla. 25 kouluvalmentajaa aloittaa 1.8.2023 alkaen vakinaisessa tehtävässä. Tällä toimenpiteellä halutaan vahvistaa lasten ja nuorten hyvinvointia ja palveluiden jalkautumista sinne, missä lapset ja nuoret viettävät aikaa.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla käytetään systemaattisesti yhtenä työvälineenä Common Approach (CA) -toimintamallia lasten ja nuorten hyvinvoinnin kartoittamiseen. Henkilöstön osaamista CA-mallin käyttöön vahvistetaan säännöllisillä koulutuksilla. Malli on valittu Helsingissä toimialojen yhteiseksi malliksi. Tämä edistää tavoitetta, että kaikilla lapsia ja nuoria työssään kohtaavilla ammattilaisilla on osaamista ottaa päihteiden käyttö ja mielenterveys puheeksi lapsen, nuoren ja läheisten kanssa.

Opiskeluhoitoon henkilöstöä on täydennyskoulutettu HOT- menetelmän ja KAT- lyhytpsykoterapian perusteilla, jotka antavat laajat valmiudet ottaa puheeksi, käsitellä ja arvioida päihde- ja mielenterveysongelmia.

Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan kanssa yhteistyössä on luotu matalan kynnyksen palvelumalli, jossa kuvataan aiempaa paremmin yhteistyötä kaikkien lasten ja nuorten kanssa työskentelevien parissa. Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan ja kasvatuksen ja koulutuksen toimialan yhteistyössä on vahvistettu koulun roolia mielenterveyden

18.09.2023

Asia/2

edistämisen asioissa sekä huomioitu miten hyvin tehty opettajan työ on myös mielenterveyttä edistävää.

Opiskeluhuollon palveluiden saavutettavuutta on kehitetty luomalla opiskeluhoitopalveluiden graafinen kuvaus. Opiskeluhoitopalveluiden graafinen kuvaus mallintaa visuaalisesti ruotsinkielisen perusopetuksen sekä suomen- ja ruotsinkielisen toisen asteen koulutuksen opiskeluhoitopalveluiden organisoitumisen ja toiminnan muodostumisen. Graafinen kuvaus on laadittu ensisijaisesti oppilaita ja opiskelijoita varten, jotta eri hyvinvointipalveluiden tarkastelu ja palvelun löytyminen olisi helpompaa. Kuvaus on myös jalkautettu kaikille opiskelijoille.

Opiskeluhuollon resursseista kuraattorien määrää on lisätty yhteensä 19 lisävakanssilla viime vuonna vastaamaan muuttunutta mitoitus- tilannetta. Helsinki on aiemmin lisännyt kouluissa ja oppilaitoksissa toimivien psykologien määrää mm. hankerahojen ja tarveperustaisen rahoituksen avulla. Opiskeluhuollon palvelut hoidetaan jatkossakin kasvatuksen ja koulutuksen toimialalta käsin, mutta rahoitus tulee valtion soterahoituksesta. Aiempien hankkeiden kautta ei ole voitu enää palkata psykologeja, mutta tilannetta helpottaa se, että valtioneuvosto on samaan aikaan säätänyt sitovan mitoituksen koulun psykologipalveluille.

Psykologien lisävakansseja tulee perusopetukseen viisi ja toiselle asteelle kahdeksan 1.8.2023 alkaen. Näin ollen voidaan sanoa, että psykologien saatavuus paranee jatkossa. Tarveperusteisuutta on syytä tarkastella jatkossa alueilla, joissa psykologityövoiman tarve on erityisen suuri. Psykologien saatavuudessa on valtakunnallisia ongelmia, jotka näkyvät jossain määrin myös Helsingissä. Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan ja Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan yhteistyössä mietitään keinoja psykologien saatavuuden parantamiseen.

Helsingin kaupungin kasvatus- ja koulutuslautakunta katsoo, että riittävä opiskeluhoollon resurssointi on tärkeää nuorten hyvinvointipalveluiden turvaamiseksi. Toimialalla tulee varmistaa, että henkilöstöllä on riittävät taidot ja valmiudet tehdä sekä ennaltaehkäisevää että korjaavaa työtä nuorten hyvinvoinnin ja mielenterveyden parantamiseksi.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Satu Järvenkallas

Lisätiedot

Hanne Savunen, pedagoginen asiantuntija, puhelin: 310 22432
hanne.savunen(a)hel.fi

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 06.06.2023 § 90

18.09.2023

Asia/2

HEL 2023-003754 T 00 00 03

Lausunto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi asiasta seuraavan lausunnon:

Kulttuuri ja vapaa-aikalautakunta toteaa, että vaikka suurin osa nuorista voi keskimääräisesti hyvin, on osalla pahoinvointia ja ongelmia elämässään. Pahoinvointi voi näkyä monenlaisena oireiluna, ja sen taustalla voi olla erilaisia syitä ja palvelutarpeita. Näin myös palveluiden tulee vastata monenlaisiin tarpeisiin. Niin ehkäisevään työhön kuin korjaavan työhön tarvitaan panostuksia ja kehittämistä. Nuorille tulee mahdollistaa tukea ja palveluita oikea-aikaisesti matalalla kynnyksellä ilman kohtuuttomia odotusaikoja, niin ehkäisevästi, kuin silloin, kun tilanne on akuutti.

Ryhmäaloitteessa esitettyihin toimenpiteisiin todetaan seuraavaa:

Suomen harrastamisen mallin yhdenvertaista toteutumista vahvistetaan etsivän harrastustoiminnan laajentamisella.

Harrastamisen Suomen mallissa Helsingissä on mukana kaikki Helsingin kaupungin alueella olevat ala-, ylä- ja yhtenäiskoulut, sekä kaupungin omat, että valtion sopimuskoulut ja yksityiset oppilaitokset. Helsingissä on 129 koulua, joissa on yhteensä noin 150 toimipistettä. Kouluis- ta 14 on ruotsinkielisiä ja lisäksi yksityiskoulujen puolella on myös ruotsinkielistä opetusta esim. Rudolf Steinerskolan. Malli toimii myös Helsingissä sijaitsevilla erityiskouluilla, jotka palvelevat laajemminkin pääkaupunkiseutua. Erityiskouluissa harrastusryhmät ovat pienempiä ja useissa tapauksissa vaativat avustavan ohjaajan, ja joillakin osallistujilla on myös oma avustaja mukana. Erityiskoulujen nuoret jäävät herkästi normaalin harrastustoiminnan ulkopuolelle, ja on merkityksellistä tuoda harrastukset myös nuorille, joilla lähtökohtaisesti on enemmän haasteita ja vähemmän mahdollisuuksia hakeutua vapaa-ajan harrastustoimintaan.

Kohderyhmänä Helsingissä ovat kaikki 3.–9.-luokkalaiset oppilaat. Kohderyhmä on suuri, 43 979 oppilasta. Kohderyhmän oppilasmäärä on kasvanut viime kaudesta 304 oppilaalla. Suurin kasvu on yläkoulukäisissä, muun kielisissä ja erityisen tuen tarpeen oppilaissa. Säännöllisissä viikoittaisissa harrastuksissa on mukana 6 225 oppilasta ja viikoittain on harrastuksia 652 tuntia. Helsingissä panostetaan vahvasti harrastusten saavutettavuuteen ja yhdenvertaisuuteen. Tärkeä menetelmä tähän on Helsingin kolmen korin malli, jossa jokaiselle koululle tarjotaan kolmen harrastuskorin harrastuksia, kulttuurisia, liikunnallisia sekä digitaalisia ja muita harrastuksia. Näin varmistetaan, että lasten ja nuorten toiveisiin pystytään vastaamaan laajalla kirjolla harrastuksia.

Etsivän harrastustoiminnan hanke aloitti Helsingissä elokuussa 2022. Hanke kestää vuoden 2023 loppuun asti. Hankkeen tavoitteena on ohjata harrastamattomia nuoria harrastuksiin, kuulla nuorten omia ajatuksia harrastamattomuudesta sekä mallintaa ja levittää hyviä käytäntöjä olemassa olevien toimijoiden hyödynnettäväksi. Hankkeen kolme nuorisohjaajaa ovat jalkautuneet 22 koululle löytämään ja ohjaamaan nuoria niin Harrastamisen Suomen mallin, nuorisopalveluiden kuin kolmannen sektorin järjestämiin harrastuksiin. Harrastamattomia nuoria on tavoitettu lisäksi mm. koulujen eri toimijoiden, vanhempien, sosiaalityön ja maahanmuuttoyksikön kautta. Harrastusohjausta hankkeessa on annettu huhtikuun loppuun mennessä noin 250 kertaa. Nuorille suunnatussa kyselyssä nuoret ilmoittivat suurimmaksi harrastamisen esteeksi 'en ole löytänyt minua kiinnostavaa harrastusta' (36 %). Muita harrastamisen esteitä olivat mm. kiinnostuksen puuttuminen, väsymys, arjen kuormittavuus ja perheen vähävaraisuus.

Etsivä harrastustoiminta on osoittautunut harrastusten saavutettavuutta parantavaksi ja yhdenvertaisuutta lisääväksi, sekä yksinäisyyttä vähentäväksi toiminnaksi. Hankkeen tuomat opit ja hyvät käytännöt kuvataan ja siirretään jatkossa alueellisen nuorisotyön ja koulunuorisotyön, sekä muiden koulussa lasten ja nuorten kanssa toimivien ja harrastusohjausta tekevien toimijoiden käytettäväksi ja rakennettavaksi osaksi perustehtävää.

Kaikilla lapsia ja nuoria työssään kohtaavilla ammattilaisilla tulee olla osaamista ottaa päihteiden käyttö ja mielenterveys puheeksi lapsen, nuoren ja läheisten kanssa.

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialalla otettiin vuonna 2022 käyttöön Hyvinvointia yhdessä (HYVÄ)-malli (Common approach (CA) -malli), joka on kokonaisvaltainen huolen tunnistamisen ja perustason puheeksi ottoa tukeva malli. Malli on valittu Helsingissä toimialojen yhteiseksi malliksi. Mallin avulla lisätään osaamista tuen tarpeiden havaitsemiseksi vahvistamalla kokonaisvaltaista kuvaa lapsen/nuoren hyvinvoinnista ja luodaan samalla toimijoiden yhteistä kieltä helpottaen näin eri ammattiryhmien välistä vuorovaikutusta. Lasten ja nuorten ohjaustyötä tekeviä on kulttuurin ja vapaa-ajan toimialalla koulutettu mallin käyttöön laajasti ja uusien työntekijöiden koulutusta eri palvelukokonaisuuksissa jatketaan myös kuluvana vuonna. Lisäksi päihteiden käytön ja mielenterveyden puheeksi ottamiseksi tarjotaan henkilöstölle muita kohdennettuja lisäkoulutuksia.

Mielenterveyden edistämiseksi nuorisotyössä panostetaan parhaillaan yksinäisyyden ehkäisyyn. Asia halutaan nostaa esiin erityisenä kysymyksenä ja lisätä osaamista siinä. Yksinäisyyden ehkäisyn kehittämisen hankkeessa tavoitteena on, ettei kukaan jäisi yksin eikä ketään suljettaisi ulkopuolelle. Meneillään olevassa työssä määritellään, mitä yk-

sinäisyystyö tarkoittaa nuorisotyössä, mallinnetaan nuorisotyön yksinäisyyttä ehkäiseviä toimintatapoja ja laaditaan toimenpidesuunnitelma yksinäisyyden ehkäisemisen edistämiseksi nuorisotyössä. Hankkeessa yhteistyötä tehdään Helsinki Mission ja School to Belong -hankkeen kanssa, sekä tutkimusyhteistyötä Turun yliopiston kanssa.

Palvelujen tulee jalkautua paremmin sinne, missä lapset ja nuoret viettävät aikaa, kuten esimerkiksi koululle tai kadulle. Toimialojen rajoja ylittäviä moniammatillisia työpareja vahvistetaan ja prosesseja tehostetaan vastuita ja tietoja jakamalla.

Nuorisotyö jalkautuu Helsingissä niin kouluille, tapahtumiin, kadulle ja kuin muihin julkisiin tiloihin, joissa nuoret eri puolilla Helsinkiä viettävät aikaa. Jalkautuvan työn tavoitteena on saada luottamuksellinen kontakti kaupunkitilassa aikaansa viettäviin nuoriin ja nuoriin aikuisiin, olla läsnä nuorten keskuudessa, tukea, neuvoa ja palveluohjata nuoria heidän elämäänsä liittyvien haasteiden kanssa sekä kartoittaa erilaisia nuorten elämään liittyviä ilmiöitä. Työssä ammattilaisten tukea viedään sinne, missä sitä ei muuten välttämättä ole tarjolla. Jalkautumista tehdään niin paikallisesti asuinalueilla, kuin keskitetysti koko Helsingissä ja PK-seudulla. Työtä tehdään ja kehitetään yhdessä eri toimijoiden, kuten järjestöjen ja seurakuntien jalkautuvan työn, muiden kuntien nuorisotoimien, poliisin ja sosiaali- ja terveystoimen jalkautuvan työn kanssa. Jalkautuva nuorisotyö on viime vuosina vahvasti laajentunut ja kehittynyt, niin rakenteiltaan, resursseiltaan kuin yhteistyöltään, mutta iso osa laajentuneista resursseista tulee erilaisina määräaikaisina lisäavustuksina.

Nuorisotyötä kouluissa ja oppilaitoksissa on viime vuosina vahvistettu merkittävästi ulkopuolisen rahoituksen avulla. Koulunuorisotyössä nuorisotyö viedään koulun arkeen ja nuorille tarjotaan mahdollisuus kohdata aikuinen, jolla on heille aikaa. Koulunuorisotyö toimii sekä osana oppilaitoksen hyvinvointi ja kasvatustyötä, että vastaa suoraan nuorilta nouseviin tarpeisiin ja toiveisiin. Lisäksi se toimii luontevana linkkinä muihin nuorten vapaa-ajan palveluihin. Jatkossa koulunuorisotyötä kehitetään edelleen, ja sen kohdentumista ja rahoitusmahdollisuuksia pyydytään vahvistamaan toiminnaksi tullaan tarkastelemaan.

KouluPT on maksuton, matalan kynnyksen liikuntaneuvontapalvelu Helsingin kaupungin koulujen yläkouluikäisille. Toiminta on tarkoitettu nuorille, jotka liikkuvat terveytensä kannalta liian vähän esim. opetussuunnitelmaan kuuluvien Move! -mittausten perusteella. KouluPT-toiminnan tavoitteena on vaikuttaa liikkumista selittäviin taustatekijöihin, kuten nuorten kokemaan liikunnalliseen pätevyyteen, vertaistukeen ja yhteisöllisyyden tunteeseen. KouluPT-liikuntaneuvonnassa nuori voi osallistua pienryhmä- tai yksilömuotoiseen toimintaan. Ennen liikuntaneuvontaprosessiin tuloa nuori tavataan omalla koululla koulupäivän

aikana ja muutoinkin liikuntaneuvontaa toteutetaan mahdollisimman lähellä nuoren arkiympäristöä. Toimintaan osallistuneista nuorista 67 prosentilla ei ollut harrastusta. Palvelua on toteutettu vuodesta 2017 alkaen kiinteässä yhteistyössä liikuntapalvelun, perusopetuksen ja koulu-terveydenhuollon kanssa. Toiminnasta ja sen rahoituksesta vastaa kasvatuksen ja koulutuksen toimiala. Hankkeen rahoitus päättyy vuoden 2023 lopussa. Toiminnan jatkorahoitukselle on suuri tarve.

Valtionavusteisen etsivän nuorisotyön, jota toteutetaan niin kaupungin omana toimintana, kuin ostopalveluna nuorisojärjestöiltä, tehtävänä on tavoittaa tuen tarpeessa olevia 15–28-vuotiaita nuoria. Etsivä nuorisotyö on tiivis osa nuorten ja nuorten aikuisten palveluverkostoa, auttaa nuoria yksilöllisesti sellaisten palvelujen ja muun tuen piiriin, joilla edistetään itsenäistymistä, osallisuutta yhteiskuntaan ja muuta elämänhallintaa, sekä pääsyä koulutukseen ja työmarkkinoille. Etsivään nuorisotyöhön tulevilla nuorilla voi olla taustalla monenlaisia tuen ja palveluiden tarpeita, ennen kuin opiskelu tai työ voi olla mahdollista. Nuorisopalveluihin on myös lisätty henkilöstöresursseja toisen asteen opiskelijoiden tueksi. Ohjaamossa aloitti vuonna 2022 neljä oppivelvollisuusohjaajaa, jotka tukevat oppivelvollisuusiässä olevia nuoria, joilla on haasteita pysyä opinnoissa.

Nuorisotyön muut kohdenneet yksilöllisen tuen palvelut, kuten Luotsi-toiminta, toimivat nuorten kanssa eri ympäristöissä edistäen nuorten yhdenvertaisia mahdollisuuksia osallistumiseksi, mielekkään tekemisen ja tarvittavan tuen löytymiseksi. Työ on vahvasti verkostoitunutta muiden nuorten palveluiden ja toimijoiden kanssa. Nuoria ohjautuu mukaan muun muassa koulujen oppilashuollon ohjaamana. Lisäksi verkossa tehtävää nuorisotyötä sekä siihen liittyviä palveluohjausketjuja kehitetään parhaillaan. Esimerkkinä erilaisiin ympäristöihin vietävistä palveluista mainittakoon verkossa toimiva digitaalinen nuorisotalo SairaalaNuta, joka on tarkoitettu lapsille ja nuorille, jotka ovat joko avohoidossa kotona tai osastohoidossa Helsingin Uuden Lastensairaalassa. Näille lapsille ja nuorille pidetään toiminnallista nuorisotilaa verkossa tarjoten mahdollisuuksia osallistua toimintaan ja tavata vertaisia sekä nuorisohjaajia sairaudesta tai mahdollisesta erityksestä huolimatta. SairaalaNuta on haastavassa elämäntilanteessa olevien lasten ja nuorten oma nuorisotalo. Hanketta toteutetaan AVI-rahoituksella yhdessä HUMAK:n ja Kymppin Lapset ry:n kanssa.

Kulttuuripalveluiden niissä toimipisteissä, joissa tuotetaan kulttuuri- ja taidepalveluita lapsille ja nuorille (so. Helsingin kaupungin museo, Helsingin kaupunginorkesteri, Stoa, Kanneltalo, Malmitalo, Vuotalo, Maunula-talo, Stoa, Caisa, Annantalo) toimitaan sekä omissa toimitiloissa että jalkaudutaan toimitilojen ulkopuolelle. WHO:n laajan raportin (2019) mukaan taidetoimintaan osallistuminen sekä taiteen kokijana et-

tä tekijänä voi ehkäistä lukuisia psyykkisiä ja fyysisiä sairauksia sekä hoitaa ja auttaa selviytymään useiden akuuttien ja kroonisten sairauksien kanssa. Kulttuuripalveluissa tuotetaan paljon erilaisia kulttuuripalveluita lapsille ja nuorille: kynnys osallistua on matala, sillä palvelut ovat suurimmaksi osaksi maksuttomia ja palveluita jalkautetaan sinne, missä lapset ja nuoret ovat. Taidetoimintaa toteutetaan mm. leikkipuis-toissa, kouluissa, päiväkodeissa ja ulkotiloissa. Tutkimuksissa on todettu taiteen ja taiteellisen toiminnan merkitys syrjäytymisen tai syrjään jäämisen ehkäisemisessä. Taide vaikuttaa myönteisesti mielen hyvinvointiin, elämän laatuun ja onnellisuuteen. Kulttuuripalveluiden monet laadukkaat konseptit (esim. 5x2-taideopetus, kulttuurikurssit, Kulttuurin kummilapset) tuovat taidetta ja kulttuuria maksuttomasti lasten ja nuorten saataville. Kaikki kulttuuripalveluiden toimijat jakavat ajatuksen siitä, että jalkautuminen on pitkälti resurssikysymys, mutta yhteinen tavoite.

Rikoksilla oireileville nuorille tarjottavaan Ankkuri-toimintaan tulee osoittaa lisää resursseja.

Nuorisopalveluissa on tiivistetty yhteistyötä poliisin kanssa merkittävästi aloittamalla aluehallintoviraston avustamana uusi kahden vuoden kokeilu yhdessä ennalta estävän poliisin toimintojen kanssa. Hankkeessa nuorisotyöntekijät toimivat tiiviissä yhteistyössä ennalta estävän toiminnon ankkuriryhmän kanssa, joka koostuu kahden etsivän nuorisotyöntekijän lisäksi toiminnossa työskentelevistä poliiseista, kolmesta sosiaalityöntekijästä ja psykiatrisen sairaanhoitajasta. Ankkuriryhmässä etsivä nuorisotyöntekijä kuulee, ohjaa nuorta, tekee moniammatillista yhteistyötä, neuvoo erilaisiin palveluihin ja tukee helsinkiläisiä rikoksilla oireilevia tai muuten syrjäytymisvaarassa olevia nuoria haasteellisissa elämäntilanteissa. Työskentely on niin asiakkaiden yksilöohjausta, kuin julkisessa tilassa nuorten kohtaamista ja ryhmäilmiöihin reagoimista yhdessä ennalta estävän poliisien kanssa. Kokeilussa toimivat etsivät nuorisotyöntekijät jalkautuvat myös ennalta estävän toiminnon poliisien kanssa kadulle ja kouluihin asiakastyöhön kohtaamaan nuoria. Tarkoituksena on kehittää uusia tapoja siihen, miten etsivän nuorisotyön piiriin saadaan ohjattua asiakkaita poliisin, koulujen ja erilaisten alueellisten yhteistyöryhmien kautta.

Nuorisopalveluissa aloitettiin vuonna 2022 valtionavustuksella kaksivuotinen Nuorten väkivallan ehkäisyhanke. Parhailleen hankkeen laajentamiseksi ja työn kehittämiseksi nuorisopalvelut on hakenut OKM:stä lisäavustusta nuoriso-ohjaajien palkkaamiseksi nuorten väkivallan ehkäisytyön hankkeen ja ennalta estävän poliisin ankkuriryhmän yhteistyön vahvistamiseksi. Hankkeessa on tarkoituksena kokeilla ja jatkokehittää toimintamalleja ja työtapoja nuorten väkivaltaisen käytöksen ennalta ehkäisemiseksi sekä oireilevien nuorten auttamiseksi nuo-

18.09.2023

Asia/2

risotyön ja Ankkuritoiminnan keinoin. Hanke toimii verkostomaisesti tehden työtä eri toimijoiden kanssa ja siinä etsitään nopean reagoinnin työmallin toimivia ratkaisuja alueille käyttöönotettavaksi. Työ lisää osaamista väkivaltailmiön kanssa työskentelyyn ja tuottaa sekä vakiinnuttaa toimivampia uusia käytäntöjä nuorisotyöhön.

Muita toimialoja koskevista aloitteesta esitetyistä toimenpiteistä todetaan seuraavaa:

Palveluita mielenterveyden ja päihteiden käytön ongelmiin tulisi saada Helsingissä nykyistä paremmin, ja estää lasten ja nuorten tilanteen edelleen heikkeneminen. Nuorisopalveluiden työntekijät ovat nostaneet henkilöstöltä kerätyn kokemustiedon keruussa huolen nuorten mielenterveyden haasteista ja niihin liittyvistä palveluvajeista. Nuorisotyössä näkyy, että mielenterveyden haasteisiin on usein vaikeaa saada apua tai siihen pääseminen kestää liian kauan. Nuorten mielenterveyshaasteet ovat pysyvä ilmiö ja erityistä tukea tarvitsevat nuoret jäävät usein ilman riittäviä palveluita. Palveluiden ruuhkautuminen ja epäselvät lähetekäytännöt hankaloittavat avun saamista. Apua saadaan usein vasta, kun asiat ovat pahassa kriisissä. Osa nuorista ei uskalla tai halua myöskään kertoa päihteiden käytöstä mielenterveyspalveluissa, koska muuten hoito saatetaan evätä. Hoitotahot siirtävät vastuuta toisilleen ja hoitoon ohjaavat, mutta hoidon saaminen onkin sitten eri juttu. Nuoret eivät myöskään aina tiedä minne mennä, ja jäävät yksin pahan olon kanssa tai toimivat toisilleen terapeuttina, kun ei muualta löydy apua. (Nuorisopalveluiden henkilöstön kokemustiedon koonti 2022).

Päihteiden yhteiskäytön on huomattu kasautuvan huolestuttavasti samoille nuorille, ja ”ne ketkä käyttävät päihteitä, todella käyttävät niitä” (em. 2022). Vaikka helsinkiläisnuorten päihteiden käytössä on tapahtunut myönteistä kehitystä viime vuosien aikana, silti esim. laittomien huumeiden kokeilut ovat yleisempiä kuin koko massa keskimäärin (Helsingin ehkäisevä päihdetyö). Eri päihteiden yhteiskäyttö keskittyy samoille nuorille, joten nuoria tulisi palveluissa kohdata kokonaisvaltaisesti. Nuoren kohtaamista kokonaisuutena puoltaa myös se, että heikko terveydentila ja henkinen pahoinvointi ovat yhteydessä päihteidenkäyttöön ja näin tulee myös niitä hoitaa päihteidenkäytön hoitamisen ja ehkäisyn ohella (Mäki Netta 2021, Artikkelin Kvartti kaupunkitutkimuksen verkkolehti: Eri päihteiden käyttö kasautuu Helsingissä samoille nuorille. Käytön taustalla myös kotioloihin ja terveyteen liittyviä tekijöitä).

Esittelijä

nuorisoasiainjohtaja
Mikko Vatka

Lisätiedot

18.09.2023

Asia/2

Irma Sippola, projektipäällikkö, puhelin: 310 71640

irma.sippola(a)hel.fi

Tiina Nurmi, suunnittelija, puhelin: 310 89121

tiina.nurmi(a)hel.fi

18.09.2023

Asia/3

§ 552

Lausunto sosiaali- ja terveysministeriölle vanhuspalvelulain muuttamisesta annetun lain voimaantulosäännöksen muuttamisesta

HEL 2023-010473 T 03 00 00

Päätös

Kaupunginhallitus antoi sosiaali- ja terveysministeriölle seuraavan lausunnon luonnoksesta hallituksen esitykseksi vanhuspalvelulain muuttamisesta annetun lain voimaantulosäännöksen muuttamisesta:

Pidättekö luonnoksessa esitettyä siirtymäkauden muutosta kannatettavana riittävän henkilöstön turvaamiseksi tämänhetkisessä henkilöstötilanteessa?

Helsingin kaupunki kannattaa siirtymäkauden muutosta, mutta samalla katsoo, että se ei ole riittävä eikä ratkaise tämänhetkistä henkilöstöpuutetta. Kansainvälinen rekrytointi tulee turvata henkilöstön riittävyyden takaamiseksi myös matalapalkka-aloilla. Lisäksi perheenyhdistämistä tulee helpottaa, jotta henkilöstö pysyy Suomessa. Helsingin kaupunki ymmärtää tarpeen pidentää siirtymäkautta mutta näkee että hallituksen esitys siirtää voimaantuloa liian pitkälle.

Pidättekö luonnoksessa esitettyä siirtymäkautta riittävän pitkänä henkilöstön saatavuuden turvaamiseksi?

Henkilöstön saatavuuden toimenpiteet kansallisella ja paikallisella tasolla ovat oikean suuntaiset, mutta selkeää laskelmaa ei vielä ole siitä, miten pystytään turvaamaan henkilöstö kaikkiin sosiaali-, terveys- ja pelastuspalveluihin. Lain määräämä henkilöstömitoitus ympärivuorokautiseen palveluasumiseen siirtää henkilöstöä käytännössä sinne, vaikka palveluja ja henkilöstön riittävyyttä pitäisi tarkastella koko sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialatasolla. Siirtymäkauden aikana on tarkoituksenmukaista arvioida sellaisten mitoitusten kokonaisuus, joka parhaiten palvelee vanhustenhuollon laatua kokonaisuudessaan.

Mitä vaikutusta näette luonnoksessa esitetyn siirtymäajan aiheuttavan henkilöstömitoitukselle toimintayksiköissä?

Mitoitus pysyy ennallaan.

Käsittely

Vastaehdotus:

Elisa Gebhard: Muutetaan kappale 2 kuulumaan seuraavasti: "Helsinki ei kannata vanhuspalvelulain voimaantulon lykkäystä. Helsingin kaupunki katsoo, että palveluiden heikentämisen sijaan tulisi keskittyä

18.09.2023

Asia/3

henkilöstöpulan ratkomiseen. Kansainvälinen rekrytointi tulee turvata henkilöstön riittävyyden takaamiseksi myös matalapalkka-aloilla. Lisäksi perheenyhdistämistä tulee helpottaa, jotta henkilöstö pysyy Suomessa."

Lisäksi poistetaan seuraava lause: "Mikäli lainsäädäntöä ei voida perua, tulee siirtymäkausi pidentää, jotta kaikille asiakkaille pystytään turvaamaan sosiaali-, terveys- ja pelastuspalvelujen saatavuus."

Kannattaja: Paavo Arhinmäki

Vastaehdotus:

Anni Sinnemäki: Lisätään kappaleeseen 2: "Helsingin kaupunki ymmärtää tarpeen pidentää siirtymäkautta mutta näkee että hallituksen esitys siirtää voimaantuloa liian pitkälle."

Kappaleen 3 viimeinen lause: "Mikäli lainsäädäntöä ei voida perua, tulee siirtymäkausi pidentää, jotta kaikille asiakkaille pystytään turvaamaan sosiaali-, terveys- ja pelastuspalvelujen saatavuus." Korvataan lauseella: "Siirtymäkauden aikana on tarkoituksenmukaista arvioida sellaisten mitoitusten kokonaisuus, joka parhaiten palvelee vanhustenhuollon laatua kokonaisuudessaan."

Kannattaja: Tuomas Rantanen

Elisa Gebhardin ja Anni Sinnemäen vastaehdotuksista äänestettiin vastakkain, jonka jälkeen voittanut ehdotus äänestettiin vastakkain esittelijän ehdotuksen kanssa.

1 äänestys

JAA-ehdotus: Anni Sinnemäen vastaehdotuksen mukaisesti muutettuna.

Ei-ehdotus: Elisa Gebhardin vastaehdotuksen mukaisesti muutettuna.

Jaa-äännet: 11

Shawn Huff, Anniina Iskanius, Kasper Kivistö, Jenni Pajunen, Mika Raatikainen, Marcus Rantala, Tuomas Rantanen, Sari Sarkomaa, Anni Sinnemäki, Juhana Vartiainen, Maarit Vierunen

Ei-äännet: 4

Paavo Arhinmäki, Elisa Gebhard, Titta Hiltunen, Johanna Laisaari

Kaupunginhallitus hyväksyi tässä äänestyksessä Anni Sinnemäen vastaehdotuksen mukaan muutetun ehdotuksen äänin 11–4.

2 äänestys

18.09.2023

Asia/3

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Anni Sinnemäen vastaehdotuksen mukaisesti muutettuna.

Jaa-äännet: 7

Anniina Iskanius, Jenni Pajunen, Mika Raatikainen, Marcus Rantala, Sari Sarkomaa, Juhana Vartiainen, Maarit Vierunen

Ei-äännet: 8

Paavo Arhinmäki, Elisa Gebhard, Titta Hiltunen, Shawn Huff, Kasper Kivistö, Johanna Laisaari, Tuomas Rantanen, Anni Sinnemäki

Kaupunginhallitus hyväksyi Anni Sinnemäen vastaehdotuksen mukaan muutetun ehdotuksen äänin 8–7.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Jan Ihatsu, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36276
jan.ihatsu(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Lausuntopyyntö 17.8.2023, fi
- 2 Lausuntopyyntö 17.8.2023, liite, esitysluonnos, fi
- 3 Vanhusneuvoston lausunto vanhuspalvelulain muuttamisesta annetun lain voimaantulosäännöksen muuttamisesta
- 4 Lausuntopyyntö 17.8.2023, liite, esitysluonnos, fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Sosiaali- ja terveysministeriö

Otteen liitteet

Esitysteksti
Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus antaa sosiaali- ja terveysministeriölle seuraavan lausunnon luonnoksesta hallituksen esitykseksi vanhuspalvelulain muuttamisesta annetun lain voimaantulosäännöksen muuttamisesta:

Pidätkö luonnoksessa esitettyä siirtymäkauden muutosta kannatettavana riittävän henkilöstön turvaamiseksi tämänhetkisessä henkilöstötilanteessa?

Helsingin kaupunki kannattaa siirtymäkauden muutosta, mutta samalla katsoo, että se ei ole riittävä eikä ratkaise tämänhetkistä henkilöstöpu-
laa. Kansainvälinen rekrytointi tulee turvata henkilöstön riittävyyden ta-
kaamiseksi myös matalapalkka-aloilla. Lisäksi perheenyhdistämistä tu-
lee helpottaa, jotta henkilöstö pysyy Suomessa.

Pidättekö luonnoksessa esitettyä siirtymäkautta riittävän pitkänä henkilöstön saatavuuden tur-
vaamiseksi?

Henkilöstön saatavuuden toimenpiteet kansallisella ja paikallisella ta-
solla ovat oikean suuntaiset, mutta selkeää laskelmaa ei vielä ole siitä,
miten pystytään turvaamaan henkilöstö kaikkiin sosiaali-, terveys- ja
pelastuspalveluihin. Lain määräämä henkilöstömitoitus ympärivuoro-
kautiseen palveluasumiseen siirtää henkilöstöä käytännössä sinne,
vaikka palveluja ja henkilöstön riittävyyttä pitäisi tarkastella koko sosi-
aali-, terveys- ja pelastustoimialatasolla. Mikäli lainsäädäntöä ei voida
perua, tulee siirtymäkausi pidentää, jotta kaikille asiakkaille pystytään
turvaamaan sosiaali-, terveys- ja pelastuspalvelujen saatavuus.

Mitä vaikutusta näette luonnoksessa esitetyn siirtymäajan aiheuttavan henkilöstömitoitukselle
toimintayksiköissä?

Mitoitus pysyy ennallaan.

Esittelijän perustelut

Sosiaali- ja terveysministeriö on pyytänyt lausuntoa 21.9.2023 men-
nessä luonnoksesta hallituksen esitykseksi laiksi vanhuspalvelulain
voimaantulosäännöksen muuttamisesta. Lausuntopyyntö ja luonnos
hallituksen esitykseksi ovat liitteinä 1 ja 2. Lausunto on pyydetty anta-
maan lausuntopalvelussa ja vastaus on otsikoitu lausuntopyynnössä
esitetyn mukaisesti.

Siirtymäkauden muutos koskee vanhuspalvelulain mukaista iäkkäiden
ympärivuorokautisen hoidon henkilöstömitoitusvaateen 0,7 työntekijää
asiakasta kohti voimaantulon myöhentämistä alkamaan 1.1.2028 ny-
kyisen 1.12.2023 sijaan. Voimassa olevan lain mukaan iäkkäiden hen-
kilöiden ympärivuorokautisen palveluasumisen toimintayksiköissä nou-
datettava henkilöstön vähimmäismitoitus on oltava 0,65 työntekijää
asiakasta kohden.

Asiasta on saatu sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan sekä Helsingin
vanhusneuvoston (liite 3) ja Helsingin kunnalliset eläkeläiset ry:n lau-
sunnot (liite 4). Esitetty vastaus on toimialan lausunnon mukainen.
Muissa lausunnoissa korostetaan, että henkilöstön riittävyydessä on
suuria puutteita jo nykyisinkin. Vanhusneuvosto ei kannata esitettyä
voimaantulon siirtämistä.

18.09.2023

Asia/3

Helsingin kaupungin hallintosäännön 19 luvun 5 §:n mukaan, ellei toisin ole säädetty tai määrätty, kaupungin puhevaltaa käyttää ja kaupungin esitykset ja lausunnot ulkopuoliselle antaa kaupunginhallitus. Asian periaatteellisen ja taloudellisen merkityksen ollessa vähäinen, kaupungin esitykset tai lausunnot antaa se kaupungin viranomainen, jonka tehtäviin asia kuuluu.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Jan Ihatsu, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36276
jan.ihatsu(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Lausuntopyyntö 17.8.2023, fi
- 2 Lausuntopyyntö 17.8.2023, liite, esitysluonnos, fi
- 3 Vanhusneuvoston lausunto vanhuspalvelulain muuttamisesta annetun lain voimaantulosäännöksen muuttamisesta
- 4 Lausuntopyyntö 17.8.2023, liite, esitysluonnos, fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Sosiaali- ja terveysministeriö

Otteen liitteet

Esitysteksti
Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Tiedoksi

Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimiala

Päätöshistoria

Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimiala 6.9.2023

HEL 2023-010473 T 03 00 00

Lausuntopyynnössä kysytään sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan kantaa siihen, pitääkö sosiaali- ja terveystoimiala kannatettavana lausuntoluonnoksessa esitettyä siirtymäkauden muutosta, jolla pyritään turvaamaan riittävä henkilöstö tämänhetkisessä henkilöstötilanteessa.

Siirtymäkauden muutos koskee vanhuspalvelulain mukaista iäkkäiden ympärivuorokautisen hoidon henkilöstömitoitusvaateen 0,7 työntekijää asiakasta kohti voimaantulon myöhentämistä alkamaan 1.1.2028 nykyisen 1.12.2023 sijaan. Voimassa olevan lain mukaan iäkkäiden henkilöiden ympärivuorokautisen palveluasumisen toimintayksiköissä noudatettava henkilöstön vähimmäismitoitus on oltava 0,65 työntekijää asiakasta kohden.

Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimiala kannattaa siirtymäkauden muutosta, mutta katsoo, että se ei ole riittävä eikä se ratkaise tämänhetkistä henkilöstöpulaa. Kansainvälinen rekrytointi tulee turvata henkilöstön riittävyyden takaamiseksi myös matalapalkka-aloilla. Lisäksi perheen yhdistämistä tulee helpottaa, jotta henkilöstö pysyy Suomessa.

Henkilöstön saatavuuden toimenpiteet kansallisella ja paikallisella tasolla ovat oikean suuntaiset, mutta selkeää laskelmaa ei vielä ole siitä, miten pystytään turvaamaan henkilöstö kaikkiin sosiaali-, terveys- ja pelastuspalveluihin. Lain määräämä henkilöstömitoitus ympärivuorokautiseen palveluasumiseen siirtää henkilöstöä käytännössä sinne, vaikka palveluja ja henkilöstön riittävyyttä pitäisi tarkastella koko sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialatasolla. Mikäli lainsäädäntöä ei voida perua, tulee siirtymäkausi pidentää, jotta kaikille asiakkaille pystytään turvaamaan sosiaali-, terveys- ja pelastuspalvelujen saatavuus.

Sosiaali- ja terveysministeriö kysyy sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan kantaa myös siihen, mitä vaikutuksia sosiaali-, terveys- ja pelastustoimiala näkee luonnoksessa esitetyn siirtymäajan aiheuttavan henkilöstömitoitukselle toimintayksiköissä. Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimiala katsoo, että mitoitus pysyy ennallaan.

Sosiaali- ja terveysministeriö on pyytänyt lausuntoa liitteenä olevasta luonnoksesta viimeistään 21.9.2023 hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi ikääntyneen väestön toimintakyvyn tukemisesta sekä iäkkäiden sosiaali- ja terveystalvuluista annetun lain (980/2012, jäljempänä vanhuspalvelulaki) muuttamisesta annetun lain voimaantulosäännöksen muuttamisesta.

Lisätiedot

Minna Schalin, toiminnansuunnittelija, puhelin: 310 44569
minna.schalin(a)hel.fi

Maritta Haavisto, seniorikeskusten johtaja, puhelin: 310 44450
maritta.haavisto(a)hel.fi

Minna Schalin, toiminnansuunnittelija, puhelin: 310 44569
minna.schalin(a)hel.fi

18.09.2023

Asia/4

§ 553

Lausunto sosiaali- ja terveysministeriölle valmiuslain toimivaltuus- säännöksistä

HEL 2023-010377 T 03 00 00

Päätös

Kaupunginhallitus antoi seuraavan lausunnon sosiaali- ja terveysministeriölle valmiuslain toimivaltuussäännöksistä:

Helsingin kaupunki katsoo valmiuslain kokonaisuudistuksen tavoitteiden olevan kannatettavia. Lausuntopyynnön liitteenä toimitetussa työryhmän asettamispäätöksessä on kuvattu useita hyviä kokonaisesityksiä turvallisuusympäristön muutoksista ja niiden vaikutuksesta valmiuslain uudistustarpeeseen.

Yleisenä huomiona Helsinki toteaa, että raja normaaliolojen ja poikkeusolojen toimivaltuuksien välillä on jyrkkä. Poikkeusoloja lähestyvä häiriötilanne ja toisaalta poikkeusolojen jälkeinen tilanne tulisi säännösvalmistelussa arvioida erikseen. Yhtenä esimerkkinä voidaan mainita mahdollisuus maksun viivästymisen seurauksista vapautumisesta myös vakavassa (tietoliikenne)häiriötilanteessa, jossa esimerkiksi palkkojen ja etuuksien maksatuksessa on laajamittaisia häiriöitä, vaikka poikkeusoloja ei ole todettu tai ne on todettu päättyneeksi. Samoin poikkeukset sosiaali- ja terveydenhuollon palveluiden järjestämistä tuuseen tulisi arvioida myös huomioiden vakavat häiriötilanteet.

Sosiaaliturvan muutokset (valmiuslain 8 luku)

57 a § Väestön maksukyvyyn ja toimeentulon turvaaminen:

Vaikka säännöksen esitöissä (HE 63/2022 vp) on kuvattu Kansaneläkelaitoksen ja hyvinvointialueen vastuut, voisi säännöstä selventää esimerkiksi seuraavasti ”Jos tuen myöntäminen tai suorittaminen 2 momentin tarkoittamassa häiriötilanteessa ei ole mahdollista, hyvinvointialueet huolehtivat väestön välttämättömästä toimeentulosta muilla tavoin.

Sosiaali- ja terveydenhuollon turvaaminen (valmiuslain 11 luku)

86 § Sosiaali- ja terveydenhuollon toimintayksiköiden toiminta:

Jos poikkeusoloissa sosiaali- tai terveysministeriö sekä toimialueellaan aluehallintovirasto päätöksellään velvoittaa sosiaali- ja terveydenhuollon toimintayksikön muuttamaan toimintaansa, on hyvinvointialueet syytä ottaa mukaan jo toimien suunnitteluvaiheessa. Yksi oppi korona-

pandemiasta on, että palveluiden järjestäjällä on paljon sekä strategista että operatiivista tietoa, joka on välttämätöntä jo toimien suunnitteluvaiheessa. Myös yleisesti eri toimijoiden (STM, AVI, HVA, yksityiset toimijat) välinen sujuva tiedonkulku ja ohjaus varmistaa palvelujen turvaamisen.

87 § Muu terveydenhuollon ohjaaminen:

Säännös kuvaa lääkkeisiin ja terveydenhuollon tarvikkeisiin liittyvien elinkeinonharjoittajien velvollisuutta laajentaa, muuttaa tai siirtää toimintaansa. Säännös on syytä laajentaa koskemaan terveydenhuollon lisäksi myös sosiaalihuoltoa (esimerkiksi ympärivuorokautinen palveluasuminen).

88 § Sosiaali- ja terveystalvet sekä terveydensuojelu:

Säännös määrittelee ne palvelut, joista hyvinvointialue ja -yhtymä voivat luopua poikkeusoloissa. Säännös on erittäin keskeinen sosiaali- ja terveystalvetuiden kriisinkestävyyden turvaaja. Mikäli säännös on riittävän kattava, voidaan 86 §:ssä kuvatuilta menettelyiltä samoin kuin 14 luvun työvelvollisuutta koskevien säännösten käyttämiseltä pitkään välttyä.

Säännös vaatiikin perusteellisen arvioinnin siitä, mistä kaikista velvoitteista ja miltä osin voidaan sosiaali- ja terveydenhuollossa luopua poikkeusoloissa kiireellisen ja välttämättömän sosiaali- ja terveydenhuollon turvaamiseksi. Esimerkkeinä voidaan säännöksessä mainittujen toimien lisäksi mainita erilaiset henkilöstö- ja asiakasmitoitukset, lasten määräaikaistarkastukset niin neuvolassa kuin koulu- ja opiskelijaterveydenhuollossa sekä erilaisten lakisääteisten lausuntojen ja todistusten laatimisvelvollisuudet.

Opetus ja koulutus (valmiuslain 109 §)

Poikkeusolojen uhatessa on olennaista, että kunnat saavat riittävän ennakkotiedon ja tilannekuvan tulossa olevista uhista, jotta varautumistoimenpiteet voidaan aloittaa etupainotteisesti. Turvallisuustilanteen kiristyessä on olennaista, että toimenpiteet voidaan aloittaa ripeästi, koordinoidusti ja oikean suuntaisesti. Suurissa kaupungeissa poikkeusoloihin organisoituminen ja suuriin väestöryhmiin kohdistuvien toimenpiteiden käynnistäminen ottaa oman aikansa.

Helsingin kaupunki vastaa myös sota-aikana oman palvelutuotannon jatkuvuuden turvaamisesta sekä sille annettujen väestön suojaamiseen tehtävien toteuttamisesta siten, että henkien menetykset ja vakavat vammautumiset minimoidaan.

Poikkeusoloissa toimintaympäristön muutokset ja niiden vaikutukset palvelutuotannon turvalliseen tuottamiseen voivat olla hyvin nopeita. Lainsäädännön tulisi mahdollistaa poikkeusoloissa välttämättömien toiminnallisten muutosten nopea käynnistäminen. Viranomaisilla ja koulutuksen järjestäjillä tulee olla riittävät valtuudet palvelutuotannon nopeaan ja joustavaan muokkaamiseen.

Sota-ajan palvelutuotantoa tulee voida joustavasti toteuttaa etäopetuksena ja lähiopetukseen käyttää joustavasti soveltuvia turvallisia, suoja-tiloihin tukeutuvia tiloja. Sota-ajan toiminnan mahdollistavat säädökset (liittyen mm. etäopetuksen siirtymiseen ja järjestelyihin sekä tila- ja henkilöstömitoitukset yms.) tulisivat olla etukäteen valmisteluja. Erityisesti nopea siirtyminen etäopetukseen tulee mahdollistaa perusopetuksen lainsäädännössä.

Säädösten ja varautumissuunnitelmien laadinnassa tulisi huomioida palvelutuotannon jatkaminen osin ympäri vuorokauden, jotta huoltajat voivat toimia yhteiskunnan toiminnan kannalta kriittisissä tehtävissä.

Opetus- ja kulttuuriministeriön, Opetushallituksen ja aluehallintoviranomaisten tulisi laatia valtakunnallisesti yhtenäinen ohjeistus liittyen kasvatukseen ja koulutuksen jatkuvuuden turvaamiseen erilaisissa normaaliolojen häiriötilanteissa ja poikkeusoloissa. Ohjeistuksessa tulisi määritellä kasvatukseen ja koulutukseen yksityisten palveluntuottajien ja yksityisten koulutuksen järjestäjien, ml. valtio ja yliopisto, varautumisvastuut ja yhteistoiminta kunnallisten koulutuksen ja varhaiskasvatuksen järjestäjien kanssa. Ohjeistuksessa tulisi huomioida, että kasvatus ja koulutus kytkeytyy tiiviisti paikallisyhteisöihin, mikä tekee toiminnan erityisen herkäksi informaatio- ja hybrdivaikuttamiselle.

Yrityssektorin tilat ja logistiikkapalvelut muodostavat merkittävän resurssin poikkeusoloissa tapahtuvassa kriisinhallinnassa. Poikkeusoloissa alueellisen yhteistoiminnan hyvinvointialueilla ja pääkaupunkiseudulla tulee kattaa valtion ja kunnan viranomaisten lisäksi vapaaehtoisorganisaatiot ja yritykset.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Jan Ihatsu, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36276
jan.ihatsu(a)hel.fi

Liitteet

1 Lausuntopyyntö 15.8.2023

Muutoksenhaku

Postiosoite
PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin
+358 9 310 1641
Faksi

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI0680001200062637
Alv.nro
FI02012566

18.09.2023

Asia/4

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Sosiaali- ja terveysministeriö

Otteen liitteet

Esitysteksti
Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Sosiaali- ja terveysministeriö pyytää lausuntoa valmiuslain toimivaltuussäännöksistä osana valmiuslain kokonaisuudistusta (liite 1). Lausunto on pyydetty 18.9.2023 mennessä. Lausunnon sisältö on laadittu ja otsikoitu lausuntopyynnössä esitettyjen lainkohtien mukaisesti.

Valmiuslain kokonaisuudistus on käynnistetty oikeusministeriön johdolla syksyllä 2022. Hallituksen esitys on tarkoitus antaa eduskunnalle viimeistään syysistuntokaudella 2025. Uudistuksen tavoitteena on saattaa valmiuslaki vastaamaan nykyaikaista käsitystä yhteiskunnan kokonaisturvallisuudesta ja sitä uhkaavista tekijöistä sekä erilaisten vaikutuksiltaan vakavien uhka- ja häiriötilanteiden tunnistamisesta.

Lausuntopyynnössä mainittujen lainkohtien uudistustarpeista on saatu sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan sekä kasvatuksen ja koulutuksen toimialan lausunnot. Ministeriölle annettava lausunto on toimialojen lausuntojen mukainen.

Helsingin kaupungin hallintosäännön 19 luvun 5 §:n mukaan, ellei toisin ole säädetty tai määrätty, kaupungin puhevaltaa käyttää ja kaupungin esitykset ja lausunnot ulkopuoliselle antaa kaupunginhallitus. Asian periaatteellisen ja taloudellisen merkityksen ollessa vähäinen, kaupungin esitykset tai lausunnot antaa se kaupungin viranomainen, jonka tehtäviin asia kuuluu.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Jan Ihatsu, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36276
jan.ihatsu(a)hel.fi

Liitteet

1 Lausuntopyyntö 15.8.2023

18.09.2023

Asia/4

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Sosiaali- ja terveystieteiden ministeriö

Otteen liitteet

Esitysteksti
Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Tiedoksi

Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimiala
Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 11.09.2023 § 533

HEL 2023-010377 T 03 00 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

11.09.2023 Pöydälle

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Elisa Gebhardin ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Jan Ihatsu, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36276
jan.ihatsu(a)hel.fi

Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimiala 7.9.2023

HEL 2023-010377 T 03 00 00

VN/23792/2023

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Valmiuslain kokonaisuudistusta valmisteleavan työryhmän jaosto 2, ”Peruspalvelujen ja väestön välttämättömän toimentulon turvaaminen”, on pyytänyt Helsingin kaupungilta näkemyksiä valmiuslain toimivaltuus-säännöksistä jaoston toimialueella. Sosiaali-, terveys ja pelastustoimiala ottaa kantaa lain lukuihin 8 ja 11:

Esitämme seuraavat säännöskohtaiset huomiot.

- Sosiaaliturvan muutokset (luku 8) ja
- Sosiaali- ja terveydenhuollon turvaaminen (luku 11)

Valmiuslain kokonaisuudistuksen tavoitteet ovat kannatettavat. Lausuntopyynnön liitteenä toimitetussa työryhmän asettamispäätöksessä on kuvattu useita hyviä kokonaisesityksiä turvallisuusympäristön muutoksista ja niiden vaikutuksesta valmiuslain uudistustarpeeseen.

Yleisenä huomiona toteamme, että raja normaaliolojen ja poikkeusolojen toimivaltuuksien välillä on jyrkkä. Poikkeusoloja lähestyvä häiriötilanne ja toisaalta poikkeusolojen jälkeinen tilanne tulisi säännösvalmistelussa arvioida erikseen. Yhtenä esimerkkinä voidaan mainita mahdollisuus maksun viivästymisen seurauksista vapautumisesta myös vakavassa (tietoliikenne)häiriötilanteessa, jossa esimerkiksi palkkojen ja etuuksien maksatuksessa on laajamittaisia häiriöitä, vaikka poikkeusoloja ei ole todettu tai ne on todettu päättyneeksi. Samoin poikkeukset sosiaali- ja terveydenhuollon palveluiden järjestämisvastuuseen tulisi arvioida myös huomioiden vakavat häiriötilanteet.

Esitämme seuraavat säännöskohtaiset huomiot.

8 luku Sosiaaliturvaan liittyvät muutokset

57 a § Väestön maksukyvyyn ja toimeentulon turvaaminen

Vaikka säännöksen esitöissä (HE 63/2022 vp) on kuvattu Kansaneläkelaitoksen ja hyvinvointialueen vastuut, voisi säännöstä selventää esimerkiksi seuraavasti ”Jos tuen myöntäminen tai suorittaminen 2 momentin tarkoittamassa häiriötilanteessa ei ole mahdollista, hyvinvointialueet huolehtivat väestön välttämättömästä toimeentulosta muilla tavoin.”

11 luku Sosiaali- ja terveydenhuollon turvaaminen

86 § Sosiaali- ja terveydenhuollon toimintayksiköiden toiminta

Jos poikkeusoloissa sosiaali- tai terveysministeriö sekä toimialueellaan aluehallintovirasto päätöksellään velvoittaa sosiaali- ja terveydenhuollon toimintayksikön muuttamaan toimintaansa, on hyvinvointialueet

18.09.2023

Asia/4

syytä ottaa mukaan jo toimien suunnitteluvaiheessa. Yksi oppi koronapandemiasta on, että palveluiden järjestäjällä on paljon sekä strategista että operatiivista tietoa, joka on välttämätöntä jo toimien suunnitteluvaiheessa. Myös yleisesti eri toimijoiden (STM, AVI, HVA, yksityiset toimijat) välinen sujuva tiedonkulku ja ohjaus varmistaa palvelujen turvaamisen.

87 § Muu terveydenhuollon ohjaaminen

Säännös kuvaa lääkkeisiin ja terveydenhuollon tarvikkeisiin liittyvien elinkeinonharjoittajien velvollisuutta laajentaa, muuttaa tai siirtää toimintaansa. Säännös on syytä laajentaa koskemaan terveydenhuollon lisäksi myös sosiaalihuoltoa (esimerkiksi ympärivuorokautinen palveluasuminen).

88 § Sosiaali- ja terveystalvet sekä terveydensuojelu

Säännös määrittelee ne palvelut, joista hyvinvointialue ja -yhtymä voivat luopua poikkeusoloissa. Säännös on erittäin keskeinen sosiaali- ja terveystalveluiden kriisinkestävyyden turvaaja. Mikäli säännös on riittävän kattava, voidaan 86 §:ssä kuvatuilta menettelyiltä samoin kuin 14 luvun työvelvollisuutta koskevien säännösten käyttämiseltä pitkään välttyä.

Säännös vaatiikin perusteellisen arvioinnin siitä, mistä kaikista velvoitteista ja miltä osin voidaan sosiaali- ja terveydenhuollossa luopua poikkeusoloissa kiireellisen ja välttämättömän sosiaali- ja terveydenhuollon turvaamiseksi. Esimerkkeinä voidaan säännöksessä mainittujen toimien lisäksi mainita erilaiset henkilöstö- ja asiakasmitoitukset, lasten määräaikaistarkastukset niin neuvolassa kuin koulu- ja opiskelijaterveydenhuollossa sekä erilaisten lakisääteisten lausuntojen ja todistusten laatimisvelvollisuudet.

Lisätiedot

Pekka Leinonen, valmiuspäällikkö, puhelin: 040 7371199
pekka.t.leinonen(a)hel.fi

Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala 28.8.2023

HEL 2023-010377 T 03 00 00

Sosiaali- ja terveysministeriö on pyytänyt Helsingin kaupungin lausuntoa liittyen valmiuslain kokonaisuudistukseen. Lausuntoa on pyydetty 18.9.2023 mennessä.

Helsingin kaupungin Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala antaa valmiuslain kokonaisuudistukseen liittyen seuraavan lausunnon:

Venäjän hyökkäys Ukrainaan on tehnyt selväksi, että Venäjä suuntaa, kansainvälisistä sodan oikeussäännöistä riippumatta, iskuja siviilikoh-teisiin (mm. rautatieasemat, kauppakeskukset, sairaalat, koulut, päivä-kodit), jos se katsoo sen sotilaallisesti tarkoituksenmukaiseksi. Helsingin kaupunki muodostaa Venäjälle keskeisen sotilaallisen hyökkäyksen kohteen. Helsingin Pelastuslaitos on päivittänyt Helsingin kaupungin suojelusuunnitelman huomioiden Ukrainan sodan kokemukset

Kasvatuksen ja koulutuksen keskeisten palvelujen häiriötön jatkuminen taataan kaikissa tilanteissa. Kasvatus- ja koulutuspalvelut tukevat muun muassa väestön psyykkistä, fyysistä ja sosiaalista hyvinvointia sekä ylläpitävät kansakunnan henkistä ja sosiaalista kriisinkestävyyttä.

Poikkeusolojen uhatessa on olennaista, että kunnat saavat riittävän ennakkotiedon ja tilannekuvan tulossa olevista uhista, jotta varautumistoimenpiteet voidaan aloittaa etupainotteisesti. Turvallisuustilanteen kiristyessä on olennaista, että toimenpiteet voidaan aloittaa ripeästi, koordinoitusti ja oikean suuntaisesti. Suurissa kaupungeissa poikkeusoloihin organisoituminen ja suuriin väestöryhmiin kohdistuvien toimenpiteiden käynnistäminen ottaa oman aikansa.

Helsingin kaupungin Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala vastaa myös sota-aikana oman palvelutuotannon jatkuvuuden turvaamisesta sekä sille annettujen väestön suojaamiseen tehtävien toteuttamisesta siten, että henkien menetykset ja vakavat vammautumiset minimoidaan.

Sota-ajan toiminnan pedagogisen toiminnan suunnitteluperusteena on normaaliajan säädökset mm. henkilöstö- ja tilamitoituksesta sekä ope-tussuunnitelmat ja varhaiskasvatussuunnitelmat. Sota-ajan toiminnassa turvataan lakisääteisten opetussuunnitelmien sekä varhaiskasvatus-suunnitelmien mukainen toiminta. Ei lakisääteisiä toimintoja keskeytetään tarvittaessa.

Poikkeusoloissa toimintaympäristön muutokset ja niiden vaikutukset palvelutuotannon turvalliseen tuottamiseen voivat olla hyvin nopeita. Lainsäädännön tulisi mahdollistaa poikkeusoloissa välttämättömien toiminnallisten muutosten nopea käynnistäminen. Jotta siirtyminen so-ta-ajan toimintaan tapahtuisi tarvittaessa ripeästi, tulisi viranomaisille ja koulutuksen järjestäjillä olla riittävät valtuudet palvelutuotannon nopeaan ja joustavaan muokkaamiseen.

Sota-ajan palvelutuotantoa kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla tulee voida joustavasti toteuttaa etäopetuksena ja lähipetukseen käyttää joustavasti soveltuvia turvallisia, suojatiloihin tukeutuvia, tiloja. Sota-

18.09.2023

Asia/4

ajan toiminnan mahdollistavat säädökset (liittyen mm. etäopetuksen siirtymiseen ja järjestelyihin sekä tila- ja henkilöstömitoitukset yms.) tulisivat olla etukäteen valmisteluja. Erityisesti nopea siirtyminen etäopetukseen tulee mahdollistaa perusopetuksen lainsäädännössä.

Säädösten ja varautumissuunnitelmien laadinnassa tulisi huomioida palvelutuotannon jatkaminen osin ympäri vuorokauden, jotta huoltajat voivat toimia yhteiskunnan toiminnan kannalta kriittisissä tehtävissä.

Opetus- ja kulttuuriministeriön, Opetushallituksen ja aluehallintoviranomaisten tulisi laatia valtakuntaan yhtenäinen ohjeistus liittyen kasvatuksen ja koulutuksen jatkuvuuden turvaamiseen erilaisissa normaaliolojen häiriötilanteissa ja poikkeusoloissa. Oheistuksessa tulisi määritellä kasvatuksen ja koulutuksen yksityisten palveluntuottajien ja yksityisten koulutuksen järjestäjien, ml. valtio ja yliopisto, varautumisvastuut ja yhteistoiminta kunnallisten koulutuksen ja varhaiskasvatuksen järjestäjien kanssa. Oheistuksessa tulisi huomioida, että kasvatusta ja koulutusta kytkeytyy tiiviisti paikallisyhteisöihin, mikä tekee toiminnan erityisen herkäksi informaatio- ja hybridi-vaikuttamiselle.

Ukrainan sodasta saatujen kokemusten mukaan kansalaisten kouluttamisella sotaoloissa toimimiseen on tärkeä merkitys. Yhteisöjen yhteishenki lisää merkittävästi ihmisten eloonjäämisen mahdollisuuksia. Kolmannen ja neljännen sektorin vapaaehtoistyö työn merkitys on sota-aikana huomattava.

Yrityssektorin tilat ja logistiikkapalvelut muodostavat merkittävän resurssin poikkeusoloissa tapahtuvassa kriisinhallinnassa. Poikkeusoloissa alueellisen yhteistoiminnan hyvinvointialueilla ja pääkaupunkiseudulla tulee kattaa valtion ja kunnan viranomaisten lisäksi vapaaehtoisorganisaatiot ja yritykset.

Lisätiedot

Jukka-Pekka Sorjonen, turvallisuuspäällikkö, puhelin: 310 33974
jukka-pekka.sorjonen(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

18.09.2023

Asia/5

Päätettävä tässä kokouksessa

§ 554

Lausunto sosiaali- ja terveysministeriölle hallituksen esityksestä koskien yleisestä asumistuesta annetun lain muuttamista

HEL 2023-011514 T 03 00 00

Päätös

Kaupunginhallitus antoi seuraavan lausunnon:

Lausunto

Julkisten menojen kustannusten kasvun hillitseminen ja talouden tasa-painottaminen kaikin tarkoituksenmukaisin keinoin on sinänsä kannatettavaa. Hallituksen esityksessä perusteena yleisestä asumistuesta annetun lain muuttamiselle on lisäksi sosiaaliturvan uudistaminen siten, että järjestelmä olisi yksinkertaisempi ja työhön kannustavampi, mikä on myös kannatettava tavoite. Esityksessä Helsingin yhdistäminen kuntaryhmään 2 tarkoittaa, että helsinkiläisiin asumistuen saajiin kohdistuvat vaikutukset ovat suuremmat kuin muiden kuntien asukkaisiin kohdistuvat vaikutukset. Ei ole perusteltua heikentää helsinkiläisten asumistuen saajien asemaa rankemmin kuin minkään muun kunnan asukkaiden asemaa. Esityksen tavoitteiden toteutuminen edellyttäisi Helsingin erityispiirteiden huomioimista.

Kaupunginhallitus totesi, että lakiesityksessä ehdotetut muutokset ovat merkittäviä eikä lausuntopyynnön äärimmäisen tiukassa aikataulussa ole mitenkään mahdollista tehdä kattavaa ja tarkkaa arviointia lakiuudistuksen vaikutuksista. Alle kahden viikon mittainen lausuntoaika ei mahdollista sekä huolellista lausunnon sisältövalmistelua, että mahdollisia tarvittavia toimialalautakuntien taikka muiden toimielimien lausuntoja asiassa.

Hallitus on lisäksi tekemässä hallitusohjelman mukaisesti laajempia uudistuksia esimerkiksi toimeentulotukeen ja työttömyysturvaan. Näiden muutosten yhteisvaikutuksista kansalaisten talouteen ja heijastevaikutuksista palvelutarpeisiin ja palvelujen tuottamiseen tarvitaan laajempaa kokonaisarviointia.

Valtaosa asumistuen saajista on joko yksineläviä tai yhden huoltajan perheitä ja ikäryhmittäin suurin osa asumistuen saajista on 20–24-vuotiaita. Yleisesti asumistukea saavat kotitaloudet ovat pienituloisia, joille asumistuen muutokset olisivat merkittäviä heidän taloudellisen tilanteensa kannalta. Vaikka vapaarahoitteisten asuntojen hinnat ja vuokratasot eivät ole enää viime aikoina nousseet vaan ovat osin jopa

laskeneet, mutta sen sijaan säännöstellyssä vuokra-asumisessa vuokrat ovat nousussa, on Helsingissä edelleen valtakunnallisesti korkeimmat asumiskustannukset, ja pienituloisilla voi olla tälläkin hetkellä vaikeuksia pystyä suoriutumaan asumis- ja elinkustannuksistaan.

Helsingin näkökulmasta hallituksen esityksessä on huolestuttavaa, että euromääräisesti asumistuen määrä pienenee eniten Uudellamaalla. Asumistuen saajista merkittävä osa on työttömiä, osa-aikatyötä tekeviä tai pienituloisia, joten asumistuen muutos saattaa lisätä toimeentulotuen tarvetta niin Kelassa kuin hyvinvointialueilla ja pitkittää toimeentulotuen asiakkuuksien kestoa, ellei tavoite osa-aikatyötä tekevien kokoaikaisesta työllistymisestä toteudu riittävästi. Kasvavat täydentävän toimeentulotuen kustannukset on huomioitava täysimääräisinä sosiaali-, terveys- ja pelastuspalvelujen valtionrahoituksessa. Toimeentulotuki on kuitenkin viimesijainen etuus, minkä vuoksi tällaista kehityssuuntaa ei yleisesti voida pitää perusteltuna.

Esityksessä on arvioitu vaikutusten kohdistuvan tuen tason muutosten osalta muita voimakkaimmin työssäkäyviin. Esityksessä on myös todettu, että pienipalkkaisten töiden osalta kannustimet työllistymiselle voivat heikentyä. Kaupunginhallitus totesi, että työllisyysvaikutusten arviointi edellyttäisi laajempaa tarkastelua sen vaikutuksista työvoiman saatuuteen kasvukeskuksissa. Myös Helsingissä on suuria vaikeuksia monilla aloilla henkilöstön riittävyyden kanssa. Asumiskustannusten kasvu saattaa edelleen vaikeuttaa henkilöstön riittävyyttä monilla kriittisillä työvoimapula-aloilla, kuten sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialalla sekä kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla erityisesti varhaiskasvatuksen osalta. Sosiaalialan ammattilaisten työkuorma kasvaa, jos asiakkaat hakevat täydentävää ja ehkäisevää toimeentulotukea asumiskustannuksiin nykyistä useammin. Lisääntyvään päätöksentekoon kuluva aika on pois ehkäisevästä ja suunnitelmallisesta sosiaalityöstä, jolla on iso merkitys asiakkaiden toimintakyvyn ja työllistymisen tukemisessa.

Hallituksen esityksessä omistusasuntojen asumistuen lakkauttamisella on tarkoitus kohdentaa tukea kaikkein pienituloisimmille ja vähävaraisimmille tuensaajille. Tämä on perustelu tavoite, mutta muutoksen toimeenpanossa tulisi olla selkeä siirtymäaika ja porrastus.

Sosiaali- ja terveysministeriö on ilmoittanut valmistelevänsä syksyllä 2023 sosiaaliturvamuutoksista muistion, jossa kuvataan kaikkien muutosten yhteisvaikutuksia kotitalouksiin. Kaupunginhallitus totesi, että hallituksen esitys yleisestä asumistuesta annetun lain muuttamisesta kannattaisi tehdä vasta sen jälkeen, kun kattava selvitys koko sosiaaliturvan uudistuksista ja niiden vaikutuksista kotitalouksiin on laadittu. Helsingin osalta olisi myös hyvä tehdä erillinen arvio ottaen huomioon

18.09.2023

Asia/5

Helsingin erityispiirteet ja todelliset, normaalia korkeammat asumiskustannukset. Lisäksi Kaupunginhallitus katsoi, että näin merkittävistä asioista tulisi pyytää aina lausunnot ainakin suurimmilta kaupungeilta.

Käsittely

Vastaehdotus:

Elisa Gebhard: Kappaleen 2 jälkeen: Esityksen tavoitteiden toteutumisen edellyttäisi Helsingin erityispiirteiden huomioimista.

Lisäys kappaleen 7 alkuun: Esityksessä on arvioitu vaikutusten kohdistuvan tuen tason muutosten osalta muita voimakkaimmin työssäkäyviin. Esityksessä on myös todettu, että pienipalkkaisten töiden osalta kannustimet työllistymiselle voivat heikentyä. Kaupunginhallitus totesi, että työllisyysvaikutusten arviointi edellyttäisi laajempaa tarkastelua sen vaikutuksista työvoiman saatavuuteen kasvukeskuksissa.

Kannattaja: Anni Sinnemäki

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti hyväksyä Elisa Gebhardin vastaehdotuksen mukaan muutetun ehdotuksen.

Vastaehdotus:

Anni Sinnemäki: Kappaleen kaksi loppuun:

Esityksessä Helsingin yhdistäminen kuntaryhmään 2 tarkoittaa, että helsinkiläisiin asumistuen saajiin kohdistuvat vaikutukset ovat suuremmat kuin muiden kuntien asukkaisiin kohdistuvat vaikutukset. Ei ole perusteltua heikentää helsinkiläisten asumistuen saajien asemaa rankemmin kuin minkään muun kunnan asukkaiden asemaa.

Kannattaja: Maarit Vierunen

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti hyväksyä Anni Sinnemäen vastaehdotuksen mukaan muutetun ehdotuksen.

Vastaehdotus:

Paavo Arhinmäki: Kappaleesta viisi lisätään: "vaikka VAPAARAOITTEISTEN asuntojen hinnat ja vuokratason eivät ole enää viime aikoina nousseet vaan ovat osin jopa laskeneet, MUTTA SEN SIJAAN SÄÄNNÖSTELLYSSÄ VUOKRA-ASUMISESSA VUOKRAT OVAT NOUSUSSA, on".

Kannattaja: Johanna Laisaari

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti hyväksyä Paavo Arhinmäen vastaehdotuksen mukaan muutetun ehdotuksen.

18.09.2023

Asia/5

Vastaehdotus:

Tuomas Rantanen: Lisätään huomio kappaleen 9:ään listään "Lisäksi Kaupunginhallitus katsoi, että näin merkittävistä asioista tulisi pyytää aina lausunnot ainakin suurimmilta kaupungeilta."

Kannattaja: Maarit Vierunen

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti hyväksyä Tuomas Rantasen vastaehdotuksen mukaan muutetun ehdotuksen.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nelskylä, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 25251
maria.nelskyla(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Lausuntopyyntö 8.9.2023
- 2 Lausuntopyyntö 8.9.2023, saate lausuntopalvelu
- 3 Lausuntopyyntö 8.9.2023, liite, lakiesitys

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Sosiaali- ja terveysministe-
riö

Otteen liitteet

Esitysteksti
Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täy-
täntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus antaa seuraavan lausunnon:

Lausunto

Julkisten menojen kustannusten kasvun hillitseminen ja talouden tasa-
painottaminen kaikin tarkoituksenmukaisin keinoin on sinänsä kannat-
tettavaa. Hallituksen esityksessä perusteena yleisestä asumistuesta
annetun lain muuttamiselle on lisäksi sosiaaliturvan uudistaminen siten,
että järjestelmä olisi yksinkertaisempi ja työhön kannustavampi, mikä
on myös kannatettava tavoite.

Kaupunginhallitus toteaa, että lakiesityksessä ehdotetut muutokset ovat
merkittäviä eikä lausuntopyynnön äärimmäisen tiukassa aikataulussa
ole mitenkään mahdollista tehdä kattavaa ja tarkkaa arviointia lakiuu-

distuksen vaikutuksista. Alle kahden viikon mittainen lausuntoaika ei mahdollista sekä huolellista lausunnon sisältövalmistelua, että mahdollisia tarvittavia toimialalautakuntien taikka muiden toimielimien lausuntoja asiassa.

Hallitus on lisäksi tekemässä hallitusohjelman mukaisesti laajempia uudistuksia esimerkiksi toimeentulotukeen ja työttömyysturvaan. Näiden muutosten yhteisvaikutuksista kansalaisten talouteen ja heijaste-vaikutuksista palvelutarpeisiin ja palvelujen tuottamiseen tarvitaan laajempaa kokonaisarviointia

Valtaosa asumistuen saajista on joko yksineläviä tai yhden huoltajan perheitä ja ikäryhmittäin suurin osa asumistuen saajista on 20–24-vuotiaita. Yleisesti asumistukea saavat kotitaloudet ovat pienituloisia, joille asumistuen muutokset olisivat merkittäviä heidän taloudellisen tilanteensa kannalta. Vaikka asuntojen hinnat ja vuokratasot eivät ole enää viime aikoina nousseet vaan ovat osin jopa laskeneet, on Helsingissä edelleen valtakunnallisesti korkeimmat asumiskustannukset, ja pienituloisilla voi olla tälläkin hetkellä vaikeuksia pystyä suoriutumaan asumis- ja elinkustannuksistaan.

Helsingin näkökulmasta hallituksen esityksessä on huolestuttavaa, että euromääräisesti asumistuen määrä pienenee eniten Uudellamaalla. Asumistuen saajista merkittävä osa on työttömiä, osa-aikatyötä tekeviä tai pienituloisia, joten asumistuen muutos saattaa lisätä toimeentulotuen tarvetta niin Kelassa kuin hyvinvointialueilla ja pitkittää toimeentulotuen asiakkuuksien kestoja, ellei tavoite osa-aikatyötä tekevien kokaikaisesta työllistymisestä toteudu riittävästi. Kasvavat täydentävän toimeentulotuen kustannukset on huomioitava täysimääräisinä sosiaali-, terveys- ja pelastuspalvelujen valtionrahoituksessa. Toimeentulotuki on kuitenkin viimesijainen etuus, minkä vuoksi tällaista kehityssuuntaa ei yleisesti voida pitää perusteltuna.

Myös Helsingissä on suuria vaikeuksia monilla aloilla henkilöstön riittävyyden kanssa. Asumiskustannusten kasvu saattaa edelleen vaikeuttaa henkilöstön riittävyyttä monilla kriittisillä työvoimapula-aloilla, kuten sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialalla sekä kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla erityisesti varhaiskasvatuksen osalta. Sosiaalialan ammattilaisten työkuorma kasvaa, jos asiakkaat hakevat täydentävää ja ehkäisevää toimeentulotukea asumiskustannuksiin nykyistä useammin. Lisääntyvään päätöksentekoon kuuluva aika on pois ehkäisevästä ja suunnitelmallisesta sosiaalityöstä, jolla on iso merkitys asiakkaiden toimintakyvyn ja työllistymisen tukemisessa.

Hallituksen esityksessä omistusasuntojen asumistuen lakkauttamisella on tarkoitus kohdentaa tukea kaikkein pienituloisimmille ja vähävarai-

18.09.2023

Asia/5

simmille tuensaajille. Tämä on perustelu tavoite, mutta muutoksen toimeenpanossa tulisi olla selkeä siirtymäaika ja porrastus.

Sosiaali- ja terveysministeriö on ilmoittanut valmistelevansa syksyllä 2023 sosiaaliturvamutoksista muistion, jossa kuvataan kaikkien muutosten yhteisvaikutuksia kotitalouksiin. Kaupunginhallitus toteaa, että hallituksen esitys yleisestä asumistuesta annetun lain muuttamisesta kannattaisi tehdä vasta sen jälkeen, kun kattava selvitys koko sosiaaliturvan uudistuksista ja niiden vaikutuksista kotitalouksiin on laadittu. Helsingin osalta olisi myös hyvä tehdä erillinen arvio ottaen huomioon Helsingin erityispiirteet ja todelliset, normaalia korkeammat asumiskustannukset.

Esittelijän perustelut

Sosiaali- ja terveysministeriö pyytää lausuntoa hallituksen esityksestä eduskunnalle laiksi yleisestä asumistuesta annetun lain muuttamisesta. Lausuntopyyntö on julkaistu lausuntopalvelussa 8.9.2023. Lausunnot pyydetään toimittamaan lausuntopalvelussa 20.9.2023 klo 16.15 mennessä. Kaupunki on pyytänyt asiassa määräajan pidennystä. Sosiaali- ja terveysministeriö on myöntänyt lisää aikaa lausunnon jättämiselle perjantaihin 22.9.2023 saakka.

Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimiala on antanut asiassa kaupunginhallitukselle lausunnon. Esitys on toimialan lausunnon mukainen. Toimialan lausunto on asian päätöshistoriassa.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nelskylä, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 25251
maria.nelskyla(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Lausuntopyyntö 8.9.2023
- 2 Lausuntopyyntö 8.9.2023, saate lausuntopalvelu
- 3 Lausuntopyyntö 8.9.2023, liite, lakiesitys

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Sosiaali- ja terveysministeriö

Otteen liitteet

Esitysteksti
Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täy-

18.09.2023

Asia/5

täntöönpano

Tiedoksi

Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimiala

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

18.09.2023

Asia/6

§ 555

V 11.10.2023, Julkisten työvoimapalveluiden järjestäminen

HEL 2023-010170 T 14 05 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Elisa Gebhardin ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Annukka Sorjonen, työllisyysjohtaja, puhelin: 310 84800
annukka.sorjonen(a)hel.fi
Tarja Arkio, projektipäällikkö, puhelin: 310 38739
tarja.arkio(a)hel.fi
Ville Salo, kehittämispäällikkö, puhelin: 310 37498
ville.j.salo(a)hel.fi
Marlo Puro, johtava lakimies, puhelin: 310 34500
marlo.puro(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Suunnitelma työvoimapalveluiden järjestämiseksi
- 2 Ilmoitus TE24-uudistukseen liittyvien toimitilojen vuokrasopimusten vastaanottamatta jättämisestä

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää ottaa julkiset työvoimapalvelut Helsingin kaupungin järjestettäväksi.

Esittelijän perustelut

Asian vireilletulo ja tausta

Julkisten työvoimapalveluiden järjestämisvastuun saaminen on ollut Helsingin pitkäaikainen edunvalvontatavoite. Helsingin kaupunki on

18.09.2023

Asia/6

valmistautunut järjestämisvastuun pysyvään siirtoon osallistumalla 1.3.2021–31.12.2024 toteutettavaan, vielä käynnissä olevaan työllisyyden kuntakokeiluun. Kuntakokeilun puitteissa on pyritty kokoamaan yhteen työvoima- koulutus- ja sotepalveluita sekä niiden resursseja siten, että asiakas saa hänelle sopivinta työllisyyttä edistävää palvelua.

Julkisten työvoimapalveluiden kuntapohjaista uudelleen järjestämistä koskeva lainsäädäntö hyväksyttiin 23.3.2023 (HE 207/2022 vp; EV 332/2022 vp). Keskeistä uudistuksessa on se, että kunnat päättävät TE-palveluista ja niihin allokoidusta rahoituksesta sekä vastaavat entistä suuremmalta osin myös työttömyyden sosiaaliturvakustannuksista. Näin taloudelliset hyödyt tai haitat tulevat palveluista vastuussa olevalle taholle.

Järjestämistä koskeva lainsäädäntö edellyttää, että järjestämisvastuun vastaanottoa valmistelevat kunnat ilmoittavat järjestämisvastuuta koskevista ratkaisuistaan ja suuntaviivoistaan 31.10.2023 mennessä työ- ja elinkeinoministeriölle (jäljempänä TEM).

Puheena olevaan ilmoituskokonaisuuteen sisältyy ensinnäkin tämän päätöksen kohteena oleva ratkaisu työvoimapalveluiden järjestämisestä yksin tai yhdessä muiden kuntien kanssa. Palvelut yksin järjestävä kunta toimittaa TEM:lle toimivaltaisen tahon asiasta tekemän päätöksen. Tämän niin sanotun järjestämisspätöksen yhteydessä TEM:lle toimitetaan kaupunginhallituksen elinkeinojaoston 11.9.2023 (§ 28) hyväksymä työvoimapalveluiden järjestämissuunnitelma sekä kansliapäällikön päätöksen 8.9.2023 § 131 mukainen ilmoitus toimitilojen vastaanottamatta jättämisestä. Kyseiset päätösasiakirjat ovat kokonaisuudessaan tämän päätöksen liitteinä 1–2.

Määräaika ilmoituskokonaisuuden toimittamiselle on kaksi viikkoa järjestämistä koskevan päätöksen tai sopimuksen tekemisestä. TEM:lle toimitettavaan ilmoituskokonaisuuteen liittyvien asiakirjojen on oltava kunnan toimivaltaisten elinten hyväksymiä. Asiakirjoilta ei aikataulusyistä edellytetä lainvoimaisuutta. Kaupunginvaltuuston päätöksen otteet toimitetaan TEM:iin sen erikseen antaman ohjeistuksen mukaisesti määräpäivään mennessä.

Julkisten työvoimapalveluiden järjestäminen Helsingissä

Työvoimapalveluiden järjestämisestä annetun lain (380/2023, jäljempänä järjestämislaki) mukaan kunta voi järjestää kunnan järjestämisvastuulle kuuluvat työvoimapalvelut itse, jos kunnan työvoiman määrä on vähintään 20 000 henkilöä. Työvoimapohjaltaan tätä kynnsarvoa pienempien kuntien on muodostettava palveluiden järjestämiseksi yhteistoiminta-alue (työllisyysalue). Työvoimapohjaa koskevan kriteerin lisäksi järjestämisvastuun vastaanottavan tahon tulee muodosta maan-

tieteellisesti yhtenäinen, työmarkkinoiden ja työssäkäynnin kannalta toimiva alue.

Helsingin kaupunki on valmistellut työvoimapalveluiden järjestämistä siten, että se tuottaa ne pääosin itsenäisenä työvoimaviranomaisena. Kaupunki tulee tuottamaan lakisääteisiä palveluita noin 70 000 henkilöasiakkaalle ja arviolta 5 000 yritysasiakkaalle vuosittain. Työvoimaviranomaisen toimintamenot ovat arvion mukaan noin 200 M€, joka sisältää kaupungin oman palvelutuotannon, ostopalvelut sekä työttömyys-turvan kuntaosuuden menot. Resurssia käytetään siirtymävaiheessa noin 700 henkilötyövuoden kohdentamiseen.

Maantieteellisesti yhtenäisestä, työmarkkinoiden ja työssäkäynnin kannalta toimivasta alueesta huolehditaan pääkaupunkiseudun kaupunkien välisellä yhteistyöllä. Helsingin, Espoon ja Vantaan kaupungit ovat 21.6.2023 solmineet aiesopimuksen hankintayhteistyöstä ja työnantajapalveluiden järjestämisestä. Yhteistyön tarkoituksena on yhtäältä varmistaa työvoiman sujuva liikkuvuus pääkaupunkiseudulle syntyvien työllisyysalueiden yli ja toisaalta välttää tehtävien tarpeeton pirstoutuminen alueella siltä osin, kun yhteistyöllä on saavutettavissa skaalautua. Muilta osin itsenäinen järjestäminen mahdollistaa parhaiten helsinkiläisten asiakkaiden tarpeisiin räätälöidyn palvelumallin ja ketterän yhteistyön kaupungin sisäisten ja ulkoisten sidosryhmien kanssa. Tarkemmat tiedot palveluiden suunnitellusta järjestämisestä ovat liitteessä 1.

Järjestämislain 16 §:ssä säädetään valtioneuvoston päätöksentekooikeudesta. Tämän niin sanotun perälautasäännöksen mukaan valtioneuvosto voi päättää työllisyysalueen muodostamisesta tai kunnan kuulumisesta toiseen alueeseen, mikäli se ei katso järjestämisvastuun edellytysten täyttyneen. Päätöksenteko-oikeudesta johtuen Helsinki ei voi yksipuolisesti päättää, etteikö sen muodostamaan alueeseen voisi kuulua muita kuntia. TEM:n on määrä viestiä marraskuun loppuun mennessä järjestämisvastuun kriteerit täyttävistä työllisyysalueista. Tämä on vastaavasti ensimmäinen ajankohta, jolloin palveluiden itsenäisestä järjestämisestä voidaan varmistua. Helsingin alueen tai viereisen alueen kriteerien täyttymisen epäselvyydet voivat johtaa tämänhetkisen tiedon mukaan enintään helmikuun loppuun kestävään kuulemis- ja päätöksentekomenettelyyn.

Kuuleminen ja osallistaminen, lausunnot, yhteisvalmistelu

Helsingin kaupungilla on oma TE24-muutosohjelma ja projektiorganisaatio palveluiden sujuvan vastaanoton varmistamiseksi. Muutosohjelman valmisteluun on osallistunut työllisyyden kuntakokeilua toimeenpaneva henkilöstö sekä kaupungin eri toimintoja laajasti läpäisevän

muutosohjelman vastuuhenkilöitä. Järjestämistä on lisäksi käsitelty yhteistoiminnassa kaupunkitasolla sekä kansliapäällikön asettamassa TE24-ohjausryhmässä, jossa on myös toimialojen edustusta.

Asian jatkovalmistelu

Kaupunginvaltuustolle on tarkoitus esittää marraskuussa ehdotus työvoimapalveluiden järjestämisen tarkemmasta tavasta liikelaitosmuodossa. Samassa yhteydessä on tarkoitus esittää kaupunginvaltuustolle hallintosäännön muutokset, joiden kautta toimivalta siirretään viranomaistehtävät vastaanottavalle kaupungin organisaatiolle.

Kaupunginhallitukselle tuodaan päätettäväksi myöhemmin myös työvoimapalveluiden järjestämislain toimeenpanoa varten perustettavat kaupungin työllisyyspalveluiden virat sekä työllisyyspalveluiden toimitilaratkaisu.

Helsingin julkisten työvoimapalveluiden järjestämisvastuun valmistelun tavoitteena on, että työvoimapalveluiden asiakkaiden palvelut jatkuvat katkeamattomina vuoden 2025 alussa. Tämän edellytyksenä on, että uudistuksen valtakunnallinen valmistelu etenee siten, että järjestämisvastuun vastaanotto sujuu tulevilta työvoimaviranomaisilta kitkattomasti.

Toimivalta

Hallintosäännön 7 luvun 1 §:n 1 momentin 1 kohdan mukaan ellei toimivallasta ole muutoin säädetty tai määrätty, kaupunginvaltuusto päättää merkittävistä ja taloudellisesti laajakantoisista kaupungin hallinnon järjestämisen periaatteista.

Selvyyden vuoksi todetaan, että samaan ilmoituskokonaisuuteen kuuluva suunnitelma työvoimapalveluiden järjestämiseksi on hyväksytty kaupunginhallituksen elinkeinojaostossa (hallintosäännön 8 luku 2 § 1 momentti 2–3 kohta) ja toimitilojen vuokrasopimusten vastaanottamatta jättämistä koskeva asia kansliapäällikön toimesta (hallintosäännön 12 luku 1 § 2 momentti 3 kohta).

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Anukka Sorjonen, työllisyysjohtaja, puhelin: 310 84800
annukka.sorjonen(a)hel.fi
Tarja Arkio, projektipäällikkö, puhelin: 310 38739
tarja.arkio(a)hel.fi
Ville Salo, kehittämispäällikkö, puhelin: 310 37498
ville.j.salo(a)hel.fi

18.09.2023

Asia/6

Marlo Puro, johtava lakimies, puhelin: 310 34500
marlo.puro(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Suunnitelma työvoimapalveluiden järjestämiseksi
- 2 Ilmoitus TE24-uudistukseen liittyvien toimitilojen vuokrasopimusten vastaanottamatta jättämisestä

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, valtuusto

Otteet

Ote

Työ- ja elinkeinoministeriö

Otteen liitteet

Esitysteksti

Kunnallisvalitus, valtuusto

Liite 1

Liite 2

Tiedoksi

Kaupunginkanslia
Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimiala
Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala
Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala

18.09.2023

Asia/7

§ 556

Henkilöstöjohtajan virkaan ottaminen

HEL 2023-011313 T 01 01 01 01

Päätös

Kaupunginhallitus otti tradenomi (YAMK), Executive MBA Petri Lumijärven henkilöstöjohtajan vakinaiseen virkaan 1.10.2023 lukien. Virassa on kuuden kuukauden koeaika.

Mikäli virkaan otetaan henkilö, joka ei ole kaupungin palveluksessa, eikä terveydellisiä tietoja ole käytettävissä virkaan otettaessa, on päätösehdollinen, kunnes henkilön terveydentilasta saadun selvityksen perusteella virkaan ottaminen on vahvistettu. Selvitys on esitettävä kuukauden kuluessa virkaan ottamista koskevan päätöksen tiedoksisaannista lukien

Esittelijä

pormestari
Juhana Vartiainen

Lisätiedot

Riitta Hellman, johtava asiantuntija, puhelin: 09 310 32950
riitta.hellman(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Hakijaluettelo
- 2 Hakijayhteenveto
- 3 Hakemukset

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Otteet

Ote
Virkaa hakeneet

Otteen liitteet
Esitysteksti
Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Henkilöstöjohtajan virka

Kaupunginhallitus on 24.4.2023, 268 § merkinnyt tiedoksi edellisen viranhaltijan irtisanoutumisen henkilöstöjohtajan virasta ja kehottanut kaupunginkansliaa käynnistämään viran julkisen hakumenettelyn hallintosäännön mukaisin kelpoisuusvaatimuksen.

Hallintosäännön 8 luvun 1 §:n 10 kohdan mukaan kansliapäällikköä seuraavan alemman organisaatiotason johtavan viranhaltijan virkaan ottamisesta päättää kaupunginhallitus.

Hallintosäännön 5 luvun 3 §:n mukaan henkilöstöjohtajan tehtävänä on johtaa kaupunginkanslian henkilöstöosastoa. Hallintosäännön 4 luvun 2 §:n mukaan henkilöstöosasto huolehtii kaupungin henkilöstöpolitiikasta, osaamisen johtamisen ja henkilöstösuunnittelun toimintatavoista, työhyvinvoinnista ja työturvallisuudesta sekä työnantajatoiminnasta ja HR-prosessien ohjaamisesta. Osasto huolehtii myös henkilöstön kehittämispalveluista ja muutostuesta.

Henkilöstöjohtajan viran kelpoisuusvaatimus on ylempi korkeakoulututkinto, kokemus johtamistehtävistä sekä suomen kielen erinomainen taito ja ruotsin kielen tyydyttävä suullinen ja kirjallinen taito. Muodollisten kelpoisuusvaatimusten lisäksi hakuilmoituksessa edellytettiin usean vuoden kokemusta henkilöstöhallinnon johtamisesta suurissa organisaatioissa ja kattavaa HR-kokonaisuuden tuntemusta. Lisäksi edellytettiin kokemusta vaativien muutos- ja kehittämishankkeiden läpiviemisestä suurissa ja monimutkaisissa ympäristöissä sekä näyttöjä sellaisissa onnistumisesta; monipuolisia vuorovaikutus- ja verkostojohtamisen taitoja, sekä kykyä ja halua omalla toiminnallaan edistää arvostavaa ja asiakaslähtöistä kulttuuria kaupungin HR:ssä ja organisaatiossa laajemmin.

Virkaa täytettäessä tulee varsinaisten kelpoisuusehtojen lisäksi ottaa huomioon perustuslain 125 §:ssä säädetyt yleiset nimitysperusteet julkisiin virkoihin eli taito, kyky ja koeteltu kansalaiskunto.

Henkilöstöjohtajan virka oli julkisesti haettavana 23.5.– 9.6.2023 kaupungin sähköisessä rekryointipalvelussa. Hakuilmoitus oli esillä myös TE-palveluiden, Joblyn, Oikotien ja Duunitorin työnhakusivustoilla sekä Helsingin kaupungin LinkedInin työpaikkajulkaisuissa. Haun markkinoinnissa käytettiin Duunitorin tehokampanjaa, Helsingin Sanomien diginostoa ja Helsingin Sanomien Mobiiliparaatilistausta. Lisäksi virkahaaku oli esillä Helsingin Facebook- ja Instagram-tileillä. Hakuilmoituksen lyhennelmä julkaistiin 28.5.2023 Hufvudstadsbladetissa ja Helsingin Sanomissa. Julkisen ilmoittelun ohella hakuvaiheessa käytettiin konsulttiyhtiö Amrop Finland Oy:n suorahakupalvelua.

Kaupungilla johdon tehtävissä sovelletaan kokonaispalkkajärjestelmää. Palkka määräytyy tehtävän vaativuuden sekä tehtävässä menestymi-

sen edellyttämän kokemuksen mukaan. Hallintosäännön 12 luvun 1 §:n 1 momentin 8 kohdan mukaan kansliapäällikkö päättää toimialajohtajan, palvelukokonaisuuden johtajan, liikelaitoksen johtajan, kaupunginkanslian osastopäälliköiden ja toimialojen hallintojohtajien palkasta, palkan määräytymisperusteesta ja palkan harkinnanvaraisesta tarkistamisesta sekä näiden tehtävien vaativuusluokittelusta ja siihen perustuvasta palkasta. Kansliapäällikkö on rekrytointiprosessin yhteydessä päättänyt henkilöstöjohtajan kokonaispalkaksi 10 500 euroa kuukaudessa.

Hakijat ja rekrytointiprosessi

Virkaa haki hakuajan kuluessa 30 henkilöä, joista neljä on sittemmin perunut hakemuksensa. Hakijoista neljä ei täyttänyt viran kelpoisuusvaatimusta koulutuksen osalta. Hakijaluettelo on liitteenä 1. Hakijoiden esittämät ansiot, koulutus, kielitaito ja työkokemus ilmenevät hakemuksista. Hakemuksista laadittu yhteenveto on esityslistan liitteenä 2.

Haun ensimmäinen vaihe toteutettiin videohaastatteluna, johon kutsuttiin kymmenen hakijaa. Hakijoilta pyydettiin vastaukset kaupungin rekrytointijärjestelmän videohaastattelutyökalulla 15.–18.6.2023 välisenä aikana. Vastauksia arvioivat kansliapäällikkö Sami Sarvilinna, rahoitusjohtaja Tuula Saxholm, pääekonomisti Mikko Kiesiläinen pormestarin esikunnasta ja rekrytoinnin asiantuntija Riitta Hellman kaupunginkanslian henkilöstöosastolta.

Videovaiheen jälkeisiin lähihaastatteluihin kutsuttiin kuusi hakijaa, joilla arvioitiin olevan viran hoidon kannalta riittävän monipuolista kokemusta HR:n kokonaisuuden johtamisesta suurissa organisaatioissa ja HR-organisaation esihenkilönä toimimisesta, todennettua kokemusta laajojen muutoshankkeiden läpiviemisestä sekä yleistä näkemystä HR:n digitalisaation, henkilöstön saatavuuteen ja työnantajakuvan edistämiseen liittyvissä kysymyksissä.

Kaikki lähihaastatteluun kutsutut täyttivät viran kelpoisuusvaatimukset. Yksi kutsutuista perui hakemuksensa ennen lähihaastattelua. Viidestä lähihaastatelluista kaksi on sittemmin perunut hakemuksensa.

Hakijat Petri Lumijärvi, ***** haastateltiin 16.–21.8.2023 välisenä aikana. Hakijoita haastattelivat kansliapäällikkö Sami Sarvilinna, rahoitusjohtaja Tuula Saxholm, pääekonomisti Mikko Kiesiläinen pormestarin esikunnasta ja rekrytoinnin asiantuntija Riitta Hellman.

***** on suorittanut valtiotieteiden maisterin ylemmän korkeakoulututkinnon Helsingin yliopistossa vuonna 2007. *****

Hakemuksen ja haastattelun perusteella voidaan katsoa, että hakijalla on monipuolista kokemusta HR-johtamisen tehtävistä erityisesti yksityisen sektorin asiantuntijaorganisaatioista. Hänellä on kokemusta niin strategisen kuin operatiivisen tason työskentelystä, mikä tekee hänen kokemuksestaan eheää. Hänen osaamisessaan painottuu arjen esihenkilötyö ja panostus vaikuttamiseen ja viestintään, joiden keinoin hän on onnistunut viemään läpi laajojakin toiminnan muutoksia mm. järjestelmien käyttöönottojen yhteydessä. Hänen toimialakokemuksessaan painottuukin jossain määrin ict-ala; toisaalta kokemus valtiomisteisesta yhtiöstä on tuonut ymmärrystä myös julkisen puolen yhtiön toimintaan ja kulttuuriin. Hän on verkostoitunut muun muassa osaamisen johtamisen ja palkitsemisen verkostoissa.

Petri Lumijärvi on suorittanut tradenomin ylemmän ammattikorkeakoulututkinnon Haaga-Helia ammattikorkeakoulussa vuonna 2016, sekä tradenomin alemman korkeakoulututkinnon Laurea ammattikorkeakoulussa vuonna 2006. Lisäksi hän on suorittanut Executive Master of Business Administration -tutkinnon Aalto-yliopistossa vuonna 2022. Lumijärvi on toiminut helmikuusta 2023 Helsingin kaupungin henkilöstöpolitiikan johtajana. Tällä hetkellä hän toimii väliaikaisena henkilöstöjohtajana. Aiemmin hän on työskennellyt Kaupunkiliikenne Oy:llä sekä Helsingin kaupungin liikenneliikelaitoksella (HKL), ensin vuodesta 2019 yksikönjohtajana ja vuosina 2021–2022 toimitusjohtajana. Tätä ennen hän teki lähes 10 vuoden työuran Liikenne- ja viestintävirasto Traficom osastopäällikkönä. Hän on lisäksi toiminut Rautatieviraston henkilöstöpäällikkönä vuosina 2006–2009, Ratahallintokeskuksen yksikön-päällikkönä vuosina 2003–2006 ja Puolustusvoimilla useissa eri tehtävissä vuosina 1988–2003.

Hakemuksen, haastattelun ja käytännön näyttöjen perusteella on katsottava, että hakijalla on monipuolinen kokemus johtamistyöstä ja henkilöstöhallinnon johtamisesta julkisen sektorin eri organisaatioissa, vuodesta 2003 alkaen työnantajan edustajana. Hän on vinyt menestyksekkäästi läpi erityyppisiä monimutkaisia muutos- ja neuvottelutilanteita, uusien virastojen perustamisia, yhtiöittämissä ja vaativia yhtiötilanteita. Hän on lisäksi varsinaisessa virassaan kaupungin henkilöstöpolitiikan johtajana ja väliaikaisena henkilöstöjohtajana lyhyessä ajassa antanut näyttöjä rakentavasta yhteistyöstä niin sisäisten kuin ulkoisten sidosryhmien kanssa muun muassa haastavissa julkisuus- ja neuvottelutilanteissa.

***** on suorittanut filosofian maisterin ylemmän korkeakoulututkinnon Joensuun yliopistossa vuonna 1987. *****

Hakemuksen ja haastattelun perusteella voidaan todeta, että hakijan kokemus suurten teollisuusyhtiöiden henkilöstöhallinnon, HR-

kehittämisen ja viestinnän johtamisen tehtävistä on vahvaa ja monipuolista. Hän on vienyt läpi merkittäviä henkilöstöhallinnon ja liiketoiminnan muutoksia, ja HR-johtamisen näkökulmasta elänyt läpi ja tukenut myös suuren teollisuusyhtiön kansainvälistymisen ajanjaksoa ja prosessia. Hänen osaamisessaan painottuu geneerinen HR-johtaminen, työhistoriastaan hänellä on vahvaa näyttöä niin ansiokkaasta kehittämistyöstä kuin HR:n lakisäätöisestä toiminnasta ja neuvottelutoiminnasta.

Henkilöarviointiin ja sen jälkeiseen toiseen haastatteluun kutsuttiin kolme hakijaa. Henkilöarviointitoteutti Psycon Oy ajalla 21.–28.8.2023 ja toinen haastattelukierros pidettiin 4.–5.9.2023. Toisessa haastattelussa hakijoita haastattelivat pormestari Juhana Vartiainen, rahoitusjohtaja Tuula Saxholm, viestintäjohtaja Liisa Kivelä sekä rekrytoinnin asiantuntija Riitta Hellman.

Arviointi

Henkilöstöjohtaja johtaa Helsingin työnantaja- ja henkilöstöpolitiikkaa. Tässä roolissaan hän vastaa kaupungin työ- ja virkaehtoja koskevasta neuvottelu- ja sopimustoiminnasta. Lisäksi hänen tehtävänsä on varmistaa HR:n panos kaupungin strategisissa henkilöstökysymyksissä, kuten työnantajavetoisuuden vahvistamisessa sekä henkilöstökokeemukseen ja työvoiman saatavuuteen liittyvissä kysymyksissä. Henkilöstöjohtaja vastaa myös kaupungin henkilöstöjohtamisen digitalisointiin liittyvien kehittämishankkeiden onnistumisen edellytyksistä ja tekee yhteistyötä sidosryhmien kanssa tämän varmistamiseksi. Reilun 80 hengen henkilöstöosaston lisäksi henkilöstöjohtaja johtaa vaikuttavasti myös kaupungin sisäistä HR-verkostoa, joka koostuu toimialojen ja liikelaitosten HR-toimijoista.

Henkilöstöjohtaja on kaupungin johtoryhmän jäsen ja osallistuu siten kaupungin johtamiseen laajemminkin. Omalla vastuualueellaan hän on virkamiesjohdon ensisijainen kumppani ja neuvonantaja. Tästä syystä on tärkeää, että hänellä on kokemusta työskentelystä organisaation ylimmässä johdossa sekä kyky muodostaa luottamuksellinen suhde ja asiakaslähtöinen tapa tehdä yhteistyötä virkamiesjohdon kanssa. Henkilöstöhallinnon vastuualueen johtavana viranhaltijana hänellä tulee olla valmius käydä vuoropuhelua myös kaupungin poliittisen johdon ja keskeisten ulkoisten sidosryhmien, kuten median kanssa.

Vertailu tehtiin kolmen kärkiehdokkaan, ***** Petri Lumijärven ja ***** kesken.

Kaikki haastatellut osoittivat omaavansa valmiudet suuren organisaation HR-toiminnan johtamiseen, niin johdettavan kokonaisuuden koon kuin johtamisen osittaisen matriisimaisen luonteen näkökulmasta. Kaikilla kolmella arvioitiin niin ikään olevan riittävää kokemusta henkilöstö-

hallinnon johtamisesta sen eri osa-alueilla, työsuhteen hallinnasta ja neuvottelutoiminnasta henkilöstön ja esihenkilötyön kehittämiseen.

***** vahvuutena voidaan pitää hänen pitkää ja monipuolista kokemustaan HR-työstä ict-toimialalla, minkä johdosta hänellä on mutkatonta ja ratkaisuhakuista näkemystä muun muassa HR:n digitalisaation kysymyksiin. Hän on johtamisotteeltaan käytännönläheinen ja hänen ajattelussaan korostuu viestinnän ja arjen hyvän esihenkilötyön merkitys henkilöstökokemukseen. Henkilöstöjohtajan toimintaympäristön näkökulmasta hänen kokemuksensa julkishallinnon puolelta ja poliittisesti johdetusta ympäristöstä on vähäisempää, vaikkakin kokemus valtiomisteisesta yhtiöstä on varmasti tuonut tähän ymmärrystä osaltaan. Hänellä on niukalti kokemusta yhteistyöstä median kanssa.

Lumijärven suurimmat vahvuudet liittyvät hänen todennettuun ammattitaitoonsa julkishallinnon muutosjohtajana ja kykyynsä olla rakentavasti vuorovaikutuksessa niin sisäisten kuin ulkoisten sidosryhmien kanssa, saaden sitä kautta aikaan luottamusta ja yhteistyötä. Hänen HR-kokemuksessaan painottuu ***** enemmän julkisen puolen henkilöstöhallinnollinen palvelussuhde- ja neuvotteluosaaminen; toisaalta hän on lähestymisessään kehittämishenkinen ja osoittaa omalla johtamistavallaan pitävänsä tärkeänä muun muassa kaupungin johtamisen ja esihenkilötyön kehittämistä edelleen.

***** vahvuutena voidaan pitää hänen laajaa ammatillista osaamistaan ja kokemustaan suurista yhtiöistä ja monen tyyppisten HR-organisaatioiden johtamisesta. Hänen pitkä kokemuksensa työskentelystä kansainvälisesti ja globaalisti toimivista teollisuusyhtiöistä tuo hänen näkemykseensä kokonaisvaltaisuutta ja varmaotteisuutta; hänellä on kokemusta myös johtamis- ja päätöksentekotaitoja koetelleiden vaikeiden tilanteiden läpiviennistä. Vuorovaikutuksessaan hän on vakuuttava. Hänen, kuten myös ***** lähestyminen HR-johtamiseen on vahvasti liiketoimintalähtöinen. Hänellä ei ole kokemusta työskentelystä julkisella sektorilla tai siihen verrattavista, demokraattisesti johdetuista ympäristöistä. Hänellä on niukalti kokemusta työskentelystä median kanssa.

Kaikilla ehdokkailla oli näkemyksiä Helsingin kaupungin lähitulevaisuuden kannalta merkittäviin henkilöstökysymyksiin, joita ovat muun muassa henkilöstön saatavuuden varmistaminen, henkilöstökokemuksen kehittäminen ja henkilöstöjohtamisen uudistaminen digitalisaatiota hyödyntäen. Lumijärvi ymmärrettävästi on tukevasti ajan tasalla näillä alueilla tehtävästä kehittämis- ja vaikuttamistyöstä, ja va. henkilöstöjohtajana itse johtaa sitä. Sekä ***** kohdalla keskustelu erityisesti henkilöstön saatavuuden haasteisiin liittyvistä ratkaisuvaihtoehdoista jäi hieman suppeammaksi; ajatukset rajautuivat melko tyyppillisiin ja osin jo

koeteltuihin vaihtoehtoihin, eikä ymmärrys ongelman haastavuudesta ja moniulotteisuudesta täysin heijastunut vastauksista.

Hakuasiakirjoihin, haastatteluihin, henkilöarviointiin ja käytännön näyttöihin perustuen on katsottava, että Petri Lumijärvellä on parhaat edellytykset henkilöstöjohtajan virkaan kuuluvien tehtävien hoitamiseen.

Lumijärven valintaa puoltaa hänen kokemuksensa vaativien julkishallinnon muutosten onnistuneesta läpiviennistä, näkemyksensä kaupungin henkilöstöjohtamisen strategiaan kysymyksiin, kyky toimia rakentavasti ja tuloksellisesti eri sidosryhmien kanssa sekä vankka HR-osaaminen.

Lumijärvellä on vakuuttavaa näyttöä monimutkaisten ja mittavien muutosten läpiviemisestä onnistuneesti, joista esimerkkeinä Traficin perustaminen Liikenne- ja viestintävirasto Traficomien yhteyteen ja HKL:n toimintojen yhtiöittäminen. Traficin perustamisessa Lumijärvi toimi projektipäällikkönä, tehtävänään yhdistää neljä virastoa yhdeksi. HKL:n toimintojen yhtiöittämiseen hän osallistui vahvasti sekä henkilöstöjohtajan että toimitusjohtajan roolissa. HKL:n ajalta hänen meriittinään voi pitää myös palkanmaksujärjestelmän onnistunutta vaihtoa vuonna 2021. Muutosprojektissa saavutettiin tavoitteet niin aikataulun kuin suunnitelman osalta, ilman palkkavirheitä.

Julkisella sektorilla neuvottelutaidot ovat oleellinen osa monen muutoksen läpivientiä. Lumijärvi on ollut valtionhallinnossa lukuisia kertoja neuvottelemassa palkkausjärjestelmästä, joista neljässä viimeisessä hän on ollut päävastuullinen neuvottelija. Kaupunkiorganisaatiossa hän oli HKL:n toimintojen yhtiöittämisessä onnistuneesti päävastuussa yhtiön aloittamisessa ja työehtosopimusten vaihtamisessa. Myös vakinaisessa virassaan kaupungin henkilöstöpolitiikan johtajana sekä väliaikaisena henkilöstöjohtajana hän on lyhyessä ajassa antanut näyttöjä rakentavasta yhteistyöstä eri sidosryhmien kanssa haastavissa neuvottelutilanteissa. Kaikessa tässä näkyy paitsi hänen henkilökohtaiset taitonsa vuorovaikuttajana, myös pitkä kokemus työnantajatoiminnasta.

Kaupungin henkilöstöjohtamisen strategisten kysymysten hahmottamisessa näkyy hänen kykynsä jäsentää moniselitteisiä ilmiöitä. Hänen ajatuksensa yhteistyön ja luottamuksen varmistamiseksi toimialojen ja keskushallinnon välille HR-johtamisen kokonaisuudistuksen yhteydessä kertovat pyrkimyksestä saada aikaan tarkoituksenmukaisia, arjen työtä helpottavia digitaalisia palveluja. Henkilöstön saatavuuden ja henkilöstökokemuksen edistämisen osalta hänen ajatuksensa ovat pragmaattisia, ja hänellä on hyvät valmiudet johtaa tätä työtä siten, että se näkyy myös kaupunkilaisille parempana asiakaskokemuksena, joka heijastuu myös kaupungin työnantajakuvaan.

18.09.2023

Asia/7

Hänen kykynsä asettua rauhalliseen vuorovaikutukseen toisen osapuolen kanssa, yhdistettynä kykyyn omaksua monimutkaisiakin kokonaisuuksia nopeasti tekee Lumijärvestä taitavan keskustelukumppanin, oli kyse sitten mediasta, kaupungin poliittisesta johdosta tai henkilöstöstä.

Lumijärven HR-osaaminen on vahvaa siten, että osaamisessa painottuu työmarkkina- ja neuvottelutoiminnan tuntemuksen sekä palvelusuhdeasioiden hallinnan ohella muun muassa palkitsemisen ja yhteistoiminnan johtamiseen ja kehittämiseen liittyvät kysymykset. Samalla hän kuitenkin omalla johtamis- ja vuorovaikutustyyllillään osoittaa pitävänsä tärkeänä niin kaupungin henkilöstön kuin johtamisen ja esihenkilötyön jatkuvaa kehittämistä. Tästä työstä vastaavien osaston yksiköiden johtamiseen hänellä on hyvää näkemystä. Hänen halukkuudestaan kehittää myös omaa osaamistaan jatkuvasti kertoo panostus monipuoliseen täydennyskoulutukseen, myös viime vuosien aikana.

Johtamistavaltaan Lumijärvi on valmentava, ihmisläheinen ja asiantuntijuutta arvostava. Hänen ajatuksensa johtamisesta ovat positiivisia ja perustuvat vahvasti yhteistyöhön, avoimuuteen sekä henkilöstön tai muiden osapuolten osallistamiseen ja vastuuttamiseen. Näin toimiesaan hän on samalla tavoitekeskeinen, rakenteisiin nojaava ja todenneusti riittävällä tavalla vaativa.

Muuta

Pormestari on 11.9.2023, § 81 päättänyt ottaa henkilöstöjohtajan virkaanottamista koskevan asian esittelyynsä.

Esitykseen liittyvät hakemukset ovat esityslistan liitteenä 3. Lisäksi toimielimen jäsenillä on mahdollisuus tutustua henkilöarviointiraportteihin ennen kokousta ja kokouksen aikana. Aineistoon liittyviin sisällöllisiin kysymyksiin vastaa lisätiedonantaja.

Esittelijä

pormestari
Juhana Vartiainen

Lisätiedot

Riitta Hellman, johtava asiantuntija, puhelin: 09 310 32950
riitta.hellman(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Hakijaluettelo
- 2 Hakijayhteenveto
- 3 Hakemukset

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Postiosoite
PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin
+358 9 310 1641
Faksi

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI0680001200062637
Alv.nro
FI02012566

18.09.2023

Asia/7

Otteet

Ote

Virkaa hakeneet

Otteen liitteet

Esitysteksti

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Tiedoksi

Kaupunginkanslia

Päätöshistoria

Keskushallinto Pormestari 11.09.2023 § 81

HEL 2023-011313 T 01 01 01 01

Päätös

Pormestari otti esittelyynsä henkilöstöjohtajan virkaan ottamista koskevan asian.

Päätöksen perustelut

Hallintosäännön 19 luvun 1 §:n 2 momentin mukaan pormestari voi aina ottaa kaupunginhallituksen tai sen jaoston toimivaltaan kuuluvan asian esiteltäväkseen tai määrätä viranhaltijan asian esittelijäksi.

Henkilöstöjohtajan virka on keskeinen virka kaupungilla. On tarkoituksenmukaista, että pormestari esittelee henkilöstöjohtajan virkaan ottamista koskevan asian.

Lisätiedot

Maria Nelskylä, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 25251
maria.nelskyla(a)hel.fi

18.09.2023

Asia/8

§ 557

V 27.9.2023, Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan jäsenen valinta

HEL 2023-010939 T 00 00 02

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto

- myöntää eron Joel Harkimolle kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan jäsenen luottamustoimesta ja
- valitsee Kimmo Niemelän kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan jäseneksi kaupunginvaltuuston toimikaudeksi.

Samalla kaupunginvaltuusto tarkasti pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Esittelijä

hallintojohtaja
Kirsi Remes

Lisätiedot

Pilvi Ainola, hallintoasiantuntija, puhelin: 09 310 38460
pilvi.ainola(a)hel.fi

Liitteet

1 Eroanomus

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote
Päätöksessä mainitut

Otteen liitteet
Esitysteksti
Kunnallisvalitus, valtuusto

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kaupunginvaltuusto valitsi Joel Harkimon (Liik.) 2.8.2021 § 242 jäseneksi kulttuuri- ja vapaa-aikalautakuntaan vuonna 2021 alkavaksi toimikaudeksi. Joel Harkimo on 28.8.2023 pyytänyt eroa kulttuuri- ja va-

18.09.2023

Asia/8

paa-aikalautakunnan jäsenen luottamustoimesta ajankäytöllisten syiden takia.

Kuntalain (410/2015) 70 §:n 3 momentin mukaan luottamustoimesta voi erota pätevästä syystä. Eron myöntämisestä päättää luottamushenkilön valinnut toimielin.

Kesken toimikautta avoimeksi tulleeseen luottamustoimeen valitaan toimikauden jäljellä olevaksi ajaksi uusi luottamushenkilö. Valittavan henkilön tulee olla vaalikelpoinen lautakuntaan kuntalain 74 §:n mukaisesti.

Kuntalain 70 §:n mukaan luottamustoimeen voidaan valita vain henkilö, joka on suostunut ottamaan toimen vastaan. Luottamushenkilön on valtuuston pyynnöstä esitettävä selvitys seikoista, joilla voi olla merkitystä hänen vaalikelpoisuutensa arvioinnissa.

Esittelijä

hallintojohtaja
Kirsi Remes

Lisätiedot

Pilvi Ainola, hallintoasiantuntija, puhelin: 09 310 38460
pilvi.ainola(a)hel.fi

Liitteet

1 Eroanomus

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, valtuusto

Otteet

Ote

Päätöksessä mainitut

Otteen liitteet

Esitysteksti

Kunnallisvalitus, valtuusto

Tiedoksi

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta
Taloushallintopalveluliikelaitos

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

18.09.2023

Asia/9

§ 558

V 27.9.2023, Pihlajiston ala-asteen ja päiväkodin perusparannuksen ja toiminnallisen muutoksen hankesuunnitelman hyväksyminen

HEL 2023-004559 T 10 06 00

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto hyväksyy Pihlajiston ala-asteen ja päiväkodin toiminnallisia muutoksia sisältävän perusparannuksen 19.4.2023 päivätyn hankesuunnitelman siten, että hankkeen laajuus on noin 6 515 brm² ja rakennuskustannusten enimmäishinta on arvonlisäverottomana 28 000 000 euroa joulukuun 2022 kustannustasossa.

Käsittely

Vastaehdotus:

Tuomas Rantanen: Lisätään esittelijän perusteluiden ensimmäisen kappaleen loppuun: "Kaupunginhallitus totesi, että Pihlajiston ala-asteen opettajilta on tärkeää kerätä tieto tilatarpeista ja toiveista ennen tarkempaa sisätilojen suunnittelua. Myös varhaiskasvatuksen tilojen toimivuuden varmistamiseksi on tarpeen koota alueen päiväkotien johtajilta näkemykset toimivista tiloista ja pihasta. Näin vältetään jälkikäteistä korjaustarvetta ja tilojen tuomia haasteita kasvatuksen ja opetuksen arkeen."

Kannattaja: Maarit Vierunen

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti hyväksyä Tuomas Rantasen vastaehdotuksen mukaan muutetun ehdotuksen.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Suvi Rämö, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Liitteet

1 Pihlajiston ala-asteen ja päiväkodin perusparannus ja toiminnallisen muutos, hankesuunnitelma 19.4.2023

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

18.09.2023

Asia/9

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto hyväksyy Pihlajiston ala-asteen ja päiväkodin toiminnallisia muutoksia sisältävän perusparannuksen 19.4.2023 päivätyn hankesuunnitelman siten, että hankkeen laajuus on noin 6 515 brm² ja rakennuskustannusten enimmäishinta on arvonlisäverottomana 28 000 000 euroa joulukuun 2022 kustannustasossa.

Esittelijän perustelut

Hankkeen tarpeellisuus

Pihlajiston ala-asteen nykyiset tilat osoitteessa Pihlajistontie 3 eivät vastaa alueen palvelutarvetta. Koulussa on tällä hetkellä noin 350 oppilasta. Uudet tilat suunnitellaan noin 470 ala-asteen oppilaalle. Lisäksi rakennukseen toteutetaan varhaiskasvatukselle ja esiopetukselle uusia päiväkotitiloja noin 120 lapselle. Toteutettavissa tiloissa voidaan järjestää varhaiskasvatusta ja perusopetusta täydennysrakentamisen myötä uudistuvan alueen muuntuviin palvelutarpeisiin.

Pihlajiston peruspiirissä 1–6-vuotiaita lapsia oli 638 vuonna 2019. Viimeisimmän väestöennusteen mukaan lasten määrä pysyy ennallaan. Alueen varhaiskasvatuksen osallistumisaste on 75,8 %. Alueen 7-15-vuotiaiden määrän ennustetaan laskevan vuosina 2020–2036. Palveluverkkoa suunniteltaessa on kuitenkin huomioitava, että alueelle on suunnitteilla merkittävää täydennysrakentamista, joka ei vielä näy väestöennusteissa.

Perusparannuksen valmistuttua päiväkotitilat Aulangon ja Pihlajiston ala-asteen koulun nykyisistä väistötiloista osoitteissa Salpausseläntie 1 ja Salpausseläntie 1c on mahdollista luopua. Viikinmäen korttelitalossa sijaitsevat Pihlajiston ala-asteen tilat säilyvät kasvatuksen ja koulutuksen toimialan käytössä jatkossakin.

Koulurakennuksen tekninen kunto on heikko ja se on ollut tyhjillään lähes kolme vuotta. Kaupunginvaltuusto on 13.6.2018 § 181 hyväksynyt Pihlajiston ala-asteen peruskorjauksen hankesuunnitelman siten, että hankkeen enimmäislaajuus on 6 308 brm² ja että hankkeen enimmäishinta on arvonlisäverottomana 17 457 000 euroa syyskuun 2017 kustannustasossa. Perusparannushanke on viivästynyt alkuperäisestä tavoiteaikataulusta, koska vuonna 2020 hankkeelle ei saatu yhtään urakatarjousta. Lisäksi Raide-Jokeriin liittyvän tulevan aluerakentamisen myötä lähialueiden väestöennusteet edellyttivät alueellista tarkastelua, jonka myötä päädyttiin päivittämään oppilaspaikkamäärät, esittämään koulun yhteyteen päiväkotitoimintaa sekä varautumaan koulun tontilla

18.09.2023

Asia/9

asemakaavamuutoksen ja mahdollisen laajennuksen toteuttamiseen 2030-luvulla.

Keväällä 2022 kasvatuksen ja koulutuksen toimiala sekä kaupunkiympäristön toimialan tilat -palvelu ja asemakaavoitus selvittivät yhteistyössä Pihlajiston, Pihlajanmäen ja Viikinmäen tilaverkkoselvityksessä koulun ja alueen muiden palveluiden tilatarpeet. Asemakaavoitus tutki täydennysrakentamisen mahdollisuuksia ja esitti arvion väestöennuste-muutoksesta, minkä perusteella tuotettiin yhteistyössä kokonaisvaltainen ehdotus palveluiden järjestämisestä ja keskittämisestä Pihlajiston ala-asteen Y-tontille. Ehdotuksen aikataulu koulurakennuksen hankkeen osalta on tarkentunut hankesuunnittelun myötä seuraavaksi:

- Pihlajiston ala-asteen ja päiväkodin perusparannus ja toiminnallinen muutos pyritään toteuttamaan joulukuuhun 2025 mennessä, jotta voidaan varmistaa kasvatuksen ja koulutuksen toimialan tilapaikkojen riittävyys tammikuusta 2026 alkaen.
- Tällä hetkellä koulun ja päiväkodin toiminnot sijaitsevat läheisissä väliaikaisissa väistö- ja lisätilapaviljongeissa. Väistötilapaviljongeille haetaan jatkoluvat vuosien 2023–2024 aikana. Jatkoluvan hakemisen yhteydessä arvioidaan väistötilojen käyttöä tulevaisuudessa alueen muiden hankkeiden yhteydessä.
- Koulurakennuksen tontin asemakaavamuutos valmistellaan 2020-luvun lopulla siten, että muutos mahdollistaa lisärakentamisen 2030-luvulla joko pysyvänä rakennuksena tai väliaikaisena paviljongina. Tulevaisuudessa laajennus voi myös tuottaa väistötilaratkaisun alueen tuleville perusparannushankkeille.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta on 13.6.2023 § 123 hyväksynyt perusparannuksen ja toiminnallisen muutoksen tarveselvityksen.

Hankesuunnitelma

Pihlajiston ala-asteen ja päiväkodin perusparannuksen ja toiminnallisen muutoksen tarkoituksena on toteuttaa koululle perusparannetut tilat ja päiväkodille korvaavat tilat.

Vuonna 1978 valmistuneessa rakennuksessa ei ole tehty aikaisemmin kattavaa perusparannusta. Hankkeessa tehostetaan ja ajanmukaistetaan opetustilojen käyttöä siten, että päiväkotitoiminta voidaan sijoittaa ensimmäiseen kerrokseen alapihan yhteyteen ainakin 10–15 vuodeksi. Hallinto- ja oppilashuollon tiloja järjestellään, ruokailutilojen sijainti muutetaan keskeisemmäksi ja toteutetaan käyttäjämäärän mukaiset keittiötilat sekä käyttäjäryhmittäin jäsenelty ruokala. Aine- ja yleisopetustilojen järjestelyjä, kiintokalustusta ja varustusta ajanmukaistetaan ja tilojen monikäyttöisyyttä kehitetään. Opetustilojen ja käytävien akustiikkaa

18.09.2023

Asia/9

parannetaan. Wc-tiloja rakennetaan käyttäjämäärän vaatima määrä lisää ja esteettömät wc-tilat lisätään. Rakennuksen esteettömyyttä ja paloturvallisuutta parannetaan. Alapihan puolelle tehdään uusi suora porrasyhteys koulutiloista pallokentälle. Ulkoporras voidaan purkaa alakeran tilojen palautuessa koulun käyttöön. Uudet rakenteet, materiaalit, kalusteet ja varustukset ovat kulutusta kestäviä, kunnostettavia ja helposti puhdistettavia.

Välipohjiin tehdään tarvittavat talotekniikan vaatimat aukot ja läpiviennit, tarvittaessa rakenteita vahvistetaan ja pintabetonilaattoja uusitaan, maanvastaiset alapohjat uusitaan kosteusongelmien välttämiseksi ja radon- turvallisuuden parantamiseksi. Rakennukseen toteutetaan uusi hissi. Yläpohjat ja sisäänkäyntikatokset kunnostetaan. Ulkoverhomuuraukset ja lämmöneristeet uusitaan. Maanvastaisten seinien lämmön- ja vedeneristeet uusitaan. Ikkunat kunnostetaan ja osin uusitaan, kaikki läpiviennit ja halkeamat sekä ikkunakarmien sovitukset tiivistetään kauttaaltaan. Ikkunoiden lämmöneristystä parannetaan vaihtamalla sisäpuoliseen kaksilasinen umpiolasielementti. Ullakkotiloihin sijoitetaan uudet ilmanvaihtokonehuoneet.

Kohteeseen rakennetaan uusi ilmanvaihtojärjestelmä. Rakennuksen lämpö-, vesi- ja viemärijärjestelmät uusitaan kokonaisuudessaan ja sähkö- ja tietotekniset järjestelmät uusitaan nykypäivän vaatimusten mukaisiksi. Rakennuksen valaistusjärjestelmä toteutetaan ratkaisuna, jossa valaistus muuttuu huomioiden läsnäolon ja päivänvalon vaikutus.

Piha-alueen tilarajauksia jäsennetään uudelleen ottaen huomioon päiväkotitoiminta. Pihalle rakennetaan esteettömät luiskat pääsisäänkäyntiin ja pihan kallistuksia ja rakennekerroksia korjataan sekä sen toiminnallisuutta parannetaan.

Hankkeessa toteutetaan perusopetukselle ja päiväkodille pedagogisesti monipuoliset, tarkoituksenmukaisesti mitoitettut ja joustavat tilat, jotka edistävät toimintaa ja takaavat oppijoille hyvän ympäristön oppia ja kasvaa. Tilat suunnitellaan kaupunkitasoisten mitoituseriaatteiden ja suunnitteluohjeiden mukaan ja ne mahdollistavat perusopetuksen ja varhaiskasvatuksen opetussuunnitelmien tavoitteiden toteuttamisen. Päiväkodin ja ala-asteen sijoittaminen samaan kiinteistöön ja tilojen yhteiskäyttö on tilankäytöllisesti muuntojoustava ja kustannuksiltaan taloudellinen ratkaisu.

Hanke toteuttaa kaupunkistrategian 2021–2024 tavoitteita muun muassa siten, että yhtenäinen opinpolku sujuvoituu varhaiskasvatuksen, esiopetuksen ja ala-asteen sijoituksessa samalle tontille. Rakennus suunnitellaan energiatehokkaaksi ottamalla materiaalien valinnassa

18.09.2023

Asia/9

huomioon hiilijalanjälki. Lisäksi huomioidaan tilojen tavoiteltava iltakäyttö ja parannetaan esteettömyyttä.

Hankkeesta on laadittu 19.4.2023 päivätty hankesuunnitelma kaupunkiympäristön toimialan ja kasvatuksen ja koulutuksen toimialan yhteistyönä. Hankkeen suunnittelun yhteydessä on kuultu rakennusvalvonnan, kaupunginmuseon, ympäristöpalvelun ja pelastuslaitoksen asiantuntijoita, esteettömyysasiamiestä sekä kasvatuksen ja koulutuksen toimialan työsuojelun yhteistoimintahenkilöstöä.

Hankesuunnitelma on liitteenä 1.

Hankkeen laajuus

Perusparannuksen ja toiminallinen muutoksen myötä rakennuksen bruttoala on 6 515 brm², huoneistoala 5 585,5 htm², hyötyala 4 330,5 hym².

Rakentamiskustannukset

Hankkeen rakentamiskustannukset ovat arvonlisäverottomana yhteensä 28 000 000 euroa joulukuun 2022 kustannustasossa (4 298 euroa/brm²).

Tilakustannus käyttäjälle

Uuden vuokramallin mukaan määritetty hankkeen aiheuttama sisäinen kokonaisvuokra on 1 898 706 euroa vuodessa (28,33 euroa/htm²/kk). Neliövuokran perusteena on huoneistoala 5 586 htm². Vuokravaikutuslaskelma on hankesuunnitelman teknisenä liitteenä.

Lopullinen pääomavuokra tarkistetaan urakkavaiheen kustannusten mukaan. Ylläpitoavuokra tarkistetaan valmistumisajankohdan ylläpitovuokraa vastaavaksi.

Väistötilat

Koulun väistötilat

Uuden vuokramallin mukaan koulun ja päiväkodin väistötilojen kustannukset eivät sisälly hankkeen pääomavuokraan. Väistötilan käyttäjä maksaa vuokraa siitä tilasta, jota kulloinkin käyttää.

Koulun toiminta on siirtynyt väistötiloihin lokakuussa 2020 alkuperäisen perusparannushankkeen toteutusaikataulun mukaisesti. Väistötilat sijaitsevat väliaikaisessa paviljongissa osoitteessa Salpausseläntie 1–3. Vuonna 2022 väistötilassa oli 358 oppilasta. Väistötilan rakennusluppaan merkitty kapasiteetti on 410 tilapaikkaa. Paviljongissa voidaan järjestää kädentaidon opetusta. Liikuntatilojen osalta koulun käyttöön

vuokrataan määräaikaisesti ajalle 11.8.2023–31.12.2025 liikuntakenttä Malmin palloiluhallista osoitteesta Siemenkuja 3, jonne järjestetään bussikuljetukset.

Koulun väistötilan laskennallinen sisäinen vuokra on noin 91 226 euroa kuukaudessa. Tilat-palvelun tilaomaisuusyksikön linjauksen mukaan ennen vuotta 2023 syntyneitä väistötilakustannuksia ei laskuteta taannehtivasti 1.1.2023 lukien. Näin ollen kasvatuksen ja koulutuksen toimialan laskennallinen sisäinen vuokra ajalle 1/2023–12/2025 (36 kuukautta) on noin 3,285 milj. euroa. Liikuntatilojen kustannukset aikavälille 8/2023–12/2025 (29 kuukautta) ovat noin 280 000 euroa (sisäinen vuokra 80 000 euroa, bussikuljetukset noin 200 000 euroa).

Päiväkodin väistö- ja lisätilat

Päiväkodin toiminta on siirtynyt väistö- ja lisätiloihin tammikuussa 2022 ennen tilaverkkoselvityksen valmistumista ja päätöstä uuden perusparannushankkeen sisällöstä. Väistö- ja lisätilat sijaitsevat väliaikaisessa paviljongissa osoitteessa Salpausseläntie 1.

Paviljonkiin oli alun perin sijoitettu läheisen päiväkotiluohikon väistötilat perusparannuksen ajaksi 2019–2021. Syksyllä 2021 kasvatuksen ja koulutuksen toimiala päätti luopua Helsingin kaupungin asunnot Oy:n (Hekan) kiinteistössä osoitteessa Aulangontie 4 sijaitsevasta pienestä ja huonokuntoisesta päiväkotitilasta, jossa oli 53 tilapaikkaa. Muuton yhteydessä päiväkoti Aulangon uudeksi tilapaikkamääräksi määritettiin 120, johon sisältyy myös väliaikaisesti väistö- ja lisätiloihin sijoitetun ryhmäperhepäiväkoti Luhdin 8 tilapaikkaa. Väistö- ja lisätilojen rakennuslupaan merkitty kapasiteetti on 120 tilapaikkaa.

Päiväkodin väistö- ja lisätilan laskennallinen sisäinen vuokra on noin 30 690 euroa kuukaudessa. Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala on maksanut päiväkoti Aulangon väistö- ja lisätiloista vuokraa 1/2022 alkaen siten, että toimialan väistö- ja lisätilojen sisäinen vuokra ajalta 1/2022–12/2025 (48 kuukautta) on noin 1,472 milj. euroa.

Hankkeen rahoitus

Talousarvion 2023 liitteenä olevassa talonrakennushankkeiden rakentamishjelmassa vuosiksi 2023–2032 hankkeen suunnittelulle ja toteutukselle on varattu rahoitusta 22,7 milj. vuosille 2023–2025. Alkuperäisen koulun perusparannushankkeen toteutuneet kustannukset noin 1,5 milj. euroa ovat mukana tässä kustannusarviossa.

Hankkeen toteutuksen edellyttämä 28 milj. euron rahoitustarve huomioidaan seuraavassa rakentamishjelmassa.

18.09.2023

Asia/9

Hankkeen toteutus ja aikataulu

Hankkeen toteutusvastuu on kaupunkiympäristön toimialan rakennukset ja yleiset alueet -palvelukokonaisuudella. Rakennuksen ylläpidosta vastaa kaupunkiympäristön toimialan tilat-palvelu.

Rakennustöiden on tarkoitus alkaa lokakuussa 2023 ja hankkeen on määrä valmistua joulukuussa 2025.

Kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta on 22.8.2023 § 153 antanut hankesuunnitelmasta puoltavan lausunnon ja todennut, että hankesuunnitelma vastaa kasvatuksen ja koulutuksen toiminnallisia tavoitteita.

Lausunto on kokonaisuudessaan päätöshistoriassa.

Toimivalta

Hallintosäännön 7 luvun 1 §:n 3 kohdan mukaan kaupunginvaltuusto päättää hankesuunnitelmista, joiden kustannusarvio ylittää 10 miljoonaa euroa.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Suvi Rämö, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Liitteet

1 Pihlajiston ala-asteen ja päiväkodin perusparannus ja toiminnallisen muutos, hankesuunnitelma 19.4.2023

Oheismateriaali

1 Pihlajiston ala-asteen ja päiväkodin perusparannus ja toiminnallisen muutos, hankesuunnitelman liitteet 19.4.2023

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, valtuusto

Tiedoksi

Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto
Kasvatus- ja koulutuslautakunta

18.09.2023

Asia/9

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 11.09.2023 § 538

HEL 2023-004559 T 10 06 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

11.09.2023 Pöydälle

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Johanna Nuortevan ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Suvi Rämö, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Kasvatus- ja koulutuslautakunta 22.08.2023 § 153

HEL 2023-004559 T 10 06 00

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaostolle puoltavan lausunnon 10.5.2023 päivätystä Pihlajiston ala-asteen ja päiväkodin perusparannuksen ja toiminnallisen muutoksen hankesuunnitelmasta (liitteet 1 ja 2).

Lautakunta edellyttää erityistä huomiota ja tarkkuutta kiinnitettävän tilojen valmistumiseen sovituissa aikatauluissa, mikä on edellytys lakisääteisten palvelujen toteuttamiselle.

Lisäksi kasvatus- ja koulutuslautakunta lausuu hankesuunnitelmasta seuraavaa:

Hankesuunnitelma vastaa kasvatuksen ja koulutuksen toiminnallisia tavoitteita. Tilojen suunnittelussa ja toteutuksessa tulee edelleen työskennellä yhdessä käyttäjätoimialan kanssa. Tilojen suunnittelussa tulee kiinnittää erityistä huomiota äänieristykseen, äänenvaimennukseen ja valaistukseen. Tilat ja pintarakenteet tulee suunnitella helposti siivotta-

18.09.2023

Asia/9

viksi, huollettaviksi ja korjattaviksi.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta painottaa hankkeen kustannusseuranan ja laadunvalvonnan tärkeyttä koko prosessin aikana. Niillä on suuri vaikutus terveelliseen ja turvalliseen oppimisympäristöön sekä toimialan käyttökustannuksiin.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Satu Järvenkallas

Lisätiedot

Susan Niemelä, projektiarkkitehti, puhelin: 310 79657
susan.niemela(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto 10.05.2023
§ 42

HEL 2023-004559 T 10 06 00

Esitys

Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto esitti kaupunginhallitukselle osoitteeseen Pihlajistontie 3 toteutettavan Pihlajiston ala-asteen ja päiväkodin perusparannuksen ja toiminnallisen muutoksen 19.4.2023 päivätyn hankesuunnitelman hyväksymistä siten, että hankkeen laajuus on noin 6 515 brm² ja rakennuskustannusten enimmäishinta on arvonlisäverottomana 28 000 000 euroa joulukuun 2022 kustannustasossa ehdolla, että kasvatuksen ja koulutuksen lautakunta antoi hankesuunnitelmasta puoltavan lausunnon.

Rakennusten ja yleisten alueiden jaosto päätti oikeuttaa rakennukset ja yleiset alueet -palvelukokonaisuuden jatkamaan hankkeen suunnittelua, muuta valmistelua ja sisätilojen rakennusosien ja teknisten järjestelmien purku-urakan toteutusta odottamatta hankepäätöstä.

Käsittely

10.05.2023 Ehdotuksen mukaan

Asian aikana kuultavana oli projektinjohtaja Teemu Metsälä. Asiantuntija poistui kuulemisensa jälkeen kokouksesta.

Esittelijä

vs. tekninen johtaja
Sari Hilden

Lisätiedot

Teemu Metsälä, projektijohtaja, puhelin: 09 310 24396

18.09.2023

Asia/9

teemu.metsala(a)hel.fi
Erkki Huitti, tiimipäällikkö, puhelin: 09 310 31866
erkki.huitti(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

18.09.2023

Asia/10

§ 559

Helsingin Velvoitepysäköinti Oy:n perustaminen

HEL 2023-009272 T 00 00 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti

- perustaa Helsingin Velvoitepysäköinti Oy, ruotsiksi Helsingfors Obligatoriska Bilplatser Ab -nimisen osakeyhtiön,
- hyväksyä liitteinä 1-2 olevat luonnokset yhtiön perustamissopimukseksi ja yhtiöjärjestykseksi,
- hyväksyä perustettavan yhtiön omistajastrategian liitteenä 3 olevan luonnoksen mukaisena ja omistajastrategian osana hyväksyä hallituksen jäsenten palkkioperusteeksi palkkioryhmän B,
- kehottaa kaupunginkanslian oikeuspalveluita yhtiön perustamisvaiheessa merkitsemään kaupungin lukuun yhtiön kaikki osakkeet,
- osoittaa 500 000 euroa talousarvion kohdasta 8 06 02 Arvopaperit, Khn käytettäväksi, muut kohteet kaupunginkanslian talous- ja suunnitteluosaston käytettäväksi yhtiön osakkeiden merkintähintojen maksamiseen,
- kehottaa kaupunginkanslian oikeuspalveluita hoitamaan kaupungin osalta yhtiön perustamiseen liittyvät tarpeelliset toimenpiteet sekä oikeuttaa oikeuspalvelut tekemään tarvittaessa perustamissopimukseen ja yhtiöjärjestykseen vähäisiä muutoksia; sekä
- kehottaa kaupungin nykyisiä velvoitepysäköintiä järjestäviä tytär- tai osakkuusyhtiöitä selvittämään mahdollisuudet hyödyntää perustettavan yhtiön palveluita.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Atte Malmström, konserniohjauksen päällikkö, puhelin: 310 25472
atte.malmstrom(a)hel.fi
Miia Aho, konsernilakimies, puhelin: 310 36445
mii.aho(a)hel.fi

Liitteet

1 Perustamissopimusluonnos

18.09.2023

Asia/10

- 2 Yhtiöjärjestysluonnos
- 3 Omistajastrategialuonnos
- 4 Tiivistelmä valitusta talousskenaariosta

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Tiivistelmä

Helsingin kaupunkistrategian 2021–2025 mukaan kaupungin toimenpitein varmistetaan pysäköintimahdollisuuksien riittävyys asukas-pysäköinnissä sekä liityntäpysäköinnissä. Lisäksi jatketaan askeleittain siirtymistä kohti markkinaehtoista pysäköintipolitiikkaa. Markkinaehtoisella pysäköinnillä tarkoitetaan tässä yhteydessä, että pysäköintipalveluiden menot katetaan pysäköintituloilla ja että alueilla tarvittavaa pysäköinti-paikkamäärää ei määrätä asemakaavassa. Kaupunkiympäristölautakunta päätti 6.4.2019 markkinaehtoisesta pysäköinnin pilotoinnin periaatteista asuntorakentamisessa Nihdin, Hernesaaren ja Hakaniemenrannan asemakaava-alueiden tai niiden osa-alueiden asuntorakentamisessa.

Kaupungilla on kuitenkin runsaasti voimassa olevia asemakaavoja ja kaavoitusprosessin eri vaiheissa olevia alueita, joilla velvoitepysäköinnin normi on olemassa ja joilla se perustuu keskitettyyn pysäköintiratkaisuun. Aluerakentamisen arvion mukaan näitä alueellisia keskitettyä velvoitepysäköintiä toteuttavia yhtiöitä perustetaan seuraavan 10 vuoden aikana noin 20, jotka sijoittuvat ympäri kaupunkia muun muassa alueille Honkasuo, Itäkeskus, Malmi, Meri-Rastila, Oulunkylä, Karhukallio, Mellunkylä, Tapulikaupunki ja Pukinmäki. Em. alueyhtiöt tulevat omistamaan ja hallinnoimaan kymmeniä pysäköintilaitoksia.

Nämä pysäköintijärjestelyt toteutetaan lähtökohtaisesti niille varatuilla tonteilla siten, että alueen asunto-osakeyhtiöt ja muut velvoitepysäköinnin piirissä olevat toimijat alueyhtiön osakkaina vastaavat pysäköintilaitoksen rakentamisen ja ylläpidon rahoittamisesta. Em. yhtiömuotoisten keskitettyjen pysäköintijärjestelyiden toteuttaminen on käytännössä ja lähes poikkeuksetta edellyttänyt ja edellyttää etupainotteisia investointeja, koska yhteinen pysäköintilaitos on rakennettava kerralla, vaikka alueen asuntotuotanto rakentuisi usean vuoden aikana eri toimijoiden toimesta. Tällaisten ratkaisujen rahoittaminen yksityisten rakennusliikkeiden kautta ei ole asiasta laadittujen selvityksien mukaan taloudellisesti realistista huomioiden, että lähtökohtaisesti ei ole kaupungin edun mukaista luovuttaa aluetta kerralla yhdelle toimijalle toteu-

tettavaksi pelkästään pysäköinnin järjestämiseksi (esim. rakennusalan kilpailunäkökohdat). Kaupungin alkuvaiheen mukanaolo sekä nk. ”silta-rahoitus” (esim. takaus) yhteisen pysäköintilaitoksen rakentumisen käynnistymiselle on ollut useissa tilanteissa välttämätön keskitettyjen alueellisten pysäköintiratkaisujen toteuttamiseksi ja samalla alueen asuntotuotannon käynnistämiseksi, mikä puolestaan on kaupungin aluerakentamis- ja asuntotavoitteiden toteutumisen kannalta hyvin keskeistä.

Jotta kaupungin alue- ja asuntorakentaminen etenee tavoitteiden mukaisesti, tulee varmistua pysäköintinormin mukaisen velvoitepysäköinnin optimaalisesta toteutumisesta. Tämän alueellisen pysäköintikokoonaisuuden kattavaksi koordinoimiseksi esitetään erillisen yhtiön Helsingin Velvoitepysäköinti Oy:n perustamista (jäljempänä myös ”yhtiö”). Uusi yhtiö tulee olemaan pysäköinnin keskitetty operatiivinen toimija ja 100 % kaupungin omistama sidosyksikköyhtiö, joka tuottaa kaupungille aluerakentamisen ja kaupunkikehittämisen tavoitteiden toteuttamiseen liittyviä palveluja erillisen sopimuksen mukaisesti ja joka on kiinteä osa konsernia sekä tuen että ohjauksen näkökulmasta.

Yhtiön tehtävänä on käytännössä huolehtia ja varmistaa kaupungin päättämien asemakaavojen mukaisten velvoitepysäköintilaitoshankkeiden suunnittelu ja toteuttaminen joko perustamalla kullekin alueelle uusi alueyhtiö tai liittämällä alueen velvoitepysäköinnin järjestäminen jo olemassa olevaan yhtiöön. Yhtiö edistää omassa toiminnassaan kaupungin pysäköintipolitiikan toteutumista ja siihen liittyvien linjausten toteuttamista, mutta sen tehtävänä ei ole tehdä pysäköintipoliittisia linjauksia.

Yhtiö huomioi toiminnassaan kaupungin tavoitteen lisätä pysäköinnin markkinaehtoisuutta, mutta yhtiö ei lähtökohtaisesti toimi alueilla, joilla ei ole velvoiteautopaikkoja (eli joilla autopaikkojen määrä perustuu puhtaasti markkinaehtoisuuteen), ellei tälle ole yksittäistapauksessa erityisiä syitä.

Keskitettyjen lähtökohtaisesti velvoitepysäköintiin tarkoitettujen pysäköintilaitosten toteuttamis- ja toimintamalleja on tarkasteltu laajasti usean viime vuoden ajan yhteisvalmistelussa kaupunkiympäristön toimialan ja kaupunginkanslian kanssa sekä myös ulkopuolisen asiantuntijan verotuksellisten ja juridisten selvitysten kautta.

Asian valmistelussa on huomioitu kunnan toimialan ja kaupunkistrategian mukaiset kaupungin tehtävät ja tavoitteet sekä selvitetty juridiset reunaehdot sidosyksikköyhtiön perustamiselle.

Esittelijän perustelut

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

Helsingin kaupungin pysäköintiä koskevat strategiset linjaukset

Helsingin kaupunkistrategian 2021–2025 mukaan kaupungin toimenpitein varmistetaan pysäköintimahdollisuuksien riittävyys asukas-pysäköinnissä sekä liityntäpysäköinnissä. Lisäksi jatketaan askeleittain siirtymistä kohti markkinaehtoista pysäköintipolitiikkaa.

Helsingin pysäköintipolitiikka 2022:n mukaan Helsingissä jatketaan askeleittain siirtymistä kohti markkinaehtoista pysäköintipolitiikkaa asuintonttien pysäköintiratkaisuissa. Lisäksi selvitetään kaupungin pysäköintiyhtiön perustamista, missä pysäköintiyhtiön avulla voidaan tukea tiiviin kaupunkirakenteen laajenemista, lisätä pysäköintiratkaisujen joustavuutta, tehostaa pysäköintipaikkojen käyttöä, edistää kaupungin asuntotuotantotavoitteiden toteutumista ja pysäköinnin markkinaehtoisuutta.

Kaupunkiympäristölautakunta päätti 6.4.2019 markkinaehtoisen pysäköinnin pilotoinnin periaatteista asuntorakentamisessa Nihdin, Herne- saaren ja Hakaniemenrannan asemakaava-alueiden tai niiden osa-alueiden asuntorakentamisessa. Tässä yhteydessä markkinaehtoisen pysäköinnillä tarkoitetaan, että pysäköintipalveluiden menot katetaan pysäköintituloilla ja alueilla tarvittavaa pysäköintipaikkamäärää ei määrätä asemakaavassa. Markkinaehtoinen pysäköinti voidaan toteuttaa joko täysin tai osittain markkinaehtoisena. Molemmissa se voidaan toteuttaa sekä keskitetyissä pysäköintilaitoksissa että tontti- ja kortteli-kohtaisesti sijoitetuilla paikoilla. Täysin markkinaehtoisessa toteutuksessa pysäköintilaitokset toteutuvat ilman kaupungin mukanaoloa, kun taas osittain markkinaehtoisessa vaihtoehdossa kaupunki on mukana alueen valmistumiseen saakka alueellisessa pysäköintiyhtiössä. Markkinaehtoisen pysäköinnin soveltaminen kohteissa järjestetään siten, että se ei estä kaupungin asuntotavoitteiden toteutumista.

Velvoitepysäköinti Helsingissä

Velvoitepysäköinnin järjestäminen on hyvin keskeinen tekijä Helsingin asuntotuotannon ja kaupunkikehityksen edistämisessä sekä kaupungin liikenne-, elinkeino-, ympäristö- ja asuntopoliittisten tavoitteiden saavuttamisessa.

Tällä hetkellä lainvoimaisten asemakaavojen mukainen velvoitepysäköinti toteutetaan lähtökohtaisesti täydennys- ja uudisrakentamisalueilla keskitettyjen alueellisten pysäköintilaitosten rakentamisena niille varatuille tonteille. Nämä toteutetaan erityisesti juridisista ja verotuksellisista syistä yhtiömuotoisina alueen asunto-osakeyhtiöiden ja muiden velvoitepysäköinnin piirissä olevien toimijoiden (esim. toimitila- ja inf-rayhtiöt) yhteisjärjestelyinä, jossa alueellinen osakeyhtiö rakentaa alueen yhteisen pysäköintilaitoksen. Alueellisen osakeyhtiön osakkaiksi tulevat alueen asunto-osakeyhtiöt ja muut velvoitepysäköinnin piirissä

olevat toimijat, jotka myös osakkaina vastaavat pysäköintilaitoksen rakentamisen ja ylläpidon rahoittamisesta.

Alueellisen, useita asuinrakennuksia tai kortteleita palvelevan pysäköintilaitoksen toteuttaminen rakennusliikkeiden yksityisenä etupainotteisena investointina ei ole asiasta laadittujen selvityksien mukaan taloudellisesti realistista, mikäli pysäköintilaitokseen velvoiteautopaikkansa sijoittavat rakennushankkeet valmistuvat usean vuoden aikana. Velvoitepysäköinti ei ole laadittujen selvityksien mukaan itsessään taloudellisesti kannattava sijoituskohte. Velvoitepysäköinti on asuinrakentamisen sivutuote – velvoitepysäköintipaikat toteutetaan, jotta asuinrakennukset saadaan käyttöön ja asunnot myydyksi tai vuokratuiksi. Kaupungin edun mukaista ei myöskään ole luovuttaa yhtä aluetta kerralla yhdelle toimijalle toteutettavaksi pelkästään pysäköinnin järjestämisen vuoksi (esim. rakennusalan kilpailunäkökohdat).

Koska alueellisten yhteispysäköintilaitosten toteuttamiseksi ei ole löydettävissä markkinoilta toimijaa, jolle tämä erityisesti alkuvaiheessa olisi kaupallisesti kannattavaa toimintaa, on kaupungin alkuvaiheen mukanaolo sekä nk. ”siltarahoitus” (esim. takaus) yhteisen pysäköintilaitoksen rakentumisen käynnistymiselle ollut useissa tilanteissa välttämätön keskitettyjen alueellisten pysäköintiratkaisujen toteuttamiseksi ja samalla alueen asuntotuotannon käynnistämiseksi. Käytännössä tämän johdosta kaupungilla on useissa olemassa olevissa pysäköintiyhtiöissä ainoa äänivaltainen osake, jonka hallinnasta pyritään luopumaan alueen asunto-osakeyhtiöiden hyväksi, kun alue on rakentunut.

Pysäköintiratkaisun etupainotteinen toteuttaminen on merkityksellistä, jotta alueen asuntoja pystytään myymään ja asiakkaat saavat tarvitsemansa pysäköintipaikat käyttöönsä kustannustehokkaasti. Asemakaavan edellyttämät pysäköintipaikat tulee myös olla toteutettuna, kun rakennus otetaan käyttöön. Täydennysrakentamisalueilla hankkeiden edistäminen edellyttää usein pysäköintiin liittyviä järjestelyjä. Maantopysäköinnin muuttaminen rakenteelliseksi pieninä tonttikohtaisina yksikköinä on yleensä liian kallista alueen hintatasoon nähden. Myös hankkeiden eritahtinen toteutuminen on haastavaa pysäköinnin järjestämisen näkökulmasta.

Kaupungin omistus alueellisissa yhtiöissä

Tällä hetkellä Helsingin alueellisista yhtiöistä kuusi (6) on kaupungin tytäryhteisöjä (pysäköintiyhtiöitä) ja viisi (5) osakkuusyhteisöjä (palveluja pysäköintiyhtiöitä), minkä lisäksi kaupunki on mukana noin 20 alueellisessa yhtiössä kaupunkikonsernin välillisten omistusten kautta (mm. Helsingin kaupungin asunnot Oy:n kautta).

Kaupunki on luopunut omistuksestaan ja/tai äänivallastaan muutamissa alueellisissa yhtiöissä viimeisen kymmenen vuoden aikana alueen rakentamisen tultua valmiiksi.

Koska em. yhtiöitä on perustettu eri aikoina, eivät yhtiöiden toimintaperiaatteet ole täysin yhteneviä. Useimmissa lähtökohtana on se, että yhtiöt toimivat alueellisesti ja vastaavat maantieteellisesti rajatulla alueella toteutettavista keskitetyistä pysäköintijärjestelyistä. Kaupungilla on yhtiön äänivaltainen osake (palveluyhtiömallissa yhdessä esim. alueen rakennuttajien kanssa), ja alueen asunto-osakeyhtiöt ja muut velvoitepysäköinnin piirissä olevat toimijat merkitsevät äänivallattomia osakkeita, joiden perusteella kerätään pysäköintilaitoksen ja muiden mahdollisten yhteisjärjestelyjen rakentamiseen ja ylläpitoon tarvittava rahoitus.

Pysäköinti- ja palveluyhtiöt palvelevat yleensä tuhansia asukkaita. Lähtökohtaisesti yhtiöt luovutetaan alueen asukkaiden (asunto- ja kiinteistöyhtiöt) hallintaan, kun alue on rakennettu valmiiksi.

Tulevat alueelliset yhtiöt

Aluerakentamisen arvion mukaan alueellisia keskitettyä velvoitepysäköintiä toteuttavia yhtiöitä perustetaan seuraavan 10 vuoden aikana noin 20, jotka sijoittuvat ympäri kaupunkia muun muassa alueille Honkasuo, Itäkeskus, Malmi, Meri-Rastila, Oulunkylä, Karhukallio, Mellunkylä, Tapulikaupunki ja Pukinmäki. Alueyhtiöt tulevat omistamaan ja hallinnoimaan kymmeniä pysäköintilaitoksia. Keskimäärin uusia yhtiöitä tulisi perustettavaksi noin kaksi (2) kappaletta vuodessa, mutta vuosittain perustettavien alueyhtiöiden lukumäärä tulee vaihtelevan alueittaisen rakentamisen määrän mukaisesti.

Ensimmäisessä vaiheessa alueellisia yhtiöitä tulisi perustettavaksi esimerkiksi Honkasuolle yksi (1) (vuonna 2024), Meri-Rastilaan kaksi (2) (vuosina 2024–2025) ja Malmin alueelle kolme (3) (vuosina 2025–2026). Malmilla alueellisten pysäköintilaitoksien yhteyteen on suunniteltu myös asukkaiden yhteis- ja vapaa-ajantiloja sekä päivittäistavara-kauppa. Lisäksi joihinkin alueellisiin yhtiöihin (esim. Puotila) on suunniteltu toteuttavan liityntäpysäköintiä vuorottaiskäyttöön asukkaiden velvoitepysäköintipaikkojen kanssa.

Honkasuon alueyhtiön perustaminen pyritään aikatauluttamaan yhteensopivasti Helsingin Velvoitepysäköinti Oy:n perustamisen kanssa siten, että se voidaan mahdollisuuksien mukaan sisällyttää tähän kokonaisuuteen ja viimeksi mainitun yhtiön konserniyhtiöksi.

Toimintamallitarkastelut

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

Keskitettyjen lähtökohtaisesti velvoitepysäköintiin tarkoitettujen pysäköintilaitosten toteuttamis- ja toimintamalleja on tarkasteltu laajasti usean viime vuoden ajan yhteisvalmistelussa kaupunkiympäristön toimialan ja kaupunginkanslian kanssa sekä myös ulkopuolisen asiantuntijan (Ernst&Young Oy) verotuksellisten ja juridisten selvitysten kautta. Valmistelussa on tutkittu erilaisia vaihtoehtoja alueellisten keskitettyjen velvoitepysäköintiratkaisujen toteuttamisen oikea-aikaiseksi ja koordinoituksi toteuttamiseksi.

Ensisijaisena ratkaisumallina ja tarkasteltavien eri vaihtoehtojen lähtökohtana on ollut alueellisten pysäköintilaitosyhtiöiden omistamisen ja hallinnoinnin keskittäminen joko suoraan kaupungin omistamalle palveluyhtiölle tai sen alakonsernille. Toissijaisesti on myös pohdittu pysäköintiin liittyvien toimintojen kehittämistä kaupungin nykyisen organisaation sisällä mm. vastuunjako selkeyttämällä, toimintaa keskittämällä ja resursseja parantamalla, mutta tämän osalta on todettu päätöksenteon ja hallinnon ketteryiden ja joustavuuden sekä myös asukkaille merkityksellisen toiminnan läpinäkyvyyden edellyttävän kaupungista erillistä organisaatiota.

Ensisijaisen ratkaisuvaihdon eli palveluyhtiömallin osalta on selvitetty tarkemmin kahta eri vaihtoehtoa, emoyhtiömallia ja nk. keskitetyn yhtiön mallia.

Emoyhtiömallissa alueellisia yhtiöitä perustettaisiin eri alueille kuten nykyään aluerakentamiseen liittyvien velvoitepysäköintitarpeiden mukaan, mutta alueellisten yhtiöiden äänivaltainen omistus ei olisi suoraan kaupungilla vaan kaupungin kokonaan omistamalla emoyhtiöllä. Emoyhtiö perustaisi ja hallinnoisi kaupungin puolesta alueellisia yhtiöitä ja tavoittelisi synergia- ja mittakaavaetuja sekä osaamisen keskittymistä ja turvaamista omien alueyhtiöomistustensa kautta.

Nk. keskitetyn yhtiön mallissa ei perustettaisi erillisiä alueellisia alueyhtiöitä vaan tämä kaupungin kokonaan omistama yhtiö toteuttaisi eri alueille tulevat keskitetyt pysäköintiratkaisut suoraan omaan omistukseensa. Alueilla toimivat asunto-osakeyhtiöt ja muut velvoitepaikkamääräysten piirissä olevat tahot eivät olisi keskitetyn yhtiön osakkeenomistajia, eikä kaupunki luovuttaisi keskitettyjä laitoksia alueen asunto-osakeyhtiöiden ym. omistukseen alueen valmistumisen jälkeenkään.

Vertailtaessa em. malleja emoyhtiömallia pidettiin tavoiteltavana, koska se mahdollistaa nykyisen käytännön mukaisesti keskitettyjen pysäköintilaitosten toteuttamisesta vastanneiden yhtiöiden osakkeista luopumisen konsernitasolla alueen valmistuttua sekä laitosten rakentamiskustannusten ja pysäköintilaitoksen lopullisen hallinnan kohdistumisen selkeästi alueen asunto-osakeyhtiöille sekä muille velvoitepysäköinnin pii-

rissä oleville toimijoille. Emoyhtiömalliin liittyy myös keskitetyn yhtiön mallia vähemmän eri toimijoiden yhdenvertaisuuteen liittyviä haasteita sekä juridisia ja verotuksellisia kysymyksiä.

Uuden yhtiön toimintamalli

Kaupungilla on runsaasti voimassa olevia asemakaavoja ja kaavoitusprosessin eri vaiheissa olevia alueita, joilla velvoitepysäköinnin normi on olemassa ja se perustuu keskitettyyn pysäköintiratkaisuun. Näille alueille tarvitaan seuraavan 10 vuoden aikana useita kymmeniä erilaisia alueellisia keskitettyjä pysäköintiratkaisuja, mikä käytännössä tarkoittaa noin 20 uuden alueellisen yhtiön perustamista (mm. Honkasuo, Itäkeskus, Malmi, Meri-Rastila, Oulunkylä, Karhukallio, Mellunkylä, Pukimäki).

Kaupungin puolella velvoitepysäköinnissä keskeisinä toimijoina ja toimintoina ovat mm. kaavoitus, tontit -yksikkö, aluerakentaminen, rakennusvalvonta sekä konserniohjaus. Jotta kaupungin alue- ja asuntorakentaminen etenee tavoitteiden mukaisesti, tulee varmistua pysäköintinormin mukaisen velvoitepysäköinnin optimaalisesta toteutumisesta. Tässä on tunnistettu tarve tehdä kaupungin toiminto- ja toimijarajat ylittävää pysäköinnin koordinoitua, systemaattista, kokonaisvaltaista ja ennakoivaa käytännön tason ohjaamista ja kehittämistä sekä käytännön toiminnan kustannustehokasta varmistamista alueellisella tasolla.

Jotta asemakaavan pysäköintinormin mukaiset velvoitepysäköintipaikat saadaan joustavasti, kustannustehokkaasti ja oikea-aikaisesti toteutettua aluerakentamisen ja kaupunkikehityksen edellytysten mukaisesti kaupungin pysäköintiin liittyvät tavoitteet huomioiden esitetään Helsingin Velvoitepysäköinti Oy:n perustamista alueellisen velvoitepysäköintikokonaisuuden kattavaksi koordinoimiseksi. Uusi yhtiö tulee olemaan 100 % kaupungin omistama ja kiinteä osa konsernia sekä tuen että ohjauksen näkökulmasta.

Luonnokset yhtiöjärjestyksestä ja perustamissopimuksesta ovat liitteinä 1-2.

Yhtiö on pysäköinnin keskitetty operatiivinen toimija, jonka tehtävänä on pääasiassa käytännössä huolehtia ja varmistaa kaupungin päättämien asemakaavojen mukaisten keskitettyjen velvoitepysäköintilaitoshankkeiden suunnittelu ja toteuttaminen.

Yhtiö edistää omassa toiminnassaan kaupungin pysäköintipolitiikan toteutumista ja siihen liittyvien linjausten toteuttamista, mutta sen tehtävänä ei ole tehdä pysäköintipoliittisia linjauksia. Yhtiö toteuttaa osaltaan kustannustehokkaasti kaupunkistrategiassa korostettua asukaspsyä-

köinnin varmistamista ja asteittaista markkinaehtoisuuteen siirtymistä alueiden erityispiirteet huomioon ottaen.

Helsingin Velvoitepysäköinti Oy järjestää kullekin alueelle kaavan mukaisen pysäköinnin joko perustamalla sinne tarvittavan alueyhtiön tai liittämällä alueen pysäköinnin järjestämisen jo olemassa olevaan yhtiöön. Helsingin Velvoitepysäköinti Oy toimii näin lähtökohtaisesti uusien alueyhtiöiden emoyhtiönä ja vastaa näiden alueyhtiöiden toiminnan ja hallinnon järjestämisestä kustannustehokkaasti ja koordinoitusti. Tulevaisuudessa Helsingin Velvoitepysäköinti Oy kehittää yllä kuvattua mallia tarpeen mukaan kaupungin sille asettamien tavoitteiden saavuttamisen edistämiseksi.

Lisäksi kaupunkikonsernin resurssien tarkoituksenmukaiseksi kohdentamiseksi kaupungin nykyisten alueellisten tytä- tai osakkuusyhtiöiden (pysäköinti- ja palveluyhtiöt) tulee selvittää mahdollisuudet hyödyntää yhtiön tarjoamia hallinnointi- ja koordinoitupalveluita huomioiden alueyhtiön elinkaaren mukainen omistuksen tilanne sekä juridiset reunaehdot.

Alueyhtiön perustaminen on osa Helsingin Velvoitepysäköinti Oy:lle annettua palvelutehtävää, eikä siihen tarvitse pyytää konserniohjeen mukaista kaupungin kantaa, ellei perustamisessa olennaisesti lisätä kaupungin taloudellista vastuuta.

Helsingin Velvoitepysäköinti Oy:n perustaminen ei muuta itse velvoitepysäköinnin toteuttamisen tai lopullisen rahoittamisen tapaa Helsingissä, mutta mahdollistaa järjestelmällisemmän sekä kustannus- ja resurssitehokkaamman velvoitepysäköinnin toteuttamisen Helsingissä sekä ennakoivan pysäköintijärjestelyjen suunnittelun aluekohtaiset erityispiirteet huomioiden yhtiön kannalta tarkoituksenmukaisimmalla organisaatiorakenteella.

Kaupungin tavoitteena on lisätä pysäköinnin markkinaehtoisuutta, mikä laajimmassa muodossaan tarkoittaa, että autopaikkojen määrä on rakennushankkeiden toteuttajien vapaassa harkinnassa. Yhtiö ei toimi alueilla, joilla ei ole velvoiteautopaikkoja (eli joilla autopaikkojen määrä perustuu puhtaasti markkinaehtoisuuteen), ellei tälle ole yksittäistapauksessa erityisiä syitä (esim. olemassa olevien maantasoautopaikkojen järjestäminen keskitettyyn pysäköintilaitokseen tonttien täydennysrakentamisen mahdollistamiseksi). Siirtymä täyteen markkinaehtoisuuteen tapahtuu kuitenkin todennäköisesti asteittain ja alueittain pitkän ajan kuluessa ja yhtiön tarkoituksena on osaltaan tukea myös tätä siirtymistä markkinaehtoiseen pysäköintiin ja mahdollistaa sitä koskevat pilotoinnit sujuvasti ja kustannustehokkaasti. Erityisesti markkinaehtoiseen pysäköintiin siirtymisen alkuvaiheessa yhtiön osallistuminen

markkinaehtoisen pysäköinnin järjestämiseen voi olla perusteltua, koska Helsingin kaupungilla ei ole juurikaan kokemuksia täysin markkinaehtoisen pysäköinnin toteuttamisesta.

Yhtiön toimintaperiaatteet ja omistajastrategia

Yhtiön keskeisiksi tehtäviksi määritellään ennakoiva ja dynaaminen velvoitepysäköinnin järjestämisen suunnittelu ja toteuttaminen alueellisella tasolla (alueyhtiön toiminnan ylläpitäminen ja kehittäminen) sekä pysäköintiin liittyvien kaupungin tavoitteiden edistäminen (kaupungin antama palvelutehtävä). Kaupungin palvelutehtävään liittyvistä kaupungille myytävistä palveluista tehdään kaupungin ja yhtiön välillä erillinen sopimus. Sopimuksessa tullaan sopimaan myös yhtiön toiminnan ja rahoituksen seurantamenettelyistä ja seurantaryhmän toiminnasta, minkä avulla edistetään palvelusopimuksen toteutumista, suunnitellaan kaupungin palveluostot talousarviota koskevat päätökset huomioon ottaen sekä varmistetaan kaupungin ja yhtiön välinen tiedonkulku ja yhteistyö tulevilla pysäköintihankkeissa.

Yhtiölle on laadittu omistajastrategialuonnos osana valmistelua. Luonnos on liitteenä 3.

Omistajastrategian mukaan yhtiö edistää osaltaan kaupungin sidosyhteistyönä ennakkolisesti ja aktiivisesti kaupunkistrategian, pysäköintipolitiikan, kaupunkikehityksen ja asuntotuotannon tavoitteiden sekä yleiskaavan toteutumista. Alueilla, joilla keskitettyjä velvoitepysäköintiratkaisuja ei toteuta markkinaehtoisesti, yhtiö edistää oikea-aikaisesti ja tarkoituksenmukaisesti asemakaavan mukaisten velvoitepaikkojen toteuttamista alueellisten pysäköintiyhtiöiden kautta ko. alueen erityispiirteet huomioiden. Yhtiölle keskitetään uusien ja soveltuvien osin olemassa olevien alueellisten pysäköintiyhtiöiden omistus ja/tai hallinnointi muodostaen toiminnallisen Helsingin Velvoitepysäköinti Oy -konsernin.

Helsingin Velvoitepysäköinti Oy huolehtii muiden kaupunkikonserniin kuuluvien alikonserniemoyhtiöiden tapaan, että sen tytäryhteisöissä noudatetaan soveltuvien osin kaupungin omistaja- ja konserniohjausta ja niihin liittyviä ohjeita, eikä näille alikonsernin yhtiöille vahvisteta kaupungin puolelta omia omistajastrategioita.

Kaupungin yhtiölle antamaan palvelutehtävään liittyen yhtiö ohjaa toiminnallisen konserninsa toimintoja ja hankintoja koordinoitusti ja samoin periaattein koko Helsingin alueella huomioiden kuitenkin kunkin alueen omat lähtökohdat esim. mahdollisessa markkinaehtoisessa pysäköinnin toteuttamisessa. Olennaista Helsingin Velvoitepysäköinti Oy:n perustamisessa ja olemassaolossa on alueellisten yhtiöiden toimintaan (pysäköintilaitoksen rakentaminen ja ylläpito) liittyvän osaamisen keskittäminen ja säilymisen varmistaminen sekä alueellisten yhtiöi-

den huolto-, taloushallinto- yms. palveluiden hankinnan koordinointi kustannus- ja resurssisäästöihin pyrkien. Osana kaupungin antamaa palvelutehtävää Helsingin Velvoitepysäköinti Oy tuottaa hallinnointi- ja koordinointipalveluja alueellisille yhtiöille, myös mahdollisuuksien mukaan nykyisille kaupungin pysäköinti- ja palveluyhtiöille.

Omistajastrategian kehittämislinjauksien mukaan yhtiö edistää kaupungin asuntotuotannon ja kaupunkikehityksen tavoitteiden toteutumista varmistaen asukaspysäköintimahdollisuuksia erityisesti ottaen huomioon myös markkinaehtoisien pysäköinnin edellytykset aluekohtaisesti. Yhtiö kehittää ja tehostaa alueellisten velvoitepysäköintiyhtiöiden toimintaa ja hallinnoinnin organisointia kustannustehokkaasti keskittämällä ja koordinoimalla niiden järjestämistä. Yhtiö kerryttää osaamista pysäköinnin rakentamisesta, toteuttamisesta ja kehittämisestä.

Yhtiö irtautuu yksittäisten alueyhtiöiden omistuksesta, kun se on alueen kehityksen ja asukkaiden kannalta perusteltua. Samalla yhtiö lopettaa hallinnointi- ja koordinointipalvelujen tuottamisen ko. alueyhtiöille.

Yhtiölle asetettavia keskeisiä tavoitteita ovat kaupungin asuntotuotannon, kaupunkikehityksen ja pysäköintipolitiikan tavoitteiden edistäminen, alueellisten pysäköinti- ja palveluyhtiöiden toimintojen tehostaminen, ilmasto- ja ympäristövaikutusten vähentäminen sekä riittävä vaka-
varaisuus.

Uusi yhtiö kuuluu muiden kuin markkinaehtoisesti toimivien tytäryhteisöjen salkkuun ja kaupungin konserniohjauksessa pormestarin toimialaan.

Omistajastrategiassa on määritelty myös yhtiön hallituksen kollektiiviset osaamisvaatimukset, jotka kuvataan tarkemmin jäljempänä.

Yhtiön rahoitus ja talous

Helsingin Velvoitepysäköinti Oy:n toiminnan rahoitus perustuu sen tai kaupungin tytär- tai osakkuusyhtiöinä olevilta alueyhtiöiltä, hallinnointi- ja hankintojen koordinointipalveluista perittäviin palvelumaksuihin hankintalain sallimassa määrässä (enintään 14 500 euroa/vuosi/yhtiö), minkä lisäksi kaupunki maksaa arvonlisäverollista korvausta yhtiölle annetun palvelutehtävän mukaisista yksilöidyistä toimenpiteistä.

Helsingin Velvoitepysäköinti Oy:n taloutta on mallinnettu eri skenaarioiden kautta 10 vuoden tarkastelujaksolla siten, että keskeisinä muuttuvina tekijöinä on tarvittavien alueellisten yhtiöiden ja niiden perustamiseen liittyvien kustannusten, kulloinkin tarvittavien työntekijöiden sekä perustamisessa tarvittavan alkurahoituksen määrä. Em. tekijöihin, talousmallinnuksen oletuksiin sekä suhdannetilanteen kehittymiseen liit-

tyy paljon epävarmuuksia, joiden vuoksi yhtiön perustamisesitys on tehty maltillisen skenaarion pohjalta. Tiivistelmä tästä taloudellisesta skenaariosta on liitteenä 4.

Talouksmallinnuksissa on myös huomioitu, että mahdollisuuksien mukaan muutama nykyinen alueellinen pysäköintiyhtiö on kiinnostunut ostamaan yhtiöltä palveluita, ja tämän keskittämisen tukeminen on kaupunkikonsernin resurssien näkökulmasta myös suositeltavaa.

Hallinnointi- ja koordinoitipalvelumaksujen tulovirran mallintamisessa on lähdetty alueellisten keskitettyjen velvoitepysäköintiin tarkoitettujen pysäköintilaitosten tämän hetken arvioidusta rakentamisen aikataulusta, mikä vaikuttaa perustettavien alueellisten yhtiöiden määrään toisaalta huomioiden, että yhden yhtiön alue voi kattaa useita eri pysäköintilaitoksia tarkoituksenmukaisen alueellisen jaottelun mukaisesti.

Henkilöstöressurssien arvioinnissa on lähdetty siitä, että yhtiöllä tulee perustamisesta lähtien olla riittävät resurssit hoitaa sille annettuja tehtäviä, mikä käytännössä edellyttää alkuvaiheessa toimitusjohtajan lisäksi projekti- ja hallintohenkilön palkkaamista.

Kaupungin korvaus yhtiölle yksilöidyistä toimenpiteistä eli palveluostot tulevat perustumaan kaupungin ja yhtiön välillä solmittavaan sopimukseen vastaavalla tavalla kuin esim. Helsingin kaupunkitilat Oy:n ja Helsinki Partners Oy:n kanssa. Palvelumaksun vuosittaiseen määrään vaikuttaa olennaisesti kaupunkikehityskohteiden rakentumisen aikataulu (kulloinkin suunnittelussa ja perustamisprosessissa olevien alueyhtiöiden määrä ja kunkin alueyhtiön perustamiseen liittyvät kustannukset), ja palvelumaksun kokonais määrä voi vaihdella merkittävästikin vuosittain ollen keskimäärin 10 vuoden tarkastelujaksolla noin 400 000 euroa. Kaupungin palvelumaksun määrään vaikuttaa myös mahdollisen konsernitililimiitin käyttö niiden kustannusten kattamiseen, jotka emoyhtiö myöhemmin laskuttaa alueyhtiöltä.

Kaupungin ja yhtiön välisessä palvelusopimuksessa määriteltyjen tavoitteiden ja palvelukokonaisuuksien toteutumista, siihen liittyvien palvelujen sisältöä sekä kaupungin palveluostojen tulevaa määrää tarkastellaan kaupungin vuotuiset talousarviota koskevat päätökset huomioon ottaen. On katsottu tarkoituksenmukaiseksi, että yhtiön toimialarajat ylittävän tehtävänannon johdosta kaupungin palvelusopimukseen perustuvat ostot maksetaan kaupunginkanslian käytettäväksi osoitetusta keskitetystä määrärahasta vastaavasti kuin esimerkiksi Helsinki Partners Oy:n osalta. Näitä kaupungin palveluostoja ohjataan ja seurataan tehtävän palvelusopimuksen mukaisesti seurantaryhmässä.

Helsingin Velvoitepysäköinti Oy perustaa uuden alueyhtiön sijoittaen siihen perustamisen yhteydessä riittävän oman pääoman ehtoisen ra-

hoituksen, jonka määrässä on huomioitava alueyhtiön toimintaedellytyksien turvaaminen alusta lähtien ja vallitseva kustannustaso. Alueyhtiöiden perustamisessa tarvittavan alkuvaiheen pääoman määrä huomioidaan kaupungin vuotuisissa palveluostoissa yhtiöltä sen mukaisesti, että nykyäänkin kaupunki on sijoittanut alueelliseen yhtiöön äänivaltaisen osakkeen merkintähinnan (joka tällä hetkellä olisi arviolta noin 50 000 euroa, jos kaupunki perustaisi alueyhtiön). Alueellisen yhtiön perustaminen on suunniteltava oikea-aikaisesti alueen asuntorakentamisen etenemisen mukaisesti sekä selvittäen toiminnalliset ja rahoituskelliset yhteistyömahdollisuudet alueen toimijoiden kuten rakennuttajien kanssa.

Uuden yhtiön kaupungin pysäköinnin kehittämiseen liittyvät tehtävät ja yhtiölle nyt ja tulevaisuudessa kaupungin toimesta asetettavat tavoitteet huomioon ottaen voi olla tarpeen tarkastella yhtiön resursointia tulevina vuosina kaupungin ja yhtiön välisissä tehtävänantoa koskevissa sopimusneuvotteluissa tai muuten erikseen.

Yhtiön perustamisen yhteydessä siihen on tarpeen sijoittaa omaa pääomaa, jotta uusi yhtiö pystyy käynnistämään toimintansa ylösajon sekä lisäksi turvaamaan toimintansa aikana perustettavien alueyhtiöiden alkuvaiheen taloudellisen aseman. Viime kädessä alueellisten pysäköintiratkaisujen rakentaminen ja ylläpito rahoitetaan kuitenkin alueen asunto-osakeyhtiöiden ja muiden velvoitepysäköinnin piiriin kuuluvien toimijoiden toimesta. Yhtiön toiminnan talousmallinnuksen pohjana olevien oletusten epävarmuuksien (kuten perustettavien alueyhtiöiden lukumäärä ja perustamisajankohdat sekä suhdannetilanne) johdosta tarkoituksenmukaiseksi oman pääoman määräksi on yhtiön perustamisen yhteydessä arvioitu 500 000 euroa.

Yhtiön henkilöstö

Yhtiön henkilöstöresurssien osalta laskelmissa on lähdetty siitä, että yhtiössä olisi riittävän vahva toimisto- ja hallintotyö- sekä kiinteistöasiantuntijaosaaminen. Helsingin Velvoitepysäköinti Oy suunnittelee, organisoii ja koordinoii keskitetysti kunkin alueyhtiön tarvitseman toimitusjohtajatyön sekä muut henkilöstöresurssit ottaen huomioon yhtiön tavoitteena olevan pysäköinti- ja sen rakentamistoimintaan liittyvän osaamisen keskittämisen ja kustannussäästöt.

Kaupungin konserniohjeen mukaan tytäryhteisöt kuuluvat työnantaja-järjestöön ja soveltavat järjestäytymisensä mukaista työehtosopimusta.

Henkilöstön eläke-etuudet järjestetään kunnallisen eläkelain tasoisina. Yhtiö ottaa eläkevakuutuksen Kevasta.

Yhtiö noudattaa kaupunkikonsernin tytäryhteisöjä koskevia henkilöstöpoliittisia periaatteita sekä konserniohjeen mukaista henkilöstöpolitiikkaa.

Yhtiön hallitus ja tilintarkastaja

Yhtiöjärjestyksen mukaan yhtiön hallinnosta ja toiminnan asianmukaisesta järjestämisestä huolehtii hallitus, johon kuuluu yhtiöjärjestyksen mukaan vähintään kolme ja enintään viisi varsinaista jäsentä.

Hallituksen jäsenten toimikausi on kaksi vuotta. Helsingin kaupungilla on oikeus nimetä yhtiön tilintarkastaja ja varatilintarkastaja, jota ei kuitenkaan tarvitse valita, jos tilintarkastajaksi valitaan hyväksytty tilintarkastusyhteisö.

Kaupungin tytäryhteisöt jaetaan hallitustyöskentelyn vaativuuden perusteella neljään eri hallituspalkkioryhmään. Kaupunginhallitus on päättänyt eri ryhmissä maksettavien palkkioiden suuruudesta 12.3.2018, § 145. Kaupunginvaltuuston 23.6.2021, § 213 päätöksen johdosta palkkioiden euromäärään on tullut muutoksia. Perustettava yhtiö on sen roolin ja keskeisen merkityksen johdosta sekä muiden tytäryhteisöjen jakautuminen eri palkkioryhmiin huomioon ottaen perusteltua määritellä kuuluvaksi palkkioryhmään B. Kyseisessä palkkioryhmässä hallituksen puheenjohtajalle maksetaan tällä hetkellä 3 800 euron suuruinen vuosipalkkio ja lisäksi kaikille hallituksen jäsenille maksetaan 410 euron suuruinen kokouspalkkio.

Yhtiölle valmistellun omistajastrategian mukaan yhtiön hallituksella tulee olla kollektiivisesti osaamista ainakin seuraavilta osa-alueilta:

- Asuminen
- Pysäköintitoiminta (ml. pysäköintipolitiikan tuntemus)
- Infra-ala
- Kestävä kehitys ja vastuullisuus
- Liiketoiminnan johtaminen ja johdon laskentatoimi
- Talous-, investointi- ja rahoitusosaaminen

Perustettavan yhtiön hallituksen nimeämisestä päätetään hallintosäännön mukaisesti kaupunginhallituksen konsernijaostossa.

Kunnan tehtävät ja kaupunkistrategia uuden yhtiön kannalta

Asian valmistelussa on huomioitu kunnan toimialan ja kaupunkistrategian mukaiset kaupungin tehtävät ja tavoitteet.

Kuntalain 1.2 §:n nojalla kunta edistää asukkaidensa hyvinvointia ja alueensa elinvoimaa sekä järjestää asukkailleen palvelut taloudellisesti, sosiaalisesti ja ympäristöllisesti kestävällä tavalla. Osallistuminen pysäköintilaitosten rakentamiseen, joiden tarkoituksena on alueen velvoitepysäköintipaikkojen järjestäminen ja kehittäminen, on kunnan toimialaan kuuluvaa. Helsingin kaupunkistrategian mukaan varmistetaan pysäköintimahdollisuuksien riittävyys asukaspysäköinnissä sekä liityntäpysäköinnissä.

Helsingin Velvoitepysäköinti Oy:n toimintaa ohjaa kaupunkistrategian pysäköintiä koskevat linjaukset sekä tytäryhteisökohtainen omistajastrategia. Pyrkimyksenä on ensisijaisesti toteuttaa asemakaavan mukaiset velvoitepysäköintiratkaisut aluerakentamisen mahdollistamiseksi sekä kaupungin pysäköintipolitiikan ja kaupunkistrategian tukeminen ja kehittäminen uudis- ja täydennysrakentamisalueilla. Kaupunki antaa yhtiölle palvelutehtävän, joka liittyy kaupungin toimialaan kuuluvien tehtävien sekä kaupunkikehittämiseen ja asuntorakentamiseen liittyvien strategisten painopisteiden toteuttamiseen.

Helsingin Velvoitepysäköinti Oy:n toimintamallissa on lähtökohtana velvoitepysäköinnin asemakaavan mukaisen toteuttamisen mahdollistamisen, alueyhtiöille tarjottavien, käytännön toimintaa helpottavien hallinnointi- ja koordinointipalveluiden tuottamisen, aluetuntemuksen lisäämisen sekä kaupunkistrategian toteuttamisen (muun muassa erityisesti pysäköinnin markkinaehtoisuuden lisääminen aluekohtaisesti) nivoutuminen yhteen.

Helsingin Velvoitepysäköinti Oy:n alueellisille yhtiöille tuottamien koordinointipalvelun tavoitteena on järjestää alueyhtiöiden hankinnat mahdollisimman taloudellisesti, laadukkaasti ja suunnitelmallisesti olemassa olevat kilpailuolosuhteet hyväksi käyttäen ja ympäristö- ja sosiaaliset näkökohdat huomioon ottaen. Koordinointipalveluiden tuottamisessa olennaista on läpinäkyvyys ja tasapuolisuus. Yhtiön toteuttamien kilpailutusten lähtökohtana on avoin ja tasapuolinen kilpailutus, jonka lopputuloksena alueyhtiöt voivat hankkia mahdollisimman kustannustehokkaita palveluja.

Olennaista toimintamallissa on mahdollistaa yhtiölle riittävä toimintavapaus ja -valtuudet sekä resursointi kaupungin antaman tehtävän hoitamiseen kuitenkin niin, että alueiden kehittämisen ohjausvastuu säilyy kaupungilla. Yhtiölle asetettavia tavoitteita ja niiden seurantaan liittyviä mittareita tuodaan esille yhtiön omistajastrategiassa.

Valtiontukiarviointi

Kielletyn valtiontuen määritelmä pohjautuu Euroopan unionin toiminnasta annetun sopimuksen ("SEUT") 107 artiklan 1 kohtaan, jossa val-

tiontuki määritellään jäsenvaltion myöntämäksi taikka valtion varoista muodossa tai toisessa myönnetyksi tueksi, joka vääristää tai uhkaa vääristää kilpailua suosimalla jotakin yritystä tai tuotannonalaa, siltä osin kuin tuki vaikuttaa jäsenvaltioiden väliseen kauppaan.

Tunnusmerkkien täytyessä kyseessä on kielletty valtiontuki, ellei jokin poikkeussäännöistä sovellu.

Voidakseen olla valtiontukea, julkisen rahoituksen on kanavoiduttava yritykseen. Euroopan unionin tuomioistuimissa yritykseksi on määritelty taloudellista toimintaa harjoittavat yksiköt riippumatta niiden oikeudellisesta muodosta ja rahoitustavasta.

Helsingin Velvoitepysäköinti Oy perustetaan alueellisen keskitetyn velvoitepysäköinnin rakentamista ja toteuttamista varten. Yhtiö tuottaa alueyhtiöille koordinointi- ja hallintopalveluita muista kuin taloudellisista syistä, jotta kaupungin pysäköintipoliittiset yms. strategiset kaupunki-kehitystavoitteet toteutuisivat mahdollisimman kustannus- ja resurssi-tehokkaasti ja tarkoituksenmukaisesti.

Komissio on tuen käsitettä koskevassa tiedonannossa määritellyt kriteerit, joiden täytyessä infrastruktuurin rakentamisen tukemisella ei ole vaikutusta jäsenvaltioiden väliseen kauppaan tai kilpailuun. Komissio katsoo, että vaikutus jäsenvaltioiden väliseen kauppaan tai kilpailuun vääristyminen on yleensä poissuljettua infrastruktuurin rakentamisessa silloin, kun i) infrastruktuuri ei kilpaile suoraan toisen infrastruktuurin kanssa, ii) yksityinen rahoitus on alalla ja kyseisessä jäsenvaltiossa vähäistä ja iii) infrastruktuurin tarkoituksena ei ole valikoivasti suosia tiettyä yritystä tai toimialaa vaan se hyödyttää koko yhteiskuntaa (Euroopan komission tiedonanto 2016/C 262/01, kohta 211).

Jäsenvaltioiden on varmistettava, että infrastruktuurien rakentamiseen edellä mainituissa tilanteissa myönnettyä rahoitusta ei käytetä tukemaan infrastruktuurin operointia tai muuhun taloudelliseen toimintaan kuten infrastruktuurin toiminnan harjoittamisen, ristiintukemiseen tai välilliseen tukemiseen. Ristiintukeminen voidaan sulkea pois pitämällä erillistä kirjanpitoa yksikön harjoittamasta taloudellisesta toiminnasta (Euroopan komission tiedonanto 2016/C 262/01, kohta 212).

Keskitettyjen pysäköintilaitosten suunnittelu ja rakentaminen alueellisen velvoitepysäköinnin toteuttamiseksi edellyttää kaupungin osallistumista hankkeeseen, koska velvoitepysäköinti ei ole laadittujen selvitysten mukaan itsessään taloudellisesti kannattava sijoituskohde eikä sen toteuttaminen yksityisesti ole taloudellisesti realistista, kun alue rakentuu eri aikoina. Keskitetyn pysäköintilaitoksen rakentaminen osana asuntontonttien velvoitepysäköinnin toteuttamista vähentää autopaikkojen mää-

rää kortteleissa ja katuympäristöissä sekä vaikuttaa merkittävästi kaupungissa alueiden käyttöön.

Jos Helsingin Velvoitepysäköinti Oy tai alueyhtiöt harjoittavat taloudellista toimintaa kuten esimerkiksi Helsingin Velvoitepysäköinti Oy tarjoamalla markkinoille palveluja taikka alueyhtiöt vuokraamalla ylimääräisiä autopaikkoja ulkopuolisille tahoille, kirjanpito on tältä osin eriytetävä.

Lähtökohtaisesti alueyhtiön toiminta velvoitepysäköintipaikkojen toteuttamiseksi palvelee ko. alueen asunto-osakeyhtiöiden asukkaita ja muita velvoitepysäköinnin piirissä olevia tahoja rajatulla alueella.

Edellä mainitun infrastruktuurin suunnittelun ja rakentamisen tukeminen ei siten sisällä SEUT 107 artiklan (1) mukaista valtiontukea.

Hankintaoikeudellinen arviointi

Uusi yhtiö on julkisista hankinnoista annetun lain näkökulmasta hankintayksikkö eli se kuuluu hankintalain soveltamisalan piiriin. Yhtiön rahoitus tulee alueellisilta yhtiöiltä sekä kaupungilta. Kaupunki myös nimittää yhtiön hallituksen ja valvoo osakkeenomistajana yhtiön toimintaa. Näin yhtiö täyttää hankintalaissa määritellyt julkisoikeudellisen laitoksen toiminnan rahoitusta, johtoa ja sen nimeämistä koskevat edellytykset. Lisäksi yhtiön toiminnan luonne täyttää myös hankintalain edellytyksen siitä, että yhtiö on nimenomaisesti perustettu tyydyttämään sellaisia yleisen edun mukaisia tarpeita, joilla ei ole teollista tai kaupallista luonnetta. Uuden yhtiön on näin ollen kilpailutettava omat hankintansa hankintalain mukaisesti.

Hankintalakia sovelletaan lähtökohtaisesti myös kaupungin ja sen tytäryhtiöiden välisiin hankintoihin. Hankintalakia ei kuitenkaan sovelleta hankintaan, jonka kaupunki tekee sidosyksiköltään, tai hankintaan, jonka sidosyksikkö tekee kaupungilta. Uuden yhtiön sidosyksikköasema edellyttää, että

- yhtiö on kaupungista muodollisesti erillinen ja päätöksenteon kannalta itsenäinen,
- kaupunki yksin tai yhdessä muiden hankintayksiköiden kanssa käyttää määräysvaltaa yhtiöön samalla tavoin kuin omiin toimipaikkoihinsa,
- yhtiössä ei saa olla muiden kuin hankintayksiköiden pääomaa,
- yhtiö harjoittaa enintään 5 % ja enintään 500 000 euron osuuden liiketoiminnastaan muiden tahojen kuin niiden hankintayksiköiden kanssa, joiden määräysvallassa se on.

Uusi yhtiö on osakeyhtiönä muodollisesti erillinen ja päätöksenteon kannalta itsenäinen. Kaupunki käyttää määräysvaltaa yhtiöön, eikä yhtiössä ole muiden tahojen pääomaa. Näin ollen yhtiön ja kaupungin välisen sidosyksikköaseman arvioinnin osalta ratkaistavaksi jää se, harjoittaako yhtiö sidosyksikköaseman edellyttämällä tavalla liiketoimintaansa pääosin kaupungin kanssa (ns. ulkoinen myynti enintään 5 % ja enintään 500 000 euroa).

Hankintalaissa ulkopuolisen rahoituksen osuus on liitetty liiketoiminnan käsitteeseen, jota ei ole määritelty hankintalaissa. Hankintadirektiivi (2014/24/EU) puhuu liiketoiminnan sijaan oikeushenkilön toiminnoista, jotka suoritetaan niiden tehtävien täyttämiseksi, jotka se on vastaanottanut määräysvaltaa käyttävältä hankintaviranomaiselta tai muilta kyseisen hankintaviranomaisen määräysvallan alaisilta oikeushenkilöiltä.

Oikeuskäytännössä on katsottu, että yksikön on suoritettava pääosa toiminnoistaan hankintayksikön hyväksi. Kaiken muun (ml. yksityisen puolen kanssa harjoitettavan toiminnan) tulisi olla ainoastaan toissijaista. Arviointia tehtäessä tulisi huomioida kaikki toiminnot, joita harjoitetaan hankintaviranomaisen kanssa tehdyn hankintasopimuksen yhteydessä vastaanottajan henkilöllisyydestä riippumatta.

Yhtiön toimintamallissa kaupunki velvoittaa erillisellä tehtävänantoa koskevalla sopimuksella Yhtiön tuottamaan hallinnointi- ja koordinoitipalveluja alueellisille yhtiöille, jotka järjestävät velvoitepysäköintiä. Unionin (/yhteisöjen) tuomioistuimen Carbotermo-ratkaisun (C-30/04) perusteella, jos hankintayksikön ja sidosyksikön välisessä sopimuksessa sopimuksen kohteeksi on määritelty ulkopuolisiin henkilöihin kohdistuva toiminta, ulkopuoliset tahot voivat ainakin tietyissä tilanteissa rinnastua määräysvaltaa käyttävään hankintayksikköön. Carbotermo-ratkaisun perusteella on merkityksentöntä, suorittaako maksun yhtiölle sen omistava hankintayksikkö vai suorittavatko sen ulkopuoliset tahot, kunhan toiminta perustuu yhtiön ja hankintayksikön väliseen oikeussuhteeseen.

Edelleen tapauksen KHO 2012:61 perusteella kunnan lakisääteiseen terveydenhuoltoon kuuluvia palveluita voidaan tarjota myös ulkopuolisille, mikäli kyseessä ovat lakisääteiset tai muuhun toimintaan liitännäiset palvelut. Kunnan tehtäviä ovat aluerakentamisen, asumisen ja alueiden kehittäminen sekä niiden toimintaedellytysten varmistaminen, mihin kokonaisuuteen velvoitepysäköinnin järjestäminen kuuluu. Liitännäispalveluiden osalta oikeuskirjallisuudessa ja oikeuskäytännössä on ehdotettu, että arvioinnissa voitaisiin nojautua hankintasopimukseen. Mikäli hankintasopimus velvoittaa yksikön tarjoamaan palvelua myös esimerkiksi yrityksille tai kansalaisille, näille suunnattu myynti voitaisiin katsoa hankintayksikköön suuntautuvaksi.

Carbotermo-ratkaisun ja edellä kuvatun oikeuskäytännön mukaisen poikkeuksen soveltaminen yhtiöön on huomioitu yhtiön perustamista koskevassa päätöksenteossa, yhtiön perustamisasiakirjoissa ja Yhtiön ja kaupungin välillä laadittavassa sopimuksessa tehtävänannosta. Olennaista tästä on mm. se, että kaupunki tulee hankkimaan yhtiöltä vain sellaisia palveluita, jotka liittyvät yhtiölle määriteltyyn tehtävään, yhtiö ei pyri laajentamaan toimintaansa ja että kaupunki ohjaa aktiivisesti yhtiön toimintaa tavoitelähtöisesti.

Yhtiön yhtiöjärjestys on laadittu tämän tulkinnan mukaisesti. Edelleen yhtiön ja kaupungin välille myöhemmin laadittava sopimus palveluiden ostoista muotoillaan siten, että on selvää, että myös mahdollisen ulospäin suuntautuvan toiminnan tarkoituksena on kaupungin yhtiölle antaman aluerakentamiseen, kaupunkikehitykseen sekä pysäköinnin tavoitteiden toteutumisen edistämiseen liittyvien tehtävien ja tavoitteiden tukeminen.

Sidosyksikköasema mahdollistaa toimimisen siten, että kaupunki ostaa yhtiöltä tehtävänantosopimuksessa määritellyt palvelut kilpailuttamatta.

Lopuksi

Uuden yhtiön on tarkoitus osaltaan varmistaa kaupunkistrategisia sekä kaupungin aluerakentamisen, kaupunkikehityksen ja pysäköintipolitiikan tavoitteiden toteutuminen. Yhtiö on tarkoitus perustaa mahdollisimman pian tämän päätöksen jälkeen niin, että se huolehtii toiminnan käynnistämiseen liittyvistä käytännön toimenpiteistä ja niihin liittyvistä sitoumuksista.

Hallituksen jäsenten nimeämistä koskeva asia tuodaan konsernijaoston päätettäväksi samanaikaisesti yhtiön perustamisen kanssa. Yhtiölle on tarkoituksenmukaista valita mahdollisimman laaja-alainen ja monipuolista osaamista ja kokemusta omaava hallitus yhtiön toimiala huomioon ottaen.

Yhtiön pääomitus on suunniteltu siten, että se varmistaa yhtiön toimintakyvyn, mutta on samalla siten perusteltu ja oikein mitoitettu, että sitä ei ole pidettävä EU:n säännösten vastaisena kiellettyinä valtiontukena.

Aluerakentamisen etenemiseen ja suhdannetilanteen kehittymiseen liittyy epävarmuuksia, joiden vuoksi yhtiön perustamisesitys on tehty mallillisen skenaarion pohjalta, jotta yhtiö on elinkelpoinen ja taloudellisesti vakaalla pohjalla mahdollistaen yhtiön toiminnan nopean ylösajon ja kehittämisen.

Hallintosäännön 8 luvun 1 §:n 3 kohdan mukaan kaupunginhallitus päättää yhteisöjen ja säätiöiden perustamisesta.

18.09.2023

Asia/10

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Atte Malmström, konserniohjauksen päällikkö, puhelin: 310 25472
atte.malmstrom(a)hel.fi
Miia Aho, konsernilakimies, puhelin: 310 36445
mii.aho(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Perustamissopimusluonnos
- 2 Yhtiöjärjestysluonnos
- 3 Omistajastrategialuonnos
- 4 Tiivistelmä valitusta talousskenaariosta

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Tiedoksi

Kaupunginkanslia
Kaupunkiympäristön toimiala

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

18.09.2023

Asia/11

§ 560

Alueen varaaminen Helsingin seudun opiskelija-asuntosäätiö sr:lle opiskelija-asuntojen suunnittelua varten (Vartiokylä, tontti 45137/3)

HEL 2023-007067 T 10 01 01 00

Päätös

Kaupunginhallitus varasi Helsingin seudun opiskelija-asuntosäätiö sr:lle (HOAS) (Y-tunnus 0116514-9) asuntotontin (AK) 45137/3 asuntohankkeiden suunnittelua varten seuraavasti:

- Varausalue on liitekartan 1 mukainen ja käsittää tontin (AK) 45137/3 (pinta-ala 9 264 m², rakennusoikeus 9 300 k-m²)
- Varaus on voimassa 31.12.2025 saakka
- Varauksensaaja on velvollinen noudattamaan liitteenä 3 olevia erityisiä varausehtoja, liitteenä 4 olevia yleisiä varausehtoja sekä liitteenä 5 olevaa toimintaohjetta kaupungin rakennuttajille.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Suvi Rämö, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Varausaluekartta
- 2 Sijaintikartta
- 3 Erityiset varausehdot
- 4 Tonttien yleiset varausehdot
- 5 Toimintaohje ”kaivu- ja louhintatoimenpiteiden suorittaminen sekä kaadettavat puut” (15.10.2021)

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Varauksensaaja

Otteen liitteet

Esitysteksti

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Liite 1

Liite 2

Liite 3

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

18.09.2023

Asia/11

Liite 4

Liite 5

Kaupunkiympäristön toimia-
la Esitysteksti

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Helsingin seudun opiskelija-asuntosäätiö sr (HOAS) (Y-tunnus 0116514-9) pyytää hakemuksellaan tontin 45137/3 varaamista valtion tukemien (pitkä korkotuki) opiskelijoille suunnattujen vuokra-asuntojen suunnittelua varten, jotta HOAS pystyy luopumaan hallinnoimastaan vuokratontista 47225/3, jonka kaupunki tarvitsee hallintaansa Mellunmäen metroaseman ympäristön kehittämiseksi. Lisäksi nykyisessä purettavassa rakennuksessa on merkittävä määrä soluasuntoja, joiden kysyntä on laskenut. Vartiokylän tontille 45137/3 on mahdollista rakentaa noin 240 opiskelija-asuntoa. Rakentamalla Myllypuroon lisää opiskelija-asuntoja varmistetaan opiskelijoille kohtuuhintainen ja turvallinen asuminen hyvässä ympäristössä. Uusien opiskelija-asuntojen tarve alueella on merkittävä. Myllypuron opiskelija-asunnoilla HOAS voi myös tukea lähellä sijaitsevalla Viikin yliopistokampuksella opiskelevia opiskelijoita.

Hallinta- ja rahoitusmuoto

Tontille esitetään toteutettavaksi valtion tukemia (pitkä korkotuki) opiskelijoille suunnattuja vuokra-asuntoja.

Hallinta- ja rahoitusmuototarkastelu on tehty yhdessä kaupunginkanslian asuminen-yksikön kanssa. Varattavaksi esitettävien tonttien hallinta- ja rahoitusmuodot vastaavat AM-ohjelman mukaista tavoitetta.

Asemakaava- ja tonttitiedot

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi**Y-tunnus**

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Asemakaava ja tonttitiedot	
Asemakaava nro	12328
Asemakaava tullut voimaan	22.1.2016
Tontti	45137/3
Käyttötarkoitus	AK Asuinkerrostalojen korttelialue
Osoite	Myllypurontie
Kiinteistötunnus	91-45-137-3
Pinta-ala m ²	9 264
Rakennusoikeus k-m ²	9 300

Myllypurontien 22 ja Myllymatkantien 6 tonteille on tehty täydennysrakentamisen mahdollistava asemakaava nro 12328. Asemakaava on lainvoimainen. Asemakaava mahdollistaa tontin 45137/1 jakamisen kahdeksi eri tontiksi 45137/2 ja 3. Tontti 45137/2 jää Helsingin kaupungin asunnot Oy:lle. Uudisrakentaminen (9 300 k-m²) kohdistuu tontille 45137/3. Tontin 45137/3 velvoiteautopaikat sijaitsevat pääasiassa uudisasuinrakennusten alla.

Tontille 45137/3 on mahdollista rakentaa kaksi nelikerroksista lamellitaloa, kolme pistetaloa sekä pysäköintilaitos. Lamellitalot jatkavat Myllypurontien varressa tontin eteläpuolella olevien rakennusten sarjaa.

Sijaintikartta on liitteenä 2.

Tontin varaaminen

Kaupunginhallituksen 1.4.2019 § 220 hyväksymien tontinluovutusta koskevien linjausten sekä niitä tarkentavien soveltamisohjeiden mukaisesti kaupunki varaa asuntotontit pääsääntöisesti julkisten hakujen ja kilpailujen kautta. Tontinluovutuslinjausten soveltamisohjeiden kohdan 2.5 "Asuntotonttien suoravaraukset" mukaan kaupunki voi kuitenkin tapauskohtaisesti arvioiden erityisin perustein varata tontteja ja alueita suoravarauksin ilman julkista hakua esimerkiksi silloin, jos tontti luovutetaan osana maanhankintaa (esim. vaihto) tai se on muutoin perusteltua osana muita maapoliittisia toimenpiteitä.

Nyt varattava tontti 45137/3 luovutetaan Helsingin seudun opiskelija-asuntosäätiö sr:lle vaihtona siten, että Helsingin seudun opiskelija-asuntosäätiö sr suostuu hallinnassaan olevan Mellunkylässä sijaitsevan tontin 47225/3 vapauttamiseen kaupungin vapaaseen käyttöön. Kaupunki ostaa tontilla 47225/3 olevat rakennukset ja vuokraoikeuden HOAS:ilta. Mellunkylän tontin 47225/3 saaminen kaupungin hallintaan mahdollistaa Mellunmäen metroaseman ympäristön kehittämisen. Tar-

koituksena on parantaa Mellunmäen alueen palvelutarjontaa ja liityntä-pysäköintimahdollisuuksia, lisätä asumista sekä ottaa huomioon suunnitellun ns. Vantaan pikaraitiotien (Mellunmäki-Hakunila-Tikkurila-Aviapolis) pääte pysäkin tilatarpeet.

Kaupunki voi myös varata tontinluovutuslinjausten soveltamisohjeiden kohdan 2.5 "Asuntotonttien suoravaraukset" mukaan yksittäisiä tontteja säänneltyyn asuntotuotantoon, jos hankkeen toteuttamisella on kiire.

Tontin 45137/3 varaamista HOAS:ille voidaan pitää myös perusteltuna, koska AM-ohjelman mukaan vuodesta 2023 lähtien tontteja tulisi varata 30 prosenttia pitkän korkotuen vuokra-asuntotuotantoon, joista 500 asuntoa on opiskelija- ja nuorisoasuntoja. Tänä vuonna ei ole yleistä tontinvarauskierrosta, jossa pystyttäisiin varaamaan tontteja opiskelija- ja nuorisoasuntotuotantoon.

Tontin kallis pysäköintiratkaisu tukee myös tontin varaamista opiskelija-asuntotuotantoon. HOAS:illa on mahdollisuus noudattaa kevennettyä autopaikkavelvoitetta, mikä mahdollistaisi opiskelija-asuntohankkeen edellytykset. Varauksensaaja on tietoinen, että autopaikkavelvoitteesta saatava kevennys vaatii mahdollisesti poikkeamispäätöksen. Lisäksi varattavaksi esitettävä tontti sijaitsee hyvien julkisten liikenneyhteyksien läheisyydessä ja kävelyetäisyyden päässä Myllypuron kampukselta.

Suunniteltu täydennysrakentamishanke mahdollistaa opiskelija-asuntojen lisääntymisen Myllypurossa.

Varaus toteuttaa kaupunkistrategiaa ja asuntopoliittisia tavoitteita. Varaus perustuu hakemuksen tietoihin ja käytyihin neuvotteluihin. Varaus toteuttaa myös asuntotonttien suoravaraukselle asetetut kaupungin ko. alueelle asettamat asuntotuotannon rahoitus- ja hallintamuotojakaumaa koskevat tavoitteet.

Varauksensaaja on tietoinen, että suunnitellun hankkeen toteuttaminen edellyttää muun ohella varausalueeseen nykyisellään kohdistuvan maanvuokrasopimuksen muuttamista siten, että vuokraus kohdistuu jatkossa tonttiin 45137/2.

Varauksensaaja on myös tietoinen, että tontilla 45137/3 sijaitsee vuokrattu liikerakennus, josta on toistaiseksi voimassa olevat vuokrasopimukset.

Varausehdot

Tontinvarauksessa noudatetaan liitteenä 3 olevia erityisiä varausehtoja, kaupungin tavanomaisia tontinvarausehtoja sekä kulloinkin voimassa

olevaa kaupunkiympäristön toimialan maaomaisuuden kehittäminen ja tontit -palvelun kaupungin tonttien rakennuttajille laatimaa toimintaohjetta "Kaivu- ja louhintatoimenpiteiden suorittaminen sekä kaadettavat puut" (15.10.2021).

Tontin myöhempi luovuttaminen ja aluetta koskevan nykyisen maanvuokrasopimuksen muuttaminen

Tontti 45137/1, josta nyt varattavaksi esitettävä tontti 45137/3 osittain muodostuu, on vuokrattu pitkäaikaisella maanvuokrasopimuksella nro 8095 Helsingin kaupungin asunnot Oy:lle 31.12.2052 saakka. Helsingin kaupungin asunnot Oy:n maanvuokrasopimuksen nro 8095 mukaista vuokra-aluetta tullaan pienentämään siten, että vuokraus kohdistuu jatkossa tonttiin 45137/2.

Nyt varattavaksi esitettävä tontti 45137/3 on tarkoitus myöhemmin luovuttaa kaupunginhallituksen 1.4.2019 § 220 päättämien asuntotonttien luovutusta koskevien linjausten mukaisesti vuokraamalla pitkäaikaisesti.

Tontin markkina-arvon määrittäminen tulee perustumaan puolueettoman arvioijan laatimaan erilliseen selvitykseen tai puolueettoman arvioijan hyväksymään hinnoittelumalliin. Valtion tukemassa asuntotuotannossa tontin markkinaehtoisesta maanvuokrasta myönnetään ARA:n edellyttämä huojennus, joka on määräaikainen ja voimassa niin kauan kuin tontille toteutettavien asuntojen huoneenvuokran tai asumisoikeusvastikkeen määrittämisessä noudatetaan vuokra-asuntolainojen ja asumisoikeustalolainojen korkotuesta annetun lain (604/2001) mukaista omakustannuseriaatetta. Edellä mainittu valtion tukemille hankkeille myönnettävä huojennus koskee ns. pitkällä korkotuella toteutettavia hankkeita.

Tontin vuokrasperiaatteet tullaan vahvistamaan tontin pitkäaikaisen maanvuokrasopimuksen laadinnan yhteydessä. Tonttia koskevat yksityiskohtaiset luovutusehdot vahvistetaan maanvuokrasopimuksen hyväksymisen yhteydessä noudattaen kaupungin käyttämiä asuntotonttien ja asumista palvelevien tonttien yleisiä luovutusperiaatteita.

Toimivalta

Hallintosäännön 8 luvun 1 §:n 2 momentin 2 kohdan mukaan kaupunginhallitus päättää kaupungin maa- ja vesialueiden varaamisesta rakentamiseen.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

18.09.2023

Asia/11

Lisätiedot

Suvi Rämö, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Varausaluekartta
- 2 Sijaintikartta
- 3 Erityiset varausehdot
- 4 Tonttien yleiset varausehdot
- 5 Toimintaohje ”kaivu- ja louhintatoimenpiteiden suorittaminen sekä kaadettavat puut” (15.10.2021)

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Varauksensaaja

Kaupunkiympäristön toimiala

Otteen liitteet

Esitysteksti

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Liite 1

Liite 2

Liite 3

Liite 4

Liite 5

Esitysteksti

Tiedoksi

Kaupunkiympäristölautakunta

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristölautakunta 15.08.2023 § 411

HEL 2023-007067 T 10 01 01 00

Myllypurontie

Esitys

Kaupunkiympäristölautakunta esitti kaupunginhallitukselle, että kaupunginhallitus varaa Helsingin seudun opiskelija-asuntosäätiö sr:lle (HOAS) (Y-tunnus 0116514-9) asuntotontin (AK) 45137/3 asuntohankkeiden suunnittelua varten 31.12.2025 saakka seuraavin ehdoin:

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

18.09.2023

Asia/11

- Varausalue on liitekartan 1 mukainen ja käsittää tontin (AK) 45137/3 (pinta-ala 9 264 m², rakennusoikeus 9 300 k-m²)
- Varauksensaaja on velvollinen noudattamaan liitteenä 3 olevia erityisiä varausehtoja, liitteenä 4 olevia yleisiä varausehtoja sekä liitteenä 5 olevaa toimintaohjetta kaupungin rakennuttajille.

Käsittely

15.08.2023 Ehdotuksen mukaan

Esteelliset: Amanda Pasanen, Kari Pudas
(hallintolain 28 §:n 1 momentin 5 kohta)

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Marja Hannikainen, johtava tonttiasiamies, puhelin: 310 52178
marja.hannikainen(a)hel.fi

§ 561

Kaupunginvaltuuston 13.9.2023 tekemien päätösten täytäntöönpano

Päätös

Kaupunginhallitus päätti, että kaupunginvaltuuston 13.9.2023 tekemät päätökset saadaan pöytäkirjan tarkastamisen jälkeen mahdollisista valituksista huolimatta panna täytäntöön seuraavasti:

209 §, Nimenhuuto, laillisuus ja päätösvaltaisuus

Ei toimenpidettä.

210 §, Pöytäkirjan tarkastajien valinta

Ei toimenpidettä.

211 §, Kansalliskielilautakunnan jäsenen valinta

Kaupunginvaltuuston pöytäkirjanote päätöksessä mainituille.

Tiedoksi kansalliskielilautakunnalle ja Taloushallintopalveluliikelaitokselle.

212 §, Käräjäoikeuden lautamiehen valinta

Kaupunginvaltuuston pöytäkirjanote päätöksessä mainituille ja Helsingin käräjäoikeudelle.

213 §, Käräjäoikeuden lautamiehen valinta

Kaupunginvaltuuston pöytäkirjanote päätöksessä mainituille ja Helsingin käräjäoikeudelle.

214 §, Hallintosäännön muuttaminen, nuorten aloitteet

Ei toimenpidettä.

215 §, Kansliapäällikön virkaan ottaminen

Asiasta on erillinen täytäntöönpanoesitys asiana 14.

216 §, Helsingin kaupungin ympäristöraportti 2022

Toivomusponnet kaupunginkansliaan valmisteltavaksi.

Tiedoksi kasvatus- ja koulutuslautakunnalle, kaupunkiympäristölautakunnalle, kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnalle ja sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunnalle.

217 §, Kokouksessa jätetyt aloitteet

Kokouksessa jätettyjen aloitteiden osoittamisesta vastattavaksi päätetään erikseen.

Samalla kaupunginhallitus tarkasti pöytäkirjan tämän pykälän osalta heti.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

18.09.2023

Asia/13

§ 562

Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen

Päätös

Kaupunginhallitus päätti, ettei se ota käsiteltäväkseen asioita, joissa seuraavat viranomaiset ovat tehneet päätöksen viikolla 37.

kaupunginhallituksen jaostot

- konsernijaosto

- elinkeinojaosto

11.9.2023

tarkastuslautakunta yleishallinnon osalta

12.9.2023

lautakunnat ja niiden jaostot

kasvatus- ja koulutuslautakunta

12.9.2023

- suomenkielinen jaosto

- ruotsinkielinen jaosto

kaupunkiympäristölautakunta

12.9.2023

- ympäristö- ja lupajaosto

- rakennusten ja yleisten alueiden jaosto

kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta

12.9.2023

- kulttuurijaosto

- liikuntajaosto

- nuorisajaosto

sosiaali-, terveys ja pelastuslautakunta

12.9.2023

- sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunnan pelastusjaosto

- sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunnan yksilöasioiden jaosto

14.9.2023

johtokunnat

- palvelukeskusliikelaitos

- taloushallintopalveluliikelaitos

- työterveysliikelaitos

- rakentamispalveluliikelaitos

- liikenneliikelaitos

keskusvaalilautakunta yleishallinnon osalta

14.9.2023

pormestari

18.09.2023

apulaispormestarit

- kasvatuksen ja koulutuksen toimiala
- kaupunkiympäristön toimiala
- kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala
- sosiaali-, terveys- ja pelastustoimiala

kaupunginkanslian viranhaltijat

henkilöstökassatoimikunta

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nelskylä, Kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 25251
maria.nelskyla(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nelskylä, Kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 25251
maria.nelskyla(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

18.09.2023

Asia/14

§ 563

Kaupunginvaltuuston 13.9.2023 §:n 215 kohdalla tekemän päätöksen täytäntöönpano

Päätös

Kaupunginhallitus päätti, että kaupunginvaltuuston 13.9.2023 §:n 215 kohdalla tekemä päätös saadaan pöytäkirjan tarkastamisen jälkeen mahdollisista valituksista huolimatta panna täytäntöön seuraavasti:

215 §, Kansliapäällikön virkaan ottaminen

Kaupunginvaltuuston pöytäkirjanote virkaa hakeneille.

Tiedoksi kaupunginkanslialle.

Samalla kaupunginhallitus tarkasti pöytäkirjan tämän pykälän osalta heti.

Käsittely

Esteelliset: Sami Sarvilinna

Esteellisyyden syy: osallisuusjääviys (hallintolaki 28.1 § 1 kohta)

Esittelijä

pormestari
Juhana Vartiainen

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

pormestari
Juhana Vartiainen

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

18.09.2023

MUUTOKSENHAKUOHJEET

1

MUUTOKSENHAKUKIELTO

Pöytäkirjan 550, 551, 552, 553, 554, 555, 557, 558, 560, 561, 562 ja 563 §:t.

Tähän päätökseen ei saa hakea muutosta, koska päätös koskee asian valmistelua tai täytäntöönpanoa.

Sovellettava lainkohta: Kuntalaki 136 §

2

OHJEET OIKAISUVAATIMUKSEN TEKEMISEKSI

Pöytäkirjan 556 ja 559 §:t.

Tähän päätökseen tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen. Päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla tuomioistuimeen.

Oikaisuvaatimusoikeus

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä

- se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen)
- kunnan jäsen.

Oikaisuvaatimusaika

Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksi-saannista.

Oikaisuvaatimuksen on saavuttava Helsingin kaupungin kirjaamoon määräajan viimeisenä päivänä ennen kirjaamon aukioloajan päättymistä.

Mikäli päätös on annettu tiedoksi postitse, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

Mikäli päätös on annettu tiedoksi sähköisenä viestinä, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, kolmen päivän kuluttua viestin lähettämisestä.

18.09.2023

Tiedoksisaantipäivää ei lueta oikaisuvaatimusaikaan. Jos oikaisuvaatimusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa oikaisuvaatimuksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Oikaisuvaatimusviranomainen

Viranomainen, jolle oikaisuvaatimus tehdään, on Helsingin kaupunginhallitus.

Oikaisuvaatimusviranomaisen asiointiosoite on seuraava:

Suojattu sähköposti: <https://securemail.hel.fi/>

Käytähän aina suojattua sähköpostia, kun lähetät henkilökohtaisia tietoja.

Muistathan asiointiin yhteydessä mainita kirjaamisnumeron (esim. HEL 2021-000123), mikäli asiiasi on jo vireillä Helsingin kaupungissa.

Sähköpostiosoite: helsinki.kirjaamo@hel.fi

Postiosoite: PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Käyntiosoite: Pohjoisesplanadi 11-13

Puhelinnumero: 09 310 13700

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 08.15–16.00.

Oikaisuvaatimuksen muoto ja sisältö

Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisena. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava

- päätös, johon oikaisuvaatimus kohdistuu
- miten päätöstä halutaan oikaistavaksi
- millä perusteella päätöstä halutaan oikaistavaksi
- oikaisuvaatimuksen tekijä
- millä perusteella oikaisuvaatimuksen tekijä on oikeutettu tekemään vaatimuksen
- oikaisuvaatimuksen tekijän yhteystiedot

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä lähetetään pyynnöstä. Asiakirjoja voi tilata Helsingin kaupungin kirjaamosta.

18.09.2023

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

18.09.2023

Kaupunginhallitus

Juhana Vartiainen
puheenjohtaja

Sanna Lawrence
pöytäkirjanpitäjä

Pöytäkirja tarkastettu

Maarit Vierunen

Shawn Huff

Mika Raatikainen

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu.

Pöytäkirja on pidetty nähtävänä yleisessä tietoverkossa osoitteessa
www.hel.fi 27.09.2023.